

Univerzita Palackého v Olomouci

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Jitka KLODNEROVÁ

**ZASTOUPENÍ BIOPRODUKTŮ V OBCHODNÍCH
ŘETĚZCÍCH OKRESU SVITAVY**

diplomová práce

Vedoucí práce: doc. RNDr. Marián Halás, Ph.D.

Olomouc 2009

Prohlašuji, že jsem zadanou diplomovou práci řešila samostatně pod vedením Doc. RNDr. Mariána Haláse, Ph.D. a také, že jsem uvedla veškerou použitou literaturu a zdroje.

V Olomouci 9. dubna 2009

podpis:

Ráda bych na tomto místě poděkovala Doc. RNDr. Mariánovi Halásovi, Ph.D. za cenné připomínky, které vedly ke zkvalitnění této práce.

Univerzita Palackého v Olomouci, Přírodovědecká fakulta, katedra geografie

Akademický rok 2007/2008

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

student

Jitka KLODNEROVÁ

obor (studijní kombinace)

Matematika-Geografie

Název práce:

Zastoupení bioproduktů v obchodních řetězcích okresu Svitavy

Bio-products in retail chains of Svitavy district

Zásady pro vypracování:

Cílem diplomové práce je komplexní hodnocení rozdílů v zastoupení vybraných bioproduktů v jednotlivých obchodních řetězcích okresu Svitavy a kategorizace řetězců podle nabídky bioproduktů a dodavatelsko-odběratelských vazeb. V teoretické části se diplomka bude opírat práce o ekologickém (detailně biologickém) zemědělství a o práci o maloobchodu a maloobchodních řetězcích.

Struktura práce:

1. Úvod
2. Metodika práce a zhodnocení literatury
3. Teorie a základní pojmy - z ekologického zemědělství i maloobchodu
4. Prostorová diferenciaci maloobchodní sítě v okrese Svitavy
5. Analýza zastoupení bioproduktů v obchodních řetězcích okresu
6. Kategorizace obchodních řetězců podle vybraných ukazatelů nabídky bioproduktů (množství, variabilita, cenová hladina, dodavatelské firmy)
7. Prostorová diferenciaci dodavatelů bioproduktů do obchodních řetězců okresu
8. Závěr
9. Shrnutí - Summary (česky a anglicky), klíčová slova - key words

Diplomová práce bude zpracována v těchto kontrolovaných etapách:

- studium literatury k dané tématice
- teorie a rešerše relevantních zdrojů literatury
- sběr a analýza dat, terénní výzkum v obchodních řetězcích
- konstrukce tabulkových, grafických a mapových příloh
- analýza získaných výsledků (kategorizace řetězců, dodavatelé)
- syntetické shrnutí stavu zastoupení bioproduktů v obchodních řetězcích

Rozsah grafických prací: 5-8 grafů, 3-6 map

Rozsah průvodní zprávy: 20 000 až 24 000 slov základního textu + práce včetně všech příloh v elektronické podobě

Seznam odborné literatury:

Dvořák, P. *Srovnání socioekonomického vývoje měst Svitavy a Litomyšl po roce 1989*. Diplomová práce. Olomouc, Univerzita Palackého, 2007.

Szczyrba, Z. *Maloobchod v České republice po roce 1989 – vývoj a trendy se zaměřením na geografickou organizaci*. Olomouc, Univerzita Palackého, 2005.

Szczyrba, Z. *Geografie obchodu (se zaměřením na současné trendy v maloobchodě)*. Olomouc, Univerzita Palackého, 2006.

Šarapatka, B., Urban, J. *Ekologické zemědělství v praxi*. Šumperk, PRO-BIO, 2006.

Urban, J., Šarapatka, B. *Ekologické zemědělství: základy ekologického zemědělství, agroenvironmentální aspekty a pěstování rostlin*. 1. vyd. Praha, MŽP, 2003.

Další literatura bude doplněna v průběhu vypracování

Vedoucí diplomové práce: RNDr. Marián Halás, Ph.D.

Datum zadání diplomové práce: 20. 11. 2007

Termín odevzdání diplomové práce: datum (ne dříve než 17 měsíců od zadání)

vedoucí katedry

vedoucí diplomové práce

Obsah

1. Úvod	8
2. Metodika a zhodnocení literatury	9
3. Základní charakteristika ekologického zemědělství a maloobchodu	12
3.1. Ekologické zemědělství	12
3.1.1. Zásady a cíle	12
3.1.2. Skladování a zpracování bioproduktů.....	13
3.1.3. Počátky ekologického zemědělství ve střední a západní Evropě.....	13
3.1.4. Rozvoj v posledních desetiletích	14
3.1.5. Impulsy a historie vzniku EZ v České republice	15
3.1.6. Právní úprava	16
3.1.7. Současná situace v České republice.....	17
3.2. Maloobchod	20
3.2.1. Úvod, rozdělení.....	20
3.2.2. Provozní typy maloobchodních jednotek.....	21
3.2.3. Životní cyklus maloobchodu.....	25
3.2.4. Současné trendy v maloobchodě.....	25
3.2.5. Etapy transformace českého maloobchodu.....	29
3.2.6. Největší obchodní firmy - TOP 10.....	33
3.3. Vztah maloobchodu a ekologického zemědělství.....	35
4. Prostorová diferenciacie maloobchodní sítě v okrese Svitavy	37
4.1. Charakteristika okresu Svitavy	37
4.2. Charakteristika vybraných obcí/měst.....	40
4.3. Maloobchodní síť okresu Svitavy	40
4.4. Charakteristika maloobchodních řetězců okresu Svitavy	43
5. Analýza zastoupení bioproduktů v obchodních řetězcích okresu Svitavy	49
5.1. Úvod do problematiky biopotravin.....	49
5.2. Současné trendy v biopotravinách	50

5.3. Řetězce a biopotraviny.....	50
6. Kategorizace obchodních řetězců	57
6.1. Kategorizace řetězců podle doby zavedení biopotravin	57
6.2. Kategorizace řetězců podle umístění biopotravin v prodejně.....	57
6.3. Kategorizace řetězců podle množství biopotravin.....	58
6.4. Kategorizace řetězců podle variability biopotravin	59
6.5. Kategorizace řetězců podle cenové hladiny biopotravin	66
6.6. Kategorizace řetězců podle původu dodavatelů biopotravin.....	67
6.7. Kategorizace řetězců podle podílu privátní značky.....	67
6.8. Srovnání jednotlivých měst.....	68
7. Prostorová diferenciacce dodavatelů biopotravin do obchodních řetězců okresu Svitavy.....	69
7.1. Ekozemědělci dodávající do okresu Svitavy	69
7.2. Výrobci dodávající do okresu Svitavy	69
7.3. Dovození biopotravin ze třetích zemí dodávající do okresu Svitavy	75
7.4. Distributoři biopotravin do okresu Svitavy.....	75
7.5. Zahraniční výrobci.....	76
8. Závěr	77
9. Shrnutí a klíčová slova.....	78
10. Seznam použitých zdrojů	79

Přílohy

1. Úvod

„Bio“ je poměrně rychle se rozvíjejícím fenoménem, který smetl ze scény dříve se prosazující zdravý životní styl, spojovaný s vegetariánstvím či makrobiotiky. Biopotraviny momentálně zažívají obrovský boom. Ve vyspělých společnostech se zvyšuje náročnost konzumentů a tam právě vzniká místo určené pro bioprodukty. Ještě před několika lety lidé o biopotravinách slyšeli jen zřídka a dnes se s nimi setkávají „na každém kroku“ (i v nádražních obchůdkách značky PONT). Nemusíme navštívit specializovanou prodejnu zdravé výživy, abychom si je pořídili. Dnes už supermarket, a dokonce i diskonty běžně nabízí produkty v biokvalitě. Existují dokonce restaurace, kde se vaří pouze z biopotravin. Bio není jen o zdravém životním stylu, dnes běžně najdeme v obchodech biouherák, biobonbóny, biozmrzlinu, které do racionální výživy zahrnout nemůžeme. V bio kvalitě dnes existuje z potravin téměř vše a to od pečiva, masných a mléčných výrobků, pochutin a sladkostí přes ovoce a zeleninu až k různým ochucovadlům a nápojům. Existují biotašky, biokosmetika, biotextil a mnoho dalšího.

Zájem o biopotraviny v posledních letech prudce roste, tento trend by měl vydržet i nadále. Ovšem v poslední době se lidé snaží šetřit, což má souvislost s probíhající ekonomickou krizí a předpokládá se, že občané středních vrstev se budou obracet zpět ke konvenčním potravinám, které jsou obecně levnější, jelikož jejich výroba není tak náročná.

Cílem této práce je komplexně zhodnotit rozdíly v zastoupení biopotravin v obchodních řetězcích okresu Svitavy a vytvořit kategorizaci řetězců podle vybraných ukazatelů.

Tato diplomová práce zahrnuje literární rešerši o ekologickém zemědělství a maloobchodu, analýzu zastoupení biopotravin v jednotlivých řetězcích a její vyhodnocení.

2. Metodika a zhodnocení literatury

Charakteristika ekologického zemědělství v kapitole 3., byla získána z knihy Urbana a Šarapatky: Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi, I. díl (Základy ekologického zemědělství, agroenvironmentální aspekty a pěstování rostlin) z roku 2003. Kniha je zpracována jako učebnice, tedy vyniká svojí přehledností a jednoduchostí. Informace o maloobchodě pochází z knihy doc. Szczyrby: Geografie obchodu (se zaměřením na současné trendy v maloobchodě) z roku 2006, které byly dále aktualizovány.

Informace o prostorové diferenciaci maloobchodní sítě okresu Svitavy (kapitola 4.) byly získány šetřením v terénu, kontaktem s vedením obcí, nejdříve e-mailem, později telefonicky, popř. telefonicky s obyvateli jednotlivých obcí. Na základě tohoto výzkumu byla zkonstruována mapa maloobchodní sítě okresu Svitavy, která je hlavním výstupem 4. kapitoly. Lokalizace prodejen Jednoty byly získány od vedení Spotřebního družstva Jednota Svitavy, které však byly dále ověřovány.

Kapitola 5., která analyzuje zastoupení bioproduktů v obchodních řetězcích okresu byla získána terénním šetřením v jednotlivých potravinářských obchodech. Údaje nebyly zjišťovány ve specializovaných prodejnách ovoce a zeleniny, masa, pečiva apod. Pouze v obchodech, které nabízejí celou škálu potravinářského zboží (supermarkety, hypermarkety, diskonty, superety atd.). Výjimkou jsou specializované prodejny zdravé výživy, kde se výskyt biopotravin předpokládal ve větší míře, proto byly obchody zdravé výživy zahrnuty do šetření, i přesto, že jde o prodejny specializované. Vybranými bioprodukty jsou myšleny pouze biopotraviny, nebyl zjišťován výskyt např. biokosmetiky, biotextilu, čistících prostředků v bio kvalitě atd. Tento výzkum byl proveden v obcích s dolní hranicí 1 500 obyvatel. U menších obcí se nepředpokládá výskyt biopotravin hlavně z důvodu malé poptávky obyvatel. Obcí v okrese Svitavy, které mají více jak 1 500 obyvatel bylo podle údajů z Českého statistického úřadu k 1.1.2008 zjištěno celkem 10. Jedná se o města Březová nad Svitavou, Bystré, Jevíčko, Litomyšl, Moravská Třebová a Svitavy a o obce Dolní Újezd a Sloupnice, patřící do správního obvodu ORP Litomyšl a obec Hradec nad Svitavou náležící k ORP Svitavy. Celkově je tedy analýza zastoupení biopotravin provedena v 10 vybraných obcích/městech s celkovým počtem 58 924 obyvatel, což je přibližně 56 % obyvatel okresu. Nutno ale zmínit dojížděkové zvyklosti obyvatel obcí

do měst za službami, z čehož vyplývá, že analýza se týká většího počtu obyvatel než který je uveden výše. Průzkum proběhl v březnu 2009.

Pro lepší orientaci byly z daných biopotravin vytvořeny skupiny, se kterými pracuji v kapitole 6 a 7. Jedná se o skupiny: mléčné výrobky (kam bylo zařazeno např. mléko, jogurty, jogurtové nápoje, máslo, smetana, pomazánka z kozího sýra, sýry, tvaroh, apod.), masné výrobky a vejce (biftek, salámy, párky, klobásy, vejce), pečivo (chléb, směsi na přípravu biochleba, placky), racionální strava (sušené ovoce, cereální tyčinky, müsli, lupínky, rýžové chlebičky, vločky, dětské výživy, dětské příkrmy, dětská kaše, len, sojové boby, tofu, tempeh, sojová smetana, alfalfa, granola, klíčky, quinoa, přírodní polévka), těstoviny, luštěniny a přílohy (těstoviny, nudle, čočka, fazole, hrách, cizrna, hranolky, rýže, rýžová mouka, špaldoto, kernotto, kuba), obilniny (pšenice, ječmen, oves, žito, bulgur, mouka, pohanka, jáhly, krupice, kuskus, grünkern, kamut, otruby, polenta, strouhanka kukuřičná), ochucovadla a pochutiny (cukr, bujony do polévky, koření, kečup, olej, ocet, kypřící prášek, rajský protlak, sojová omáčka, droždí, žitný kvásek, čaj, káva, čokoláda, sušenky, keksy, kreky, oplatky, vafle, tyčinky, arašídový krém, třtinová melasa, džem, med, puding, bonbóny, zmrzlina, popcorn), ovoce a zelenina (banány, brambory, celer, cibule, citrony, červená řepa, hrášek, jablka, karotka, kiwi, kokosové ořechy, kukuřice, mandarinky, okurky, olivy, papriky, pomeranče, rajčata, špenát, zelí, mražená zelenina), nápoje (dětské nápoje, džusy, kombucha, limonáda, sirupy, sojové nápoje, syrovátka, šťávy, mošt, vína).

Kapitola 7. se zabývá prostorovou diferenciací dodavatelů biopotravin do obchodních řetězců okresu Svitavy. Zde jsou zkonstruovány 3 mapy na úrovni okresů.

1. mapa zobrazuje rozdělení okresů podle počtu dodavatelů vztažené na počet obyvatel okresu (=koeficient rozmístění). Byla sestrojena na základě vzorce:

$$\frac{P_D \cdot 1\,000\,000}{P_O}$$

P_D ...počet dodavatelů z okresu
 P_O ...počet obyvatel okresu

Druhá mapa je vytvořena podle níže uvedeného vzorce, kde sčítáme přes počet dodavatelů daného okresu.

$$\frac{(\sum k) \cdot 1\,000\,000}{P_O}$$

k ...počet skupin, ve kterých má daný dodavatel zastoupení
 P_O ...počet obyvatel okresu

Vyjadřuje rozdělení okresů podle počtu dodavatelů s ohledem na počet skupin, ve kterých má daný dodavatel zastoupení, vztažené na počet obyvatel okresu (=koeficient skupin). Vyjadřuje kvalitativní charakteristiku. Skupiny: mléčné výrobky, masné výrobky, pečivo, racionální strava, těstoviny, luštěniny a přílohy, obilniny, ovoce a zelenina, ochucovadla a pochutiny, nápoje.

Poslední okresní srovnání bere v úvahu počet výrobků od daného dodavatele opět vztaženo na počet obyvatel daného okresu (=koeficient váhy). Vyjadřuje tedy kvantitativní zastoupení. Mnoho výrobků je nabízeno např. v odlišných příchutích, tvarech...přitom jde o stejný produkt, proto je jednotlivým výrobkům přiřazena váha (viz Tab. 8). Příkladem můžou být ochucené jogurty, které se dodávají ve více příchutích nebo těstoviny tvarů vřetena, vrtule, kolínka apod. Výrobek, který je zastoupen jedenkrát má váhu 1, výrobek výše uvedených vlastností, který je zastoupen dvakrát až pětkrát má váhu 2, produkty, které se vyskytují ve více než šesti provedeních, mají váhu 3. Je použit následující vzorec, kde opět sčítáme přes počet dodavatelů daného okresu.

$$\frac{(\sum v) \cdot 1\,000\,000}{P_o}$$

v...součet jednotlivých vah výrobků daného dodavatele

P_o...počet obyvatel okresu

3. Základní charakteristika ekologického zemědělství a maloobchodu

3.1. Ekologické zemědělství

3.1.1. Zásady a cíle

„Ekologickým zemědělstvím se rozumí zvláštní druh zemědělského hospodaření, který dbá na životní prostředí a jeho jednotlivé složky stanovením omezení či zákazů používání látek a postupů, které zatěžují, znečišťují nebo zamořují životní prostředí nebo zvyšují rizika kontaminace potravního řetězce, a který zvýšeně dbá na vnější životní projevy a chování a na pohodu chovaných zvířat.“¹ (Definice podle českého zákona č. 242 z roku 2000)

EZ se dále vyznačuje šetrnými zpracovatelskými postupy při výrobě potravin s vyloučením použití chemicko-syntetických látek. EZ a výroba biopotravin jsou v celém procesu kontrolovány zvláštní nezávislou kontrolou, po certifikaci jsou biopotraviny označeny a takto odlišeny od ostatních potravin.

EZ si vytyčilo tyto všeobecné cíle:

- produkovat kvalitní biopotraviny a krmiva o vysoké nutriční hodnotě v dostatečném množství,
- pracovat v co nejvíce uzavřených cyklech koloběhu látek, využívat místní zdroje a minimalizovat ztráty,
- udržet a zlepšovat úrodnost půdy,
- vyvarovat se všech forem znečištění pocházejících ze zemědělského podniku,
- minimalizovat používání neobnovitelných surovin a fosilní energie (odmítnutí minerálních hnojiv a pesticidů a jejich náhrada uvědomělým využíváním biologických procesů, kultivací plodin, nižší intenzitou obdělávání půdy, podporou aktivity půdních organismů a rozvojem kořenového systému plodin),
- hospodářským zvířatům vytvořit podmínky, které odpovídají jejich fyziologickým a etologickým potřebám a humánním a etickým zásadám,
- uchovat přírodní ekosystémy v krajině, chránit přírodu a její diverzitu,
- vytvářet pracovní příležitosti a tím udržet osídlení venkova a tradiční ráz zemědělské kulturní krajiny,

¹ *Ministerstvo vnitra* [online]. © Ministerstvo vnitra 2005 [cit. 2008-04-28]. Dostupné z URL: <<http://www.mvcr.cz/sbirka/2000/sb073-00.pdf>>.

- umožnit zemědělcům a jejich rodinám ekonomický a sociální rozvoj a uspokojení z práce (ekologické zemědělství vyžaduje hluboký zájem a odpovědnost).²

Zatímco konvenční zemědělství je rozvíjeno s cílem maximalizace produkce a zisku. Tuto intenzitu pomáhá celosvětově vytvářet šest hlavních pilířů – intenzivní obdělávání, monokultury, závlahy, aplikace průmyslových hnojiv, chemická ochrana rostlin a v poslední době i genové manipulace.³

3.1.2. Skladování a zpracování bioproduktů

- Bioprodukty (produkty ekologického zemědělství) musí být skladovány a zpracovány tak, aby byla co nejvíce uchována jejich kvalita, musí být dopředu vyloučena možnost jejich znečištění či kontaminace nežádoucími látkami,
- při souběžném skladování produktů konvenčního a ekologického zemědělství musí být tyto od sebe odděleny fyzickou přepážkou znemožňující jejich smíšení či záměnu a musí být řádně označeny,
- v celém průběhu skladování, manipulace a zpracování musí být bioprodukt přesně identifikovatelný,
- označení producenta, resp. zpracovatele, musí být na produktu jasně uvedeno ve všech stupních skladování, zpracování, distribuce až ke konzumentovi.⁴

3.1.3. Počátky ekologického zemědělství ve střední a západní Evropě

Počátky vzniku ekologického zemědělství ve střední a západní Evropě můžeme datovat do období po první světové válce. Od poloviny 19. a na přelomu 20. století probíhala značná industrializace a urbanizace, což se projevilo v negativních změnách životních podmínek obyvatelstva. Proto byla hledána východiska v přírodě a lidé se obraceli k přírodě blízkému životnímu stylu. Začíná se měnit selský způsob života, zesiluje se zapojení zemědělství do industriálního světa, omezují se určité krajové tradice. Tím se postupně vytrácí i základní princip zemědělství. U nás navíc došlo

² Urban, J., Šarapatka, B. a kol: Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi, I. díl (Základy ekologického zemědělství, agroenvironmentální aspekty a pěstování rostlin). MŽP ČR, Praha, 2003, str. 23.

³ Tamtéž str. 15.

⁴ Tamtéž str. 25.

vesměs k likvidaci rodinných farem, a tedy ke ztrátě osobní zodpovědnosti zemědělce za vlastní půdu, majetek a chovaná zvířata.

V prvních desetiletích minulého století se rovněž setkáváme s prvními dokumentovanými údaji o poškození půdní úrodnosti a změnách v agroekosystémech, které souvisely s chemickou a technickou intenzifikací. Jde například o okyselení půd (acidifikaci), půdní únavu, změny půdní struktury.

Byl zaznamenáván i zvýšený výskyt chorob, škůdců a snížení kvality potravin. Ve výrobě potravin docházelo růstem zprůmyslnění jejich zpracování k postupným změnám (konzervování potravin, přidávání umělých aditiv atd.), které vedly i ke změně výživových zvyklostí (např. nižší konzum čerstvých neupravených potravin).⁵

Průkopníci EZ se obávali i dalších problémů, obdobných problému s DDT (prudce jedovatý pesticid), kdy odborníci tvrdili, že jde o „nezávadný insekticid“ (jeho rezidua dodnes zatěžují potravní řetězce na celém světě). Proto, z principu předběžné opatrnosti, odmítli v posledních letech i zemědělské využití geneticky modifikovaných organismů. Vědomé začali hospodařit jinak – alternativně.

Důležité v té době bylo, že první ekozemědělci nečekali na výsledky výzkumu a na státní podpory, dobrovolně se zřekli agrochemikálií a dalších industriálních postupů a v praxi dokázali, že tento nový (staronový) způsob hospodaření je životaschopný.

Klíčové tehdy bylo také navázání kontaktů se spotřebiteli, kteří byli ochotni za biopotraviny zaplatit vyšší cenu a případně si pro ně i dojet.

Ekozemědělci tehdy zavedli systém dobrovolné kontroly a certifikace ekofarem. Tedy kontroly systému, produkčního postupu hospodaření a ne měření výstupů (cizorodých látek v potravinách). Teprve více než o 30 let později (po skandálu BSE) začíná Evropská unie tento princip kontroly produkčních postupů využívat i v konvenčním zemědělství a při zpracování potravin.⁶

3.1.4. Rozvoj v posledních desetiletích

V 70. letech se průkopníci EZ celosvětově sdružili a založili federaci IFOAM (International Federation of Organic Agriculture Movements – Mezinárodní federace

⁵ Urban, J., Šarapatka, B. a kol: Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi, I. díl (Základy ekologického zemědělství, agroenvironmentální aspekty a pěstování rostlin). MŽP ČR, Praha, 2003, str. 29.

⁶ Tamtéž str. 11-13.

sdružení za organické zemědělství). Tato organizace se sídlem v Německu měla velký vliv také na oficiální uznání ekologického zemědělství v Evropě, kde bylo v roce 1991 přijato nařízení Rady EHS č. 2092/91 o ekologickém zemědělství a označování zemědělských produktů a potravin. Šlo o první zákonnou normu definující produkční postupy ekologického zemědělství a hlavně určující závazné mechanismy pro kontrolu, certifikaci a označování. Ekozemědělci, zpracovatelé a obchodníci s biopotraviny dostali možnost výhradního používání označení „bio“ a „eko“ pro své produkty. Bylo to velmi důležité nařízení, které posílilo důvěru spotřebitelů a umožnilo jednotlivým státům EHS ekozemědělce dotovat.

Devadesátá léta minulého století se tak stala nejbouřlivějším obdobím rozvoje EZ, který vyvrcholil na přelomu tisíciletí. Došlo k profesionalizaci struktur ekozemědělství (poradenství, zpracování produkce, marketing atd.). Metodami EZ se začal intenzivně zabývat i výzkum (specializované výzkumné ústavy, univerzity) a díky vědeckému pokroku v posledních desetiletích začaly ztrácet na významu původní směry a metody prezentované před 30 a více lety.

Mezinárodní uznání EZ a přijetí nařízení č. 2092/91 oslabilo pozice jednotlivých svazů, jejich směrnic a značek. Setřely se rozdíly mezi jednotlivými metodami EZ, zemědělci již hospodaří podle obecně definovaných směrnic. Jednou z mála výjimek je biodynamické zemědělství, které si důsledně zachovává svá specifika. Je to dáno zejména idealistickým chápáním světa. Ostatní metody EZ v podstatě splynuly v jednu, která se označuje jako ekologické zemědělství. Toto označení, které používáme u nás (ale i ve Skandinávii, v Polsku, Nizozemsku, na Slovensku) má svá synonyma jako „zemědělství organické“ (organic farming – anglicky mluvící země) a „zemědělství biologické“ (biologischer Landbau – německy mluvící země). V současné době je ekologické zemědělství praktikováno ve více než sto zemích světa a jeho plocha neustále roste.

3.1.5. Impulsy a historie vzniku EZ v České republice

Koncem osmdesátých let začaly vycházet různé publikace, které propagovaly zdravou výživu jako hlavní možnou prevenci před civilizačními chorobami. Lidé se začali více zajímat o svůj zdravotní stav a vznikaly skupiny orientované vegetariánsky, či jinými směry alternativní výživy. Tyto skupiny začaly doporučovat svým členům a dalším zájemcům „nechemizované potraviny“. Vzhledem k tomu, že tyto nebyly

na trhu k dispozici, byly programovány také způsoby, jak si mohou lidé sami vypěstovat třeba „nechemizovanou“ zeleninu. Zdravá strava, jak se tehdy říkalo „z nechemizovaných surovin,“ byla v té době hlavním impulsem, aby se začalo i u nás hovořit o ekologickém pěstování rostlin a ekologickém chovu zvířat. Tento impuls však nezšel od zemědělců, ale od spotřebitelů z měst. To bylo podobné jako při rozvoji EZ ve vyspělejších zemích (v nich však zhruba o dvacet let dříve).

Praktické základy celého systému kontrolovaného ekologického zemědělství v ČR položili, také ještě před revolucí v roce 1989, samotní praktičtí zemědělci. Šlo zejména o skupinu agronomů z Moravy, vědeckých a odborných pracovníků, kteří využili formální zastřešení Československou vědeckotechnickou společností (ČSVTS) a v rámci Biotechnologické komise založili „Odbornou skupinu pro alternativní zemědělství“ (1988). Tato skupina se nezabývala výzkumem ani teorií. Její členové převzali základní informace ze zahraničí (zejména od organizace IFOAM, ze Švýcarska a z Maďarska) a začali podnikat praktické kroky pro ověřování ekologického zemědělství v našich podmínkách. Ještě před rokem 1989 bylo vyhlášeno přechodné období na ekologické zemědělství ve třech podnicích: ZD Dubicko (zelinářství Leština), v Nových Losinách v Jeseníkách (tehdejší statek Hanušovice) a ve Starém Hrozenkově v Bílých Karpatech (tento podnik – nynější ZD Starý Hrozenkov, hospodaří ekologicky dodnes a je tak nejstarším ekologickým statkem v ČR).

V letech 1990-1991 vzniklo pět svazů (PRO-BIO Šumperk, Libera Praha, Biowa Chrudim, Naturvita Třebíč a Altervin Velké Bílovice).

Od zavedení dotací v roce 1990 je vývoj EZ v ČR jasně určován výší a strukturou finančních podpor. V roce 1992 byly dotace pro EZ bez náhrady zrušeny a znovu byly zavedeny až v roce 1998.

3.1.6. Právní úprava

Svazy ekozemědělců vytvořily směrnice, které vycházely z Basic standards IFOAM a zahájily kontrolu a certifikaci. Začátkem roku 1992 došlo k dohodě Ministerstva zemědělství ČR a svazů o jednotném označování bioproduktů a biopotravin. Byla vytvořena směrnice – Metodický pokyn pro ekologické zemědělství MZe ČR, Certifikační výbor a jmenování první inspektoři. Jednotný systém kontroly začal působit od 1. 1. 1993. Bioprodukty a biopotraviny jsou od té doby označovány společným grafickým znakem.

V roce 1995 byl systém kontroly a certifikace akreditován IFOAM a byl umožněn export českých bioproduktů do zemí EU a to zvýšilo mezinárodní prestiž českého ekologického zemědělství. ⁷

Obr. 1: Grafický znak pro označování bioproduktů ⁸

Zákon o EZ se začal v roce 1999 připravovat v souladu s Nařízením Rady (EHS) 2092/91, tak aby bylo dosaženo harmonizace standardů ekologického zemědělství ČR s předpisy EU. Tohoto cíle bylo dosaženo a Česká republika (a její kontrolní orgán KEZ o. p. s.) byla 14. března 2000 zařazena na tzv. „Seznam třetích zemí“ pro nezpracované a zpracované zemědělské výrobky z rostlinných surovin. V následujícím roce bylo dosaženo i uznání EU pro hospodářská zvířata, nezpracované a zpracované živočišné produkty z EZ. Zákon č. 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství vstoupil v platnost 1. 1. 2001 a jeho prováděcí právní předpis – vyhláška č. 53/2001 Sb. dne 13. 2. 2001. ⁹

3.1.7. Současná situace v České republice

Na konci prosince 2008 hospodařilo v České republice ekologicky 1 946 zemědělských podniků, to je o více než 600 farem více oproti loňskému roku, počet výrobců biopotravin se zvýšil z loňských 253 na 422, což znamená nárůst o 170 podniků. Výměra zemědělské půdy dosáhla 341 632 ha, to představuje 8% z celkové výměry zemědělské půdy. Výměra orné půdy se v letošním roce zvýšila na současných 35 000 ha.

Ukazuje se, že ekologické zemědělství a produkce biopotravin není pouze módní trend, ale že jde o stabilní a perspektivní podnikatelskou možnost pro zemědělce

⁷ Urban, J., Šarapatka, B. a kol: Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi, I. díl (Základy ekologického zemědělství, agroenvironmentální aspekty a pěstování rostlin). MŽP ČR, Praha, 2003, str. 34-38.

⁸ PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců ČR [online]. © PRO-BIO [cit. 2008-04-28]. Dostupné z URL: <<http://www.pro-bio.cz/cesky.htm>>.

⁹ Tamtéž, str. 46.

i potravináře. Hlavním stimulem rozvoje není jen státní podpora, ale také vysoká poptávka spotřebitelů po biopotravinách. Ta se odráží nejen v nárůstu počtu výrobců biopotravin, ale i v rozšiřujících se plochách certifikované orné půdy.

Ode dne 1.1.2009 začala platit zcela nová evropská legislativa ekologického zemědělství. Konkrétně jde o nařízení Rady (ES) č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů. Soubor nové legislativy doplňuje nařízení Komise (ES) 1235/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro dovoz biopotravin ze třetích zemí.¹⁰

Od roku 2006 mají pověření Ministerstva zemědělství k výkonu kontroly a certifikace osob podnikajících v ekologickém zemědělství tři organizace KEZ o.p.s., ABCERT GmbH a BIOKONT CZ, s r.o.¹¹

Rok	Počet podniků celkem	Výměra zemědělské půdy v EZ v ha	Procentický podíl ze zem. půdního fondu
1990	3	480	-
1991	132	17 507	0,41
1992	135	15 371	0,36
1993	141	15 667	0,37
1994	187	15 818	0,37
1995	181	14 982	0,35
1996	182	17 022	0,40
1997	211	20 239	0,47
1998	348	71 621	1,67
1999	473	110 756	2,58
2000	563	165 699	3,86
2001	654	218 114	5,09
2002	721	235 136	5,50
2003	810	254 995	5,97
2004	836	263 299	6,16
2005	829	254 982	5,98
2006	963	281 535	6,61
2007	1318	312 890	7,35
2008	1 946	341 632	8,04

Tab. 1: Vývoj výměry zemědělské půdy v ekologickém zemědělství v České republice v letech 1990 – 2008

¹⁰ Ministerstvo zemědělství České republiky: *Statistická základna 31.12.2008* [online]. [cit. 2009-03-13]. Dostupné z URL:

<<http://www.mze.cz/Index.aspx?ch=73&typ=1&val=43614&ids=0&katId=3343>>.

¹¹ Ministerstvo zemědělství České republiky: *Aktuální stav ekologického zemědělství 2007* [online]. [cit. 2008-04-24]. Dostupné v PDF:

<http://81.0.228.70/attachments/letak_aktualni_stav_EZ.pdf>.

Plochy	Rok 2002 výměra (ha)	Rok 2003 výměra (ha)	Rok 2004 výměra (ha)	Rok 2005 výměra (ha)	Rok 2006 výměra (ha)	Rok 2007 výměra (ha)	Rok 2008 výměra (ha)
Orná půda	19 536	19 637	19 694	20 766	23 479	29 505	35 178
TTP	211 924	231 683	235 379	209 956	232 189	257 899	281 596
Trvalé kultury	898	928	1 170	820	1 196	1 807	3 105
Ostatní plochy	2 778	2 747	7 056	23 440	24 671	23 616	21 753
Celkem	235 136	254 995	263 299	254 982	281 535	312 890	341 632

Tab. 2: Vývoj struktury půdního fondu v ekologickém zemědělství v České republice v letech 2002 – 2008

Podnikatelské subjekty podle předmětu činnosti	rok 2008
Ekologičtí podnikatelé, žadatelé o registraci	1 946
Výrobci biopotravin (včetně vlastní distribuční činnosti)	422
Osoby skladující a uvádějící biopotraviny na trh	151
Dovozci biopotravin ze třetích zemí	30
Výrobci krmiv a osiv	23
Smluvní zpracovatelé (subdodavatelé)	3
Včelaři	10
Celkem podniků	2 585

Tab. 3: Počet podniků v EZ v České republice k 31. 12. 2008¹²

¹² Ministerstvo zemědělství České republiky: *Statistická základna 31.12.2008* [online]. [cit. 2009-03-13]. Dostupné z URL: <<http://www.mze.cz/Index.aspx?ch=73&typ=1&val=43614&ids=0&katId=3343>>.

3.2. Maloobchod

3.2.1. Úvod, rozdělení

Maloobchod byl dlouhou dobu spojován s drobným podnikáním, jehož geografický rozměr byl spíše lokální až regionální. Výrazně se jeho dimenze změnila po druhé světové válce, kdy se v maloobchodě začaly uplatňovat nové, prodejní jednotky. Maloobchod se začal výrazně koncentrovat. Tato vývojová fáze trvá dodnes.

Za základ významných změn v oblasti maloobchodu lze označit tyto dva faktory: růst příjmu obyvatel a to, že proces nákupu a prodeje je stále více určován odběratelem.

Maloobchodní činnosti lze rozdělit do dvou hlavních skupin:

- Maloobchod realizovaný v síti prodejen,
- Maloobchod realizovaný mimo síť prodejen.

Maloobchod realizovaný v síti prodejen představuje většinový rozsah maloobchodních činností. V ekonomicky vyspělých státech světa představuje až 90 % všech maloobchodních tržeb. Člení se na potravinářský a nepotravinářský maloobchod.

Potravinářská maloobchod obchoduje převážně s potravinami. Do této kategorie řadíme běžně i prodejní jednotky, které prodávají určitý rozsah nepotravin, tj. zboží denní a občasně poptávky (smíšené prodejny, superety, supermarkety a hypermarkety). Potravinářský maloobchod je tradičně nejvíce koncentrován, má největší průměrné velikosti prodejen, nejmodernější informační a logistické systémy. Důvodem jsou velké objemy zboží, které jím procházejí a pravidelnost odbytu. Podíl potravinářského maloobchodu na celkovém maloobchodním prodeji činí ve vyspělých evropských státech kolem 30 %.

Maloobchod realizovaný mimo síť prodejen představuje svým objemem prodeje zatím malý podíl maloobchodních činností, současně ale díky svému měnícímu se charakteru velký potenciál pro další rozvoj. Jeho hlavní složky jsou:

- prodejní automaty,
- přímý prodej,
- přímý marketing neboli zásilkový obchod.¹³

¹³ Szczyrba, Z.: Geografie obchodu - se zaměřením na současné trendy v maloobchodě. UP, Olomouc, 2006, str. 8-9.

3.2.2. Provozní typy maloobchodních jednotek

Provozní jednotky v obchodě se třídí podle více kritérií, ke kterým patří sortimentní specializace, velikost prodejen, případně provozní charakter. Za hlavní typy stacionární maloobchodní sítě se v evropských poměrech považují:

- specializované prodejny,
- úzce specializované prodejny,
- smíšené prodejny,
- superety (potravinářská samoobsluha),
- supermarkety,
- hypermarkety,
- plnosortimentní obchodní domy,
- specializované obchodní domy,
- specializované (odborné) velkoprodejny,
- diskontní prodejny,
- nákupní centra.

Specializované a úzce specializované prodejny

Obě tyto kategorie se liší především šíří a hloubkou sortimentu. Zatímco sortiment specializovaných prodejen je úzký a hluboký, sortiment úzce specializovaných prodejen je výrazně úzkým, zato velmi hlubokým výsekem sortimentního spektra, a je spojen se škálou potřebných služeb.

Obecně bývají cenové relace zboží u specializovaných prodejen ve srovnání s ostatními prodejny vyšší. Náklady prodeje bývají zvyšovány rozsahem poskytovaných služeb. Prodej ve specializovaných prodejnách klade vysoké nároky na odbornost personálu. Typickým místem jejich působení je městské centrum a regionální nákupní centra. Sortimentně bývají orientovány převážně na nepotravinářské zboží.

Smíšené prodejny

Jejich sortiment zahrnuje jak potraviny, tak nepotraviny, je široký, ale mělký, jde o zboží běžné potřeby. Jsou typické malou frekvencí poptávky, což odpovídá charakteru osídlení. Blízkost místa prodeje vzhledem k zákazníkovi se odráží v dosti vysokých

nákladech i cenách. Z hlediska lokalizace bývají smíšené prodejny umístěny především na venkově a v okrajových částech měst.

Superety

Supereta je označení pro samoobsluhu potravin širokého sortimentu s prodejní plochou 200 – 400 m², nabízejí většinou i základní druhy nepotravinářského zboží denní potřeby. Působí jako samostatná prodejna nebo jako oddělení větších maloobchodních jednotek, nejčastěji malých obchodních domů. Dnes při dominanci vyššího typu potravinářské velkoprodejny – supermarketu – se ve vyspělých ekonomikách uplatňují jako samoobsluhy potravin v místech větší koncentrace osob – na nádražích, letištích, odpočívadlech dálnic, jako součást velkých čerpacích stanic apod. Díky své velikosti nemůže supereta ve srovnání se supermarketem využít plně výhod provozní koncentrace s dopadem do úrovně provozních nákladů. Velikostně na superety navazují supermarkety.

Supermarkety

Jde o velkoprodejnu s plným sortimentem potravin a základními druhy nepotravinářského zboží, využívající formu samoobsluhy doplněnou o několik obslužných úseků (lahůdky, pečivo, maso ad.) Dolní velikostní hranice prodejní plochy u supermarketů je 400 m², horní hranice pak 2 500 m². Celkový počet druhů zboží (položek) se pohybuje v rozmezí 5 – 10 tisíc. Převažují potraviny, nižší podíl průmyslového zboží je rozhodujícím kritériem pro odlišení od ostatních typů (hypermarketů). Minimální hranice prodejní plochy 400 m² není náhodná. Odráží plošné minimum pro technické a provozní podmínky uplatnění toho, co činí supermarket supermarketem, tj. široký výběr, samoobsluha, pultový prodej čerstvého zboží.

Umístění supermarketu je široké, od základní až po centrální vybavenost (také jako součást obchodních domů), regionální nákupní centra, dopravní uzly apod.

Hypermarkety

Oproti supermarketům jsou hypermarkety daleko větší, s větším zastoupením prodeje nepotravinářského zboží. Všeobecné rozšiřování nabídky zboží nevyžadujícího obsluhu vedlo k vývoji obřích halových prodejen, pro něž se vžilo označení hypermarket či superstore v anglicky mluvících zemích.

Vývoj hypermarketů urychlila nejen potřeba prodejních ploch pro nové druhy především nepotravinářského zboží náročného na výstavní plochu, ale i vysoké nájemné v centrech měst. Lokalizace hypermarketů na okrajích i mimo města je umožněna jejich nezávislostí na nabídce ostatních prodejních jednotek. Jde tedy o velkou jednotku nabízející na jedné ploše potravinářské i nepotravinářské zboží denní, časté i občasné poptávky, téměř výhradně formou samoobsluhy při zaměření nabídky nepotravinářského zboží na druhy s rychlou obrátkou. Spodní hranice plošné velikosti hypermarketu je 2 500 m², horní hranice se obvykle pohybuje v rozmezí 15 – 20 tis.m². Podíl nepotravinářského zboží převažuje co do počtu druhů a prodejní plochy.

K dosažení stejného obrátu vyžadují hypermarkety zhruba 2x větší prodejní plochu, ale až 4x méně pracovníků než univerzální obchodní domy. Oproti univerzálním obchodním domům dosahují větší typy hypermarketů jen 30 – 60 % úrovně nákladů. Charakter práce umožňuje zaměstnávat pracovníky nekvalifikované, resp. s nižší kvalifikací, a snižovat tak výrazně podíl mzdových nákladů, které tvoří v maloobchodě rozhodující část celkových provozních nákladů.

Uplatnění nacházejí hypermarkety zejména v rámci regionálních nákupních center. Logicky se snižuje i požadovaná minimální velikost spádové oblasti hypermarketu – v 70. letech 20. století zhruba 100 tis. obyvatel, dnes okolo 30 – 40 tis. (při dojížděkové vzdálenosti několik desítek minut autem).

Plnosortimentní obchodní domy

První obchodní domy se objevily již v polovině 19. stol. ve Francii. V ostatních průmyslově vyspělých zemích vznikaly obchodní domy v letech 1860 – 1880. Předpokladem jejich vzniku byl rozvoj výroby a trhu se spotřebním zbožím, koncentrace obyvatel do měst a vznik novodobých obchodních center měst. Plný rozvoj obchodních domů je datován do období 1860 – 1960.

Prodejní plocha plnosortimentních obchodních domů se pohybuje v rozmezí 10 – 20 tis. m² (minimálně 5 tis. m²). Nabízejí široký a poměrně hluboký sortiment zboží „pod jednou střešou“. Počet nabízených druhů dosahuje až 200 tis. položek (včetně potravin a prodeje typu shop-in-shop). Náročnost provozu a sortimentní politiky univerzálních obchodních domů se odráží ve středních a vyšších cenách. Poskytují maximální rozsah služeb. Jejich působištěm jsou centra měst a regionální nákupní centra, kde tvoří tzv. magnety.

Specializované obchodní domy

Orientují se na nepotravinářské zboží resp. jeho část, nejčastěji na sortiment odívání a spojené služby. Minimální velikost se doporučuje přibližně 1 500 m². Forma prodeje je kombinovaná – pultový prodej, volný výběr i samoobsluha. S ohledem na sortiment se mohou uplatnit v centrech měst, čtvrt'ové i obvodové vybavenosti i regionálních centrech.

Specializované velkoprodejny

Nabízejí sortiment velkých ucelených souborů nepotravinářského zboží, zejména druhy s velkou obrátkou. Od specializovaných obchodních domů se liší zejména samoobslužnou formou prodeje, převážně jednopodlažním řešením stavby, nižší cenovou hladinou díky sortimentnímu zaměření a nižším provozním nákladům. Velikost prodejní plochy se obvykle pohybuje zhruba od 600 do několika tisíc m². Jako příklad jsou uváděny prodejny typu hobbycentrum, velkoprodejny nábytku, potřeb pro domácnost, oděvů, elektro, potřeb pro zahrádkáře aj.

Diskontní prodejny

Klasické diskontní prodejny jsou produktem obchodu USA 30. let 20. století. Po 2. světové válce se staly diskontní prodejny součástí evropské maloobchodní sítě. Za hlavní rysy diskontních prodejen lze považovat především:

- nemají stabilní sortiment, nabízejí zboží, po němž se momentálně soustřeďuje poptávka a které má vysokou obrátku,
- používají samoobslužnou formu prodeje, zboží nabízejí přímo z palet, významně snižují podíl živé práce při prodeji, a tím i mzdové náklady,
- objekty diskontních prodejen jsou jednoúčelové, jednoduchého stavebně-technického řešení,
- vybavení prodejen je jednoduché, využívají se skladové regály, palety aj.,
- prodejny jsou zřizovány na levných pozemcích,
- prodejny nemívají výkladní skříně ani průhledy do místností,
- zboží je nakupováno ve velkém, často přímo u výrobců s množstevním rabatem,
- prodejní doba bývá prodloužená, často i sobotní a nedělní prodej.

Nákupní centra

První velká nákupní centra na světě byla zprovozněna v USA již v 50. letech 20. století. Počátkem 60. let minulého století byl formát nákupních center převzat některými západoevropskými státy, kde velmi rychle zdomácněl, zejména ve Velké Británii, Francii a Německu. Jejich plocha dosahuje často sto i více tisíc metrů čtverečních a představují kombinaci desítek (u větších i stovek) prodejen a širokého spektra služeb.

Zjednodušeně lze nákupní centra rozdělit na:

- vnitroměstská nákupní centra
- okrajová nákupní centra ¹⁴

3.2.3. Životní cyklus maloobchodu

Jednotlivé typy maloobchodních prodejen procházejí etapami životního cyklu maloobchodu (fáze zavádění, fáze růstu, fáze zralosti a fáze poklesu). ¹⁵

Druh maloobchodu	Období prudkého růstu	Doba od počátku do období zralosti	Etapa životního cyklu
Smíšené prodejny	1800 - 1840	100 let	pokles
Obchodní domy	1860 – 1940	50 let	zralost (pokles)
Zásilkový obchod	1915 – 1950	50 let	zralost (pokles)
Supermarkety	1935 - 1965	35 let	zralost
Nákupní centrum	1950 - 1965	40 let	zralost
Obchod s osob. počítači	1980 -	?	růst
Internetový obchod	1995 -	?	zavádění (růst)

Tab. 4: Životní cyklus vybraných druhů maloobchodu ¹⁶

3.2.4. Současné trendy v maloobchodě

Maloobchod byl dlouhou dobu pokládán, a v mnoha představách tomu tak ještě doposud může být, za prvek typicky lokální až regionální, obecně za drobné podnikání na daném území, v dané lokalitě. Je ale zřejmé, že zejména v souvislosti s internacionalizací obchodního podnikání, které započalo v druhé polovině 20. století, došlo k razantní proměně odvětví, která vyústila mimo jiné v nová řešení rozložení

¹⁴ Szczyrba, Z.: Geografie obchodu - se zaměřením na současné trendy v maloobchodě. UP, Olomouc, 2006, str. 11-15.

¹⁵ Szczyrba, Z.: Geografie obchodu - se zaměřením na současné trendy v maloobchodě. UP, Olomouc, 2006, str. 18.

¹⁶ Kotler, P.: Marketing management. Victoria Publishing, Praha, 1998, str. 578.

maloobchodní nabídky. Jinak se ale organizačně i prostorově vyvíjela maloobchodní síť v zemích západní Evropy, kde se průběžně od 60. let 20. století etablovaly nové velkoplošné prodejny, jinak se vyvíjel maloobchod v zemích tzv. socialistického bloku včetně Československa, resp. Česka, kde se nevyskytovaly dnes již zcela běžné prodejny supermarket nebo hypermarket a kde se dnes z názvů řady prodejen dá vytušit přítomnost zahraničního obchodního řetězce. Nejen v Česku roste životní úroveň, doprovázená změnou životního stylu lidí, a tím i jejich nákupních zvyklostí, také v řadě dalších zemí se vlivem globalizace prudce mění maloobchod a jeho vnitřní uspořádání. Stačí se kupříkladu podívat na změny posledních několika málo let v Číně a jiných asijských či latinskoamerických zemích. I tam rychle zdomácněly hypermarkety velkých mezinárodních obchodních firem, podobně jako se rychle změnila struktura maloobchodu v Česku.

Konkurence obchodních firem a boj o zákazníka je dnes realitou a vše nasvědčuje tomu, že se bude postupem času zostřovat. Úspěšnost firem je založena na maximální snaze o získání zákazníka. Protože trhy jsou v podstatě rozděleny, je hlavním cílem získání zákazníků jiných velkých či malých obchodních firem. Produktem konkurence je diskontní zaměření činností a relativní snižování prodejních cen.

Koncentrace obchodu

Koncentrací obchodu rozumíme rozšiřování firem a jejich provozních jednotek, kdy narůstá relativní váha těch největších jednotek. Jde o proces, který směřuje k vyšší efektivnosti provozních jednotek (produkce v přepočtu na jednoho pracovníka), k větší rentabilitě (zisk na jednotku kapitálu) a k rozšíření vlivu. V maloobchodě lze na koncentraci nahlížet především jako na provozně-organizační koncentraci, která se projevuje jako:

- koncentrace obchodních struktur (firem)
- koncentrace provozních jednotek

Koncentrace obchodních struktur – vyjadřuje růst podílu prodejů realizovaných velkými firmami (nejčastěji uváděný jako podíl v procentech TOP5, př. TOP 10 firem). Koncentrace obchodu zejména v 90. letech 20. století roste nejen expanzí jednotlivých firem (geografická expanze), ale také jejich fúzemi (spojením firem) či akvizicemi (odkupem firem).

Koncentrace provozních jednotek – vyjadřuje růst průměrné velikosti provozních maloobchodních jednotek (supermarkety → hypermarkety → nákupní centra). Současně s velkými prodejními jednotkami se zvětšuje i velikost velkoobchodních jednotek, které dnes v převážné míře ztratily svůj univerzální charakter, ale staly se základem racionalizace provozu velkých obchodních řetězců a kooperací.

Koncentrace obchodních firem roste nejen absolutně, ale mění se i její struktura směrem k vyšším formám integrace. Nejvyšší formou koncentrace obchodu jsou filialisté (řetězce).¹⁷

Koncentrace se dále projevuje v dominanci a diverzifikaci obchodních firem:

Dominance – jeden ze základních projevů koncentrace obchodních společností, která vychází jak z koncentrace nákupů a je dále podporována existencí nadnárodních a jiných obchodních aliancí, tak z aktivního zájmu koncentrovaného maloobchodu o nové formy spolupráce s dodavateli. Stejný zájem mají i velcí výrobci, jejichž podíl ve vzájemných transakcích je však menší než podíl velkých retailerů. Koncentrovaný maloobchod tak v mnoha případech ovlivňuje produktové portfolio výrobců (určuje co a za kolik se bude prodávat, případně za jakých podmínek bude výrobce zboží smět prodávat v síti prodeje).

Diverzifikace – jiná forma koncentrace na úrovni provozních jednotek. Stále více se potvrzuje, že úspěšný může být pouze ten, kdo se zaměří na určitý druh činnosti a nevyvíjí širokospektrální aktivity (obchodní nebo neobchodní). Platí to i pro provoz několika prodejních formátů současně (provozních typů). V posledních letech tak největší firmy výrazně zeštíhlily své aktivity, ve kterých se chtějí specializovat a chtějí být nejlepší. Takto například největší světová obchodní firma Wal-Mart si zachovává pouze tři základní prodejní formáty: diskontní zaměřený prodej nepotravinářského zboží, supercentra a samoobslužný velkoobchod. Obdobnou strategii na českém trhu uplatňují mnohé zahraniční retailingové firmy: Schwarz (diskonty Lidl a hypermarkety Kaufland), Ahold (supermarkety Albert a hypermarkety Hypernova) apod.¹⁸

¹⁷ Szczyrba, Z.: Geografie obchodu - se zaměřením na současné trendy v maloobchodě. UP, Olomouc, 2006, str. 38-39.

¹⁸ Tamtéž str. 41.

Internacionalizace obchodu

Internacionalizace vyjadřuje geografickou rozpínavost retailingových společností, pozorovatelnou od 70. let 20. století. Většinou to byly evropské firmy, kde domácí trhy jsou příliš malé, aby firmy mohly ekonomicky růst. Důvody, proč se firmy poohlížejí po jiných teritoriích, jsou tedy především omezená absorpce domácích trhů (nasyčenost) a pak také existence protimonopolních zákonů v řadě zemí, které udržují určitý rozsah podílu na regionálním i celostátním trhu.¹⁹

Integrace v obchodě

Integrací v obchodě rozumíme sdružování obchodních firem za účelem získání konkurenčních výhod. Ty se projevují především v dosažení nižší ceny při velkých odběrech zboží od výrobců nebo obchodního prostředníka (velkoobchodu). Toho dosahují jak vysoce integrované obchodní firmy, tak obchodní kooperace.

Vysoce integrované obchodní firmy – jsou nimi velké obchodní společnosti retailingového typu s velkým počtem provozních jednotek. Tyto firmy představují podnik s jedním vlastníkem a s jedním řízením. Vznikly postupně z malých firem rozšiřováním vlastní činnosti, fúzemi, akvizicemi apod. Patří sem:

- společnosti obchodních domů jako historicky nejstarší integrované firmy,
- filiálkové společnosti zaměřené převážně na:
 - supermarkety,
 - hypermarkety,
 - specializovaný nepotravinářský sortiment,
- zásilkové obchodní domy (většinou s řadou přidružených prodejen),
- spotřební družstva.

Vysoce integrované firmy využívají často pro svou činnost vlastní velkoobchodní sklady, vlastní autodopravu, velmi často i vlastní výrobní závody, pražírny kávy, stáčírny apod. Větší část firem se soustřeďuje na vlastní obchodní činnost, výroba totiž odvádí pozornost od hlavního zaměření obchodní firmy a zpomaluje tempo jejího rozvoje. Pro vysoce integrované společnosti jsou charakteristické tyto znaky:

- společnost je řízena centrálně při vysokém stupni využití výpočetní techniky,

¹⁹ Szczyrba, Z.: Geografie obchodu - se zaměřením na současné trendy v maloobchodě. UP, Olomouc, 2006, str. 45.

- nákup a skladování se zajišťuje centrálně,
- firma má společný marketing, včetně reklamy a centrálního řízení cen,
- firma prosazuje vlastní značkové zboží (privátní značky).

Mezi vysoce integrované firmy patří dnes také spotřební družstva, která již dávno opustila původní charakter vzájemně se podporujících komunit s osobními vztahy členů. I při snaze důrazně akceptovat sociální charakter se družstva stala velkými obchodními společnostmi, schopnými konkurovat velkým retailingovým firmám.

Obchodní kooperace – kooperace představuje snahu soukromých vlastníků, resp. menších společností, sdružit se tak, aby bylo možno získat obdobné výhody, jaké poskytuje obchodní činnost velkých integrovaných podniků. Jde o racionalizaci nákupu (nákup za nízké ceny) a o racionalizaci prodeje.²⁰

3.2.5. Etapy transformace českého maloobchodu

V průběhu transformačního období se vývoj maloobchodu na území Česka ubíral dvojím směrem, ve dvou diametrálně odlišných etapách:

1. etapa – atomizace (1. polovina 90. let 20. století)
2. etapa – internacionalizace (od 2. poloviny 90. let 20. století).

Zatímco první etapa byla organizačně i prostorově charakteristická roztržitěním maloobchodu se znaky decentralizace a dekoncentrace struktur maloobchodní sítě, v druhé etapě naopak dochází k nepřehlédnutelné prostorově-organizační koncentraci.

1. Atomizace maloobchodu vyvolala rozsáhlé kvantitativní a kvalitativní změny v odvětví. Na trhu se objevila celá řada nových maloobchodních jednotek, které začaly vyplňovat mezery v občanské vybavenosti sídel. Ve venkovském prostoru šlo především o nabídku prodeje zboží denní potřeby (potravinářské zboží), rozvíjeny byly výhradně malé formy prodeje. Naproti tomu mnohé družstevní provozovny na venkově byly nuceny z ekonomických důvodů omezovat svou nabídku služeb snižováním prodejních ploch, pronájmy či dokonce uzavíráním prodejen.

Odlišně se vyvíjel maloobchod ve městech, kde významně posílil, a to jak v kvantitativním, tak kvalitativním vyjádření plošného standardu (prodejní plocha v m²

²⁰ Szczyrba, Z.: Geografie obchodu - se zaměřením na současné trendy v maloobchodě. UP, Olomouc, 2006, str. 48-49.

připadající na 1000 obyvatel), tak i obslužného standardu (počet obyvatel připadající na 1 pracovníka v maloobchodě). Zatímco před rokem 1989 se obchodní tlak soustředil na centra měst, nově se v období transformace vývoj ve městech ubírá směrem prostorové expanze do míst, které byla dříve maloobchodem nedostatečně vybavena (např. sídliště). To je již ale záležitost především druhé vývojové etapy.

Jak prokázala data z maloobchodního censu, klesá efektivita provozování prodejen ve venkovském prostoru, a to na úkor měst, která naopak posilují své pozice maloobchodních středisek. Zatímco se podíl prodejen ve městech na celkovém počtu maloobchodních prodejen v ČR pohyboval kolem 70 %, měřeno tržbami to již bylo 80 %.²¹

2. Internacionalizace - s určitou nadsázkou lze konstatovat, že v období ekonomické transformace 90. let 20. století představovala Česká republika ve středoevropském prostoru jakýsi „testovací“ maloobchodní trh pro nová území v zemích bývalého socialistického bloku. Stupeň koncentrace obchodu i zastoupení zahraničních firem na tuzemském trhu byly od počátku vyšší než v sousedních zemích. Obecně je dnes na českém trhu dokonce více obchodních řetězců, než je tomu obvykle v západní Evropě. Srovnání dále ukazuje na skutečnost, jako by si zahraniční firmy v iniciační etapě pronikání na národní trhy vzájemně příliš nekonkurovaly a předem si (alespoň pro tuto etapu expanze) vymezovaly geografický prostor svého podnikání. Určitou představu o tom přináší srovnání českého a polského trhu. Zatímco v Česku dominují mezi zahraničními obchodními firmami německé společnosti, v Polsku jsou to zase francouzské firmy, které se na tamějším trhu viditelně prosadily (Carrefour, E. Leclerc, Auchan, aj.). Naproti tomu na Slovensku působí vzhledem k velikosti spotřebitelského trhu zahraniční firmy v omezeném rozsahu (ve srovnání s českým trhem zde chybí například německý potravinářský diskontní řetězec Penny Market, dále sítě specializovaných velkoobchodů jako OBI, Bauhaus).²²

Jednotlivé subfáze druhé vývojové etapy lze s ohledem na expanzní chování zahraničních obchodních řetězců na českém trhu vymezit následovně:

1. subfáze, dynamický rozvoj v síti supermarketů, 1995 → ,
2. subfáze, dynamický rozvoj v síti diskontů, 1997 → ,

²¹ Szczyrba, Z.: Geografie obchodu - se zaměřením na současné trendy v maloobchodě. UP, Olomouc, 2006, str. 57-58.

²² Tamtéž str. 61.

3. subfáze, dynamický rozvoj v síti hypermarketů, 1998 → ,
4. subfáze, dynamický rozvoj v síti nákupních center 1998 → .

Vývoj v síti supermarketů, podobně jako v případě ostatních velkoplošných sítí, podléhá rychlým změnám. Kromě prodejní linie Albert jsou dnes na trhu přítomny další specializované supermarketové řetězce, zejména Billa a družstevní řetězce COOP TIP a COOP TEMPO. Převzetím téměř 70 supermarketů Julius Meinl firmou Ahold v průběhu roku 2005 a jejich začleněním do sítě Albert se tento řetězec stal největším supermarketovým řetězcem v Česku s celoplošným pokrytím území státu (cca 250 jednotek). V současnosti je podle monitoringu trhu aktivních zhruba 700 supermarketů operujících na celém území Česka. Tato síť se postupně rozrůstá o nové prodejní jednotky: nově se na ní od roku 2004 podílí také britská společnost Tesco, donedávna firma provozující pouze síť stejnojmenných obchodních domů a hypermarketů jsou na českém trhu přítomny i sítě regionálního měřítka (ze zahraničních např. německá Norma). Na druhé straně podnikání německého řetězce Edeka bylo vlivem konkurence ukončeno v roce 2005 a k 1. červnu 2007 převzala Billa 97 stávajících prodejen společnosti Delvita.

Vývoj sítě diskontů ve své iniciační etapě souvisel zejména s dynamickým rozvojem prodejní sítě německých obchodních řetězců Plus (Tengelmann) a Penny Market (Rewe). Razance, s jakou vstoupily na trh v roce 1997, vyústila v pojmenování této iniciace jako „rok diskontů“ (obdobně rok 1998 v případě hypermarketu byl označen jako rok hypermarketů). Pokrytí území jejich diskonty dosáhlo na konci roku 2004 více než 260 prodejních jednotek. Společně s dalšími diskontní orientovanými řetězci Lidl (Schwarz) a COOP DISKONT je to již bezmála 400 diskontů a síť se rychle vyvíjí.²³

V březnu 2008 bylo rozhodnuto o prodeji diskontů Plus v České republice společnosti REWE Group.²⁴ Ze 120 diskontů Plus budou do poloviny roku 2009 Penny Markety a 30 dosavadních diskontů Plus se změní na Billu, žádný obchod ale nebude uzavřen.²⁵ Dynamicky se rozvíjí zejména řetězec Lidl.

²³ Szczyrba, Z.: Geografie obchodu - se zaměřením na současné trendy v maloobchodě. UP, Olomouc, 2006, str. 64-65, upraveno.

²⁴ *Zpravodajství - regionplzen.cz* [online]. ©REGIONPLZEN.CZ 2000-2009 [cit. 2008-11-25]. Dostupné z URL: <<http://www.regionplzen.cz/zpravodajstvi/archiv/index.asp?rok=2008&mesic=3&id=339805>>.

Síťování v linii hypermarketů a hobbymarketů představuje jeden z nejviditelnějších rysů probíhající fáze transformace českého maloobchodu, a to mimo jiné proto, že tyto velkoprodejny tvoří integrační jádra nákupních center, která se v posledních letech stala velmi oblíbenými nákupními místy mezi českými spotřebiteli. Na konci roku 2004 bylo přítomno v území takřka 200 hypermarketů, z toho většina v sítích Kaufland (Schwarz) a Hypernova (Ahold). Jejich síťovou strukturu tvoří jak malé, tak velké hypermarkety. Ostatní firmy provozují velké hypermarkety, ačkoliv je stále více zřetelná snaha firem prohloubit koncentraci odvětví směrem k rozvoji většího počtu malých hypermarketů. Například aktivity britského řetězce Tesco směřují nově do rozvoje malých hypermarketů v menších městech (středně velká města okresní velikosti – na Svitavsku např. Česká Třebová nebo Polička). Do sítě velkých hypermarketů lze řadit i řetězec cash&carry marketů Makro (Metro). Mezi hypermarkety patří dále čtyři velkoprodejny COOP TERNO, jediný český specializovaný hypermarketový řetězec, který provozují spotřební družstva.²⁶

Geograficky lze v dosavadním vývoji velkoplošné maloobchodní sítě vyčlenit tři základní aspekty:

Aspekt 1: sídelně hierarchická difúze v závislosti na velikosti obsluhovaného území, velikost prodejny koreluje s významem sídla v sídelně obslužném systému, lokalizace velkoprodejny v území probíhá na principu skladebnosti

Aspekt 2: prostorová difúze typická pro expanzi maloobchodních diskontních řetězců Penny Market a Plus Discont ve směru západ → východ, vývoj započal rokem 1997 a probíhal několik dalších let, než se inovační vlna dostala k východní hranici se Slovenskem (2001 – 2003), v průběhu postupující vlny docházelo k prostorovému zahušťování na již „obsazeném“ území

Aspekt 3: vývoj, který pro svůj průběh lze charakterizovat jako efekt „plošné expanze“, jde o okamžité celoplošné pokrytí území státu charakteristické zprovozněním několika desítek prodejen v jeden jen, kterým firma zahajuje územní expanzi, tento přístup v Česku uplatnil zatím jediný zahraniční obchodní řetězec Lidl.²⁷

²⁵ *To Chci Vědět! Cz* [online]. [cit. 2008-11-25]. Dostupné z URL: <<http://www.tohcivedet.cz/do-pulky-pristiho-roku-bude-z-plus-diskontu-penny-market-tcv-4-11-4761-0qtengelmann.html>>.

²⁶ Szczyrba, Z.: *Geografie obchodu - se zaměřením na současné trendy v maloobchodě*. UP, Olomouc, 2006, str. 65, upraveno.

²⁷ Tamtéž str. 68-69.

3.2.6. Největší obchodní firmy - TOP 10

TOP 10 2001			TOP 10 2002		
Poř.	Společnost	Obrat (mld. Kč)	Poř.	Společnost	Obrat (mld. Kč)
1.	Makro C&C ČR, s. r. o.	32,0	1.	Makro C&C ČR, s. r. o.	33,9
2.	Ahold Czech republic, a. s.	29,6	2.	Ahold Czech republic, a. s.	32,0
3.	Kaufland ČR, v. o. s.	21,0	3.	Kaufland ČR, v. o. s.	23,0
4.	REWE	20,4	4.	REWE	22,0
5.	Tesco Stores ČR, a. s.	19,0	5.	Tesco Stores ČR, a. s.	19,0
6.	Tengelmann	15,0	6.	Tengelmann	16,8
7.	Globus ČR, k. s.	14,6	7.	Globus ČR, k. s.	16,4
8.	Delvita, a. s.	11,4	8.	Carrefour ČR, s. r. o.	11,3
9.	Geco Tabák, a. s.	9,1	9.	Delvita, a. s.	11,1
10.	Carrefour ČR, s. r. o.	8,7	10.	Geco Tabák, a. s.	9,2
		Σ 180,8			Σ 194,7
TOP 10 2003			TOP 10 2004		
Poř.	Společnost	Obrat (mld. Kč)	Poř.	Společnost	Obrat (mld. Kč)
1.	Makro C&C ČR, s. r. o.	35,7	1.	Makro C&C ČR, s. r. o.	38,2
2.	Ahold Czech republic, a. s.	32,5	2.	Ahold Czech republic, a. s.	34,6
3.	Schwarz	27,0	3.	Schwarz	34,5
4.	REWE	22,5	4.	REWE	23,3
5.	Tesco Stores ČR, a. s.	21,5	5.	Tesco Stores ČR, a. s.	21,0
6.	Globus ČR, k. s.	18,2	6.	Globus ČR, k. s.	18,9
7.	Tengelmann	17,5	7.	Tengelmann	18,4
8.	Carrefour ČR, s. r. o.	12,5	8.	Carrefour ČR, s. r. o.	11,0
9.	Delvita, a. s.	11,1	9.	Spar ČR	11,0
10.	Geco Tabák, a. s.	9,3	10.	Geco Tabák, a. s.	10,9
		Σ 207,8			Σ 221,8
TOP 10 2005			TOP 10 2006		
Poř.	Společnost	Obrat (mld. Kč)	Poř.	Společnost	Obrat (mld. Kč)
1.	Makro C&C ČR, s. r. o.	37,5	1.	Schwarz	45,0
2.	Schwarz	37,0	2.	Ahold Czech republic, a. s.	38,5
3.	Ahold Czech republic, a. s.	36,0	3.	Makro C&C ČR, s. r. o.	38,3
4.	REWE	23,2	4.	Tesco Stores ČR, a. s.	37,0
5.	Tesco Stores ČR, a. s.	22,5	5.	REWE	25,8
6.	Tengelmann	19,4	6.	Globus ČR, k. s.	20,5
7.	Globus ČR, k. s.	19,0	7.	Tengelmann	19,5
8.	Geco Tabák, a. s.	12,5	8.	Geco Tabák, a. s.	14,9
9.	Spar ČR	11,0	9.	Spar ČR	12,0
10.	Carrefour ČR, s. r. o.	11,0	10.	Peal	7,0
		Σ 229,1			Σ 258,5

TOP 10 2007			TOP 10 2008		
Poř.	Společnost	Obrat (mld. Kč)	Poř.	Společnost	Obrat (mld. Kč)
1.	Schwarz	50,0	1.	Schwarz	54,5
2.	Tesco Stores ČR, a. s.	44,0	2.	Tesco Stores ČR, a. s.	47,0
3.	Ahold Czech republic, a. s.	42,0	3.	Ahold Czech republic, a. s.	44,0
4.	Makro C&C ČR, s. r. o.	39,3	4.	Makro C&C ČR, s. r. o.	39,5
5.	REWE	31,6	5.	REWE	38,5
6.	Globus ČR, k. s.	23,0	6.	Globus ČR, k. s.	25,4
7.	Tengelmann	20,4	7.	Tengelmann	22,5
8.	Geco Tabák, a. s.	17,7	8.	Geco Tabák, a. s.	17,5
9.	Spar ČR	13,0	9.	Spar ČR	14,0
10.	Peal	8,0	10.	Peal	9,3
		Σ 289			Σ 312,2

Tab. 5: TOP 10 obchodních společností v Česku v letech 2001 – 2008 podle obrátu (v mld. Kč) ²⁸

²⁸ *Ekonomický deník* [online]. © 2007-2009 Mladá fronta a.s. [cit. 2009-03-18]. Dostupné z URL: <<http://www.e15.cz/byznys/obchodni-retezce-loni-utrily-nejvice-v-historii-73397/>>.

3.3. Vztah maloobchodu a ekologického zemědělství

V současné době se řetězce stále více snaží nabídnout zákazníkům kvalitní zboží. Proto v posledních letech zavádějí specializovaný sortiment zdravé výživy a také biopotravin. Prodejny zdravé výživy se rychle množí a dnes již těžko najdete supermarket bez potravin v biokvalitě.

Nejčastějším místem nákupu biopotravin pro Čechy zůstávají hypermarkety a supermarkety. Jejich podíl na celkových obrátech dlouhodobě roste, v roce 2008 dosáhl podílu 72 %, o téměř 5 % více než předloni. Tento trend bude pravděpodobně nadále pokračovat s tím, jak maloobchodní řetězce zavádějí vlastní bioznačky a dávají biopotravinám stále větší prostor. Nadále klesá podíl prodejen zdravé výživy a bioprodejen, jejich podíl klesl z 22,5 % v roce 2007 na 19 % v roce 2008.²⁹

Sortiment zboží (zejména českého původu) v biokvalitě není v obchodních řetězcích ve srovnání se specializovanými obchody příliš široký, řetězce však konkurují především cenou. Dokazují to výsledky srovnávacího nákupu, který provedla PRO-BIO LIGA v pražských prodejnách.

Výzkum probíhal ve dnech od 26.5. do 1.6. 2008. Srovnáváno bylo 102 nejčastěji nakupovaných potravin dle spotřebního koše České republiky (dle údajů Českého statistického úřadu). Na rozdíl od předchozích 2 srovnávacích testů, kde byl košík srovnávaných biopotravin utvořen s ohledem na běžné potřeby rodinného nákupu a aktuální sortiment biopotravin. Srovnávací nákupy byly realizovány v devíti super/hypermarketech, které v době provádění testu deklarovaly nabídku biopotravin, jednomu drogistickému řetězci s nabídkou biopotravin, jedné specializované prodejně biopotravin a jedné samoobsluze velikostí odpovídající testované bioprodejně. Všechny sledované prodejny se nacházely na území Prahy.

Z výsledků srovnávacího testu, který porovnával šíři sortimentu a cenu biopotravin v deseti obchodních řetězcích, specializované prodejně a prodejně konvenčních potravin, byly zjištěny následující závěry:

Největší sortiment biopotravin nabízí specializovaná bioprodejna (86 % ze 102 nejčastěji nakupovaných potravin dle spotřebního košíku České republiky). Z obchodních řetězců má nejširší nabídku TESCO (46% ze 102 položek) Interspar

²⁹ *ECONNECT - Spotřeba biopotravin v ČR vzrostla v roce 2008 o 40 procent a dosáhla 1,8 mlrd. korun* [online]. [cit. 2009-04-05]. Dostupné z URL: <<http://zpravodajstvi.ecn.cz/?x=2172279>>.

(41%) a Hypernova (39 %). Mezi nejsnadněji dostupné biopotraviny patří vybrané mléčné výrobky (mléko bylo v nabídce v deseti sledovaných prodejních místech, ovocný jogurt v devíti), sušenky, rýže, kečup, olivový olej a jablečná šťáva (osm prodejních míst).

Průměrný cenový rozdíl bio a běžných potravin všech srovnatelných potravin činil ve všech posuzovaných obchodech průměrně 95 %. Mezi výrobky s největším cenovým navýšením patřila zelenina (cibule téměř o 440 % více, okurky salátové o 360 %) a sladké oplatky (cena bio vyšší o 220 %). Ne vždy však musí být biopotraviny dražší - jogurtový nápoj domácí provenience bylo možné zakoupit v průměru o 16 % levněji oproti ceně konvenčního výrobku obdobné kvality, nižší cenu měla celkově např. i káva (o 21 % méně) a v některých prodejnách např. i hermelín. Při srovnávání cen bioproduktů ve specializované prodejně a obchodním řetězci (hodnoceno Tesco jako řetězec s největší nabídkou) byla celková útrata lehce ve prospěch řetězce (cena nákupu vyšla levněji o 18 %). Výrazně vyšší průměrná cena biopotravin je dána především vyšším cenovým rozdílem zejména u bio ovoce a zeleniny, jejichž nabídka se v poslední době, zejména v řetězcích, výrazně rozšířila.

Pokud zákazník upřednostňuje u biopotravin domácí původ, potom nejlépe nakoupí ve specializované bioprodejně. Sledovaný bioobchod nabízel ze 102 položek spotřebního košíku 88 položek, z toho jich bylo 56 (64 %) českého původu. Tesco a Interspar, které patří mezi obchodní řetězce s nejširším biosortimentem, nabízí více než ze 70 % biopotraviny zahraničního původu. (Tesco 72 %, Interspar 79 %).

Nejvíce českých výrobků v biokvalitě nabídly vedle specializovaných prodejen také řetězce Billa a Globus (47, 46 % z nabízených položek v biokvalitě). Nejmenší podíl českých biopotravin byl k zakoupení v řetězci DM drogerie, který nenabízel žádný výrobek domácí provenience, a také Discount PLUS (17 %, 4 z 20 položek nákupu). Zajímavostí je, že ve specializované bioprodejně, která jako jediná nabízela výběr mezi některými druhy biopotravin (21 druhů) jak českého, tak zahraničního původu, byly zahraniční biopotraviny průměrně téměř o 50 % dražší než srovnatelné produkty domácí.³⁰

³⁰ *PRO-BIO: Biopotraviny: řetězce nabízejí úzký sortiment, a jen o málo nižší cenu* [online]. © Svaz ekologických zemědělců ČR 2008 [cit. 2009-04-06]. Dostupné z URL: <<http://www.pro-bio.cz/cms/clanek/11723/biopotraviny-retezce-nabizeji-uzky-sortiment-a-jen-o-malo-nizsi-cenu?PHPSESSID=5dc3e9ab898e7ff57f6d47f8948c722e>>.

4. Prostorová diference maloobchodní sítě v okrese Svitavy

4.1. Charakteristika okresu Svitavy

Okres Svitavy vznikl jako správní celek v dnešní podobě v roce 1960 sloučením převážné části čtyř bývalých okresů: Litomyšl, Moravská Třebová, Polička a Svitavy. Tvoří jihovýchodní výběžek Pardubického kraje. Svoji rozlohou 1 379 km² je největším okresem v kraji, na jeho rozloze se podílí 30,5 %. Hustota zalidnění 76 obyvatel na km² je v kraji nejnižší. Je vnitrozemským okresem, na východě sousedí s Olomouckým krajem, na jihu s Jihomoravským krajem a s krajem Vysočina, na západě a na severu hraničí s okresy Pardubického kraje (Chrudim a Ústí nad Orlicí).

Území okresu leží v nadmořské výšce od 270 m n. m. po 778 m n. m.. Pevná část okresu je tvořena Svitavskou pahorkatinou, na jihozápad zasahuje Hornosvratecká vrchovina (Žďárské vrchy). Východní část okresu je tvořena Moravskotřebovskou pahorkatinou a na jihovýchodě Malou Hanou (součást Boskovické brázdy).

Hydrologické poměry jsou ovlivněny polohou okresu na hlavním evropském rozvodí. Z centrální části okresu odvádí vody řeka Svitava, jihozápadní část okresu leží v povodí Svratky, východ je v povodí Třebůvky. Tyto řeky odvádějí vody do Dunaje, zatímco severozápad okresu leží v povodí Labe (Třebovka a Loučná). Největší vodní plochou je s 82 ha rybník Hvězda. Vydátné zdroje podzemních vod zejména v oblasti Březové nad Svitavou umožňují zásobovat vodou uživatele mimo okres.

Klimatické poměry jsou v jednotlivých částech okresu odlišné. Nejpříznivější podmínky má severozápad a jihovýchod okresu s průměrnou roční teplotou nad 7°C a úhrnem srážek do 600 mm. Centrální část okresu je chladnější a vlhčí, průměrná roční teplota je 6°C, průměrné srážky 700 mm. Ještě chladnější a vlhčí je jihozápadní část okresu.

Z celkové rozlohy okresu tvoří zemědělská půda 81 360 hektarů, z toho orná 61 446 ha, trvalé travní porosty 16 580 ha, sady a zahrady 3 334 ha, vodní plochy 954 ha. Na lesní půdu připadá 31 % rozlohy okresu.

Administrativně byl okres rozdělen na 113 obcí, z toho 7 měst. Od předcházejícího sčítání přibyla dvě města – v roce 1994 se k pěti městům připojilo Bystré a od listopadu 1999 Březová nad Svitavou. K 1.1.2007 došlo k meziokresnímu přesunu 3 obcí. Obec Němčice, Sloupnice a Vlčkov byly přiřazeny z okresu Ústí

nad Orlicí do okresu Svitavy. Tj. k 1.1. 2007 spadá do okresu 116 obcí.³¹

Z celkového počtu 104 915 obyvatel (k 30. 9. 2008) tvořily ženy 50,8 %. V uplynulých 10 letech se počet obyvatel okresu postupně snižoval. Obrat v roce 2007 byl umožněn zvýšením počtu živě narozených dětí při současném poklesu počtu zemřelých osob v poproduktivním věku.

Výrobní charakter okresu je smíšený, podíl zemědělství na krajské produkci je vyšší než podíl průmyslu. Rostlinná výroba se orientuje zejména na pěstování obilovin a řepky. V živočišné výrobě má okres významný podíl na produkci drůbeže. Průmysl není v okrese orientován jednostranně, struktura oborů je poměrně pestrá. Rozhodující objem výroby připadal v předchozích letech na potravinářské a textilní závody, v poslední době však význam textilu poklesl. Naproti tomu stále roste podíl výroby skleněných vláken. Výrazné zastoupení má též kovovýroba, strojírenství a výroba dopravních prostředků (především příslušenství).³²

Již od roku 1992 se svitavský okres řadil mezi okresy s nejvyšší nezaměstnaností v republice. Jeho postavení se v roce 1998 zlepšilo tím, že v řadě okresů rostla nezaměstnanost rychleji. Z celkového počtu průběžného obyvatelstva hledal v okrese ve druhé polovině 90. let práci každý devátý. Nejhorší situace byla koncem roku 2000 na Moravskotřebovsku s mírou nezaměstnanosti mužů 14,9 %. Specifická situace byla na Litomyšlsku – nízká nezaměstnanost mužů byla provázena vysokou nezaměstnaností žen.³³ V lednu roku 2009 dosáhla míra nezaměstnanosti v okrese Svitavy 9,9%, v únoru pak 10,7 %.³⁴

Investiční činnost v okrese nebyla v uplynulých 10 letech příliš rozsáhlá. V nových průmyslových zónách v Moravské Třebové, Svitavách, Poličce a Litomyšli budovaly své provozovny především menší firmy. K největším investicím v průmyslu patří rekonstrukce litomyšlského Vertexu, „na zelené louce“ stavěli především

³¹ Český statistický úřad - Pardubice [online]. © Český statistický úřad, poslední aktualizace 8. 4. 2008. [cit. 2008-07-04]. Dostupné z URL:

<http://www.czso.cz/xe/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_svitavy>.

³² Český statistický úřad - Pardubice [online]. © Český statistický úřad, poslední aktualizace 7. 1. 2009. [cit. 2009-03-29]. Dostupné z URL:

<http://www2.czso.cz/xe/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_svitavy>.

³³ Český statistický úřad - Pardubice [online]. © Český statistický úřad, poslední aktualizace 8. 4. 2008. [cit. 2008-07-04]. Dostupné z URL:

<http://www.czso.cz/xe/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_svitavy>.

³⁴ Portál MPSV – zaměstnanost [online]. [cit. 2009-03-29]. Dostupné z URL:

<http://portal.mpsv.cz/sz/local/pa_info/nezamestnanost_v_cislech/statistiky/rok_2009/pardubicky_kraj>.

zahraniční investoři (Westvaco ve Svitavách, Rehau v Moravské Třebové, Ravensburger v Poličce a ASCI v Jevíčku). Významnými stavebními akcemi v okrese byla stavba železničního koridoru, rekonstrukce silnice E461 (obě akce za přispění prostředků z evropských fondů). Ke zlepšení zdravotní péče přispělo vybudování nového pavilonu akutní medicíny ve svitavské nemocnici a rekonstrukce nemocnice v Litomyšli. Obchodní řetězce vystavěly ve větších městech v okrese supermarkety a svá obchodní a servisní střediska zde umístili nejvýznamnější producenti automobilů. Největší akcí v kraji v oblasti občanské vybavenosti, na kterou byly využity prostředky z evropských fondů, byla rekonstrukce bývalého průmyslového areálu ve Svitavách na multifunkční kulturní zařízení Fabrika.³⁵

V oblasti bytové výstavby se města zaměřila na rekonstrukce panelových domů a budování technické infrastruktury pro výstavbu rodinných domů. Výstavba komunálních bytů byla orientována především na menší sociální byty, které mají zlepšit podmínky bydlení mladým rodinám. Z nejvýznamnějších stavebních akcí týkajících se nevýrobních objektů lze uvést penziony a domovy důchodců, Základní školu v Litomyšli, sportovní halu a krytý plavecký bazén ve Svitavách.

Ve městech přispěly ke zlepšení životního prostředí úpravy center a regenerace parků a zahrad. Odborníci ocenili především rekonstrukci náměstí Míru ve Svitavách a obnovu Klášterních zahrad v Litomyšli. V zájmu snížení povodňového rizika v níže položených částech okresu probíhalo budování suchých poldrů, čištění koryt řek a rekonstrukce rybníků. Na Poličsku vznikly dokonce nové rybníky. Na území celého okresu se v zájmu rozvoje cestovního ruchu budovaly cyklostezky.

K turisticky atraktivním místům okresu patří hrad Svojanov, dochované středověké opevnění města Poličky a renesanční městské jádro Moravské Třebové, které je městskou památkovou rezervací. V roce 1970 byla nejzápadnější část okresu zařazena do Chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy. Další rozvoj cestovního ruchu podpořilo zařazení zámeckého areálu v Litomyšli na Seznam světového dědictví UNESCO v roce 1999, přitom již dříve byla Litomyšl městskou památkovou rezervací. Všechna města v okrese s výjimkou Březové nad Svitavou jsou členy Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Kulturní tradice Litomyšle (Bedřich

³⁵ Český statistický úřad - Pardubice [online]. © Český statistický úřad, poslední aktualizace 7. 1. 2009. [cit. 2009-03-29]. Dostupné z URL: <http://www2.czso.cz/xs/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_svitavy>.

Smetana) a Poličky (Bohuslav Martinů) přivedly tato města do sdružení osmi měst Česká inspirace. Do aktivit Euroregionu Glacensis se zapojila Litomyšl a Svitavy.³⁶

4.2. Charakteristika vybraných obcí/měst

Město/obec	Počet obyvatel k 1.1.2008	Katastrální výměra v ha	Statut města
Březová nad Svitavou	1 735	1 270	
Bystré	1 690	1 409	
Dolní Újezd	1 947	1 971	
Hradec nad Svitavou	1 642	2 470	
Jevíčko	2 878	2 325	POU
Litomyšl	10 072	3 345	ORP, POU
Moravská Třebová	11 129	4 205	ORP, POU
Polička	8 924	3 311	ORP, POU
Sloupnice	1 706	2 792	
Svitavy	17 201	3 133	ORP, POU

Tab. 6: Vybrané charakteristiky měst/obcí³⁷

4.3. Maloobchodní síť okresu Svitavy

Ze 116 obcí okresu Svitavy pouze ve 14 z nich není žádný obchod s potravinami. Jedná se především o velmi malé obce s nízkým počtem obyvatel. Do správního obvodu obce s rozšířenou působností Litomyšl patří z těchto obcí Nová Ves u Jarošova (57 obyvatel), obec Řídký (75 ob.) a Vlčkov (98 ob.), z větších obcí Chotěnov (133 ob.), Strakov (216 ob.) a Benátky (341 ob.), kam ovšem pravidelně dojíždí pojezdna prodejna. Ve správním obvodu ORP Polička se nevyskytuje žádná obec bez potravinářského obchodu, do správního obvodu ORP Svitavy spadají pouze 2 malé obce bez potravin a to obec Želivsko (44 ob.) a Kukle (59 ob.). Obce Janůvky (32 ob.), Vysoká (37 ob.), Malíkov (114 ob.), Radkov (119 ob.), Slatina (131 ob.) a Útěchov (243 ob.) spadají do správního obvodu ORP Moravská Třebová. Větší zastoupení obcí, ve kterých není zřízen potravinářský obchod, v obvodech Litomyšl a Moravská Třebová je zřejmě dán větším počtem malých obcí. Přičemž ve správních obvodech Svitavy a Polička je spíše méně obcí s větší katastrální výměrou.

³⁶ Český statistický úřad - Pardubice [online]. © Český statistický úřad, poslední aktualizace 8. 4. 2008. [cit. 2008-07-04]. Dostupné z URL:

<http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_svitavy>.

³⁷ Český statistický úřad [online]. © Český statistický úřad [cit. 2009-03-31]. Dostupné z URL: <[http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/1B002AE9B3/\\$File/130208065.xls](http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/1B002AE9B3/$File/130208065.xls)>.

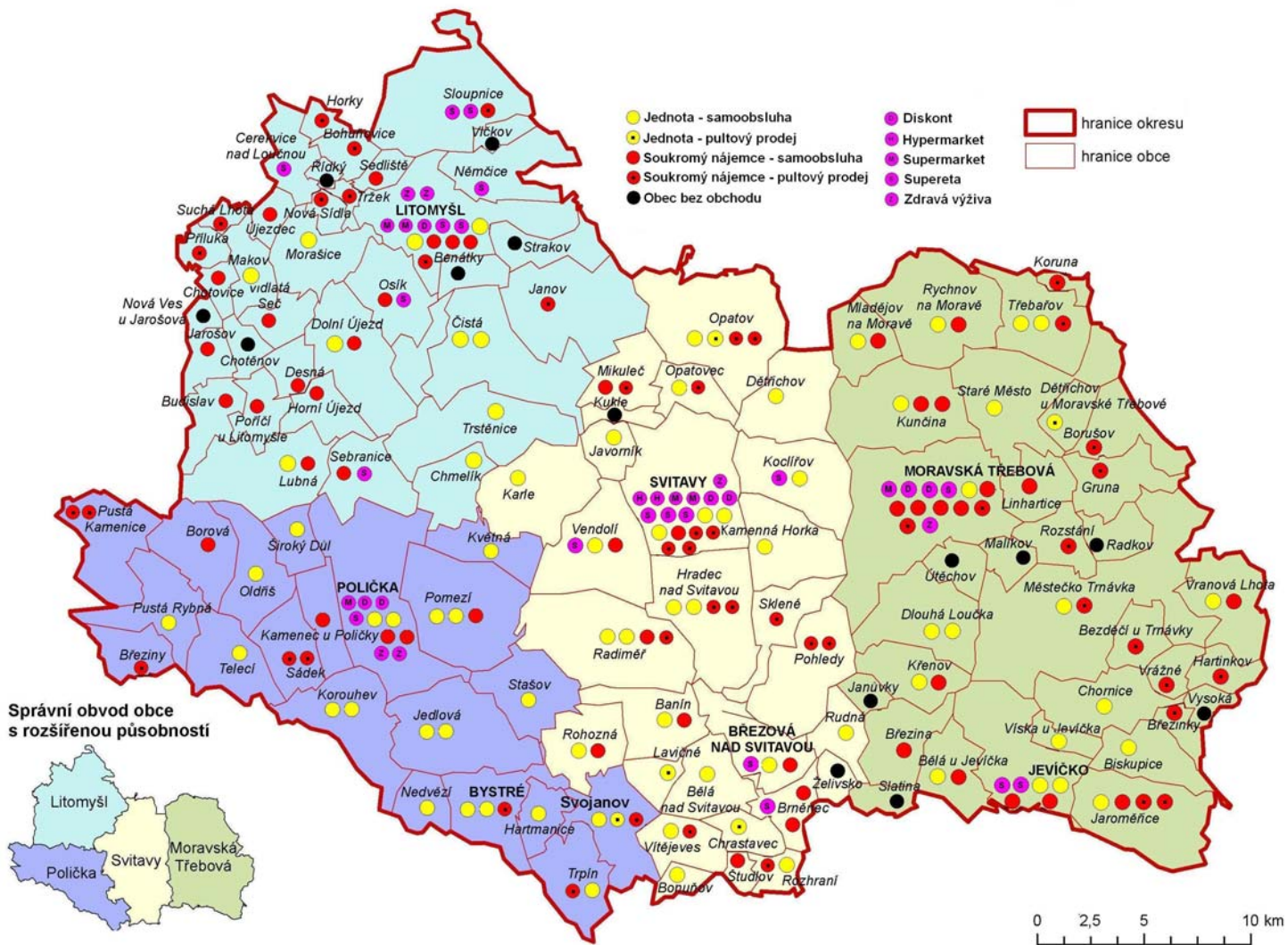
Nelze však určit přesné kritérium (ať už velikostní nebo podle počtu obyvatel), podle kterého by jsme byli schopni rozhodnout o tom, zda v obci obchod bude či ne. Např. obec Vražné se 74 obyvateli z ORP Moravská Třebová má obchod (funguje však pouze třikrát týdně jednu hodinu), zatímco např. obec Benátky se 341 obyvateli z ORP Litomyšl žádný obchod nemá. Tady je podle mého názoru dalším faktorem vzdálenost obce od města, protože zatímco obec Vražné má periferní polohu vzhledem k městu Moravská Třebová, obec Benátky sousedí s katastrem města Litomyšl.

Rozšíření obchodů Spotřebního družstva Jednota Svitavy je víceméně rovnoměrné v celém okrese. S výjimkou severozápadního cípu ORP Litomyšl, kam zasahuje působnost Konzumu Ústí nad Orlicí. Jedná se o obce Cerekvice nad Loučnou, Němčice a Sloupnice, kde jsou dokonce Konzumy dva. To je zřejmě způsobeno tím, že obce Sloupnice a Němčice byly do 1.1.2007 součástí okresu Ústí nad Orlicí.

Celkem je v okrese zřízeno 79 obchodů Jednota, z toho je 74 samoobslužných a 5 pultových. Detailně v jednotlivých ORP: Litomyšl 11 samoobsluh, Polička 20 samoobsluh a 1 pultová prodejna, Svitavy 24 samoobslužných a 3 pultové prodejny, Moravská Třebová 19 samoobslužných a 1 pultová prodejna. Jednoty doplňují další samoobslužné obchody, 2 prodejny Kubík v Litomyšli dále prodejna v Poličce a v Moravské Třebové. Prodejny Qanto mají své zastoupení v Brněnci, Březové nad Svitavou, Koclířově, Sebranicích, Svitavách a Vendolí. Ve Svitavách a v Jevíčku jsou zřízeny prodejny řetězce Hruška. Jedna prodejna NOPEK se nachází v Jevíčku a prodejna Hejl ve Svitavách.

Velké zastoupení mají také prodejny soukromých majitelů. Celkově se jich ve svitavském okrese nachází 91, z toho 45 je samoobslužných a 46 pultových prodejen. Obecně lze říci, že prodejny Jednoty jsou zřízeny spíše ve větších obcích, zatímco prodejny soukromých majitelů v obcích menších nebo v periferních částech okresu.

Maloobchodní síť okresu Svitavy

4.4. Charakteristika maloobchodních řetězců okresu Svitavy

Obec/ typ obchodu	HM	SM	DIS	SUP	J	SN	ZV
Březová nad Svitavou				1	1	1	
Bystré					2	1	
Dolní Újezd					1	1	
Hradec nad Svitavou					2	2	
Jevíčko				2	2	2	
Litomyšl		2	1	2	2	4	2
Moravská Třebová		1	2	1	1	7	1
Polička		1	2	1	2	2	2
Sloupnice				2		1	
Svitavy	2	2	2	3	3	5	1

Vysvětlivky: HM=hypermarket, SM=supermarket, DIS=diskont, SUP=supereta, J=Jednota, SN=soukromý majitel, ZV=zdravá výživa

Tab. 7: Zastoupení typů maloobchodní sítě ve vybraných obcích okresu Svitavy

Přehled maloobchodní sítě ve vybraných obcích:

Březová nad Svitavou: superety – Jednota, Qanto

soukromí majitelé – Potraviný Jedlinský

Bystré: superety – Jednota (2x)

soukromí majitelé – Potraviný Kuklová

Dolní Újezd: superety – Jednota

soukromí majitelé – Pekařství Kočová

Hradec nad Svitavou: superety – Jednota, Jednota COOP

soukromí majitelé – Potraviný Chlupová, Potraviný

Vodehnalová

Jevíčko: superety – Hruška, Jednota, Jednota COOP TUTY, Potraviný NOPEK

soukromí majitelé – Potraviný KZ Plus, Potraviný Hebelka

Litomyšl: supermarkety – Albert, Billa

diskonty – Penny Market

superety – Jednota COOP TUTY (2x), Kubík (2x)

soukromí majitelé – Potraviny Hájek, Potraviny ESSA, Potraviny Kasal (2x)

zdravá výživa – Potraviny Elán, Zdravá výživa Chladová

Moravská Třebová: supermarkety – Billa

diskonty – Lidl, Penny Market

superety – Jednota COOP TUTY, Kubík

soukromí majitelé – Potraviny B+B, Potraviny Bílková, Potraviny

Dirr, Potraviny Konečný (2x), Potraviny

Krčmář, Potraviny Vondráčková

zdravá výživa – Zdravá výživa Horská

Polička: supermarkety – Tesco

diskonty – Penny Market, Plus Diskont

superety – Jednota, Jednota COOP TUTY, Kubík

soukromí majitelé – Potraviny Cink, Potraviny Škorpík

zdravá výživa – Bioobchod, Vitamínek

Sloupnice: superety – Konzum (2x)

soukromí majitelé – Pekárna a potraviny Mareček

Svitavy: hypermarkety – Hypernova, Kaufland

supermarkety – Albert, Billa

diskonty – Plus Diskont, Lidl

superety – Hejl, Hruška, Jednota COOP (2x), Jednota COOP TUTY, Qanto

soukromí majitelé – Potraviny Abrahámová, Potraviny Koloniál, Potraviny

Kolouch, Potraviny Lucie, Potraviny Vomáčková

zdravá výživa – Zdravá výživa

Ahold Czech Republic a.s.

Je českou dceřinou společností nadnárodní společnosti Královský Ahold se sídlem v Amsterdamu. Společnost byla založena v roce 1991, původně pod názvem Euronova, a.s. a na český trh vstoupila mezi prvními maloobchodními řetězci. Svůj první supermarket s názvem Mana otevřela v témže roce v Jihlavě. V současnosti společnost AHOLD Czech Republic, a.s. provozuje více než 244 supermarketů **Albert** a 56 hypermarketů **Hypernova** přizpůsobujících se svou prodejní plochou konkrétnímu regionu či městu, ve kterém jsou umístěny.³⁸

Zákazníci po celé České republice se tak setkávají s hypermarkety o prodejní ploše 3.000 až 10.000 metrů čtverečních, nabízejících dvacet pět až šedesát tisíc druhů zboží. Přitom 80 až 85 % výrobců a dodavatelů pochází z České republiky.³⁹

REWE Group

Německý obchodní řetězec REWE GROUP provozuje v české republice obchodní síť **Billa** (supermarkety) a **Penny Market** (diskonty).

Aktivity firmy Billa, s.r.o. v České republice započaly v roce 1991 otevřením první filiálky v Brně. Další filiálky v Praze a Prostějově následovaly s ročním odstupem. V dalších letech pokračovala expanze v rozsahu 5-8 filiálek za rok. K výraznému zrychlení tempa došlo od podzimu 1997. BILLA, spol. s r.o. provozuje v České republice 194 prodejen.⁴⁰

Společnost Penny Market s.r.o. působí na českém trhu od roku 1997. Počet prodejen, které jsou rovnoměrně rozmístěny po celé České republice, se neustále zvyšuje. Penny Market je diskontní potravinářský řetězec, typu "tvrdý diskont", což znamená, že sortiment je sice užší, přesto však nabízí všechno běžné zboží každodenní potřeby.⁴¹

Řetězec REWE Group převzal v ČR 146 diskontních prodejen společnosti **Plus Discount** (patřil společnosti Tengelmann a v České republice byl činný od roku 1992) a přejmenoval je na Penny Markety. REWE Group po nákupu 146 diskontů Plus zvýšil počet svých diskontních prodejen na 317, a stal se tak v České republice nejsilnějším

³⁸ *Ahold* [online]. © 2005 AHOLD Czech Republic, a.s. [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <www.ahold.cz>.

³⁹ *HYPERNOVA* [online]. © 2005 AHOLD Czech Republic, a.s. [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <www.ihypernova.cz>.

⁴⁰ *Billa – to nejlepší pro mě* [online]. [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <www.billa.cz>.

⁴¹ *Penny cz* [online]. [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <www.penny.cz>.

hráčem v oblasti diskontního prodeje, který se mezi českými zákazníky těší stále větší oblibě.⁴²

Schwarz Group

Německý řetězec Schwarz provozuje v České republice hypermarkety **Kaufland** a diskonty **Lidl**.

Hypermarketů Kaufland je celkově 88.⁴³ Kaufland je známý poměrně nízkými cenami, často ale na úkor kvality. Obchodní inspekce eviduje stovky stížností na závažná porušení hygieny v obchodech tohoto řetězce.⁴⁴

Diskontů Lidl je u nás 193.⁴⁵ Dlouhodobý plán počítá s cílovým počtem zhruba 300 prodejen v horizontu zhruba do roku 2012, expanze je očekávána zejména v menších městech s počtem obyvatel kolem 5000.⁴⁶

Tesco Stores ČR a.s.

Společnost Tesco Stores je britský maloobchodní řetězec, který vstoupil na český trh v roce 1996. Nabízí široký sortiment čerstvých a trvanlivých potravin, drogerie, oblečení a obuvi, sportovních a kancelářských potřeb nebo hraček. Provozuje také vlastní síť čerpacích stanic.

V současné době je v České republice více než 100 prodejen **Tesco** – hypermarketů, supermarketů, obchodních domů a nově také malých prodejen Tesco Express.⁴⁷

⁴² *Ekonomika ČT 24* [online]. © 2009 Česká televize a dodavatelé ČTK Reuters, EBU, JSDI [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <<http://www.ct24.cz/ekonomika/7586-diskont-plus-prevezme-nemecky-retezec-rewe/>>.

⁴³ *Agri - agrární www portál* [online]. © AGRIS 2000-2009 [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <<http://www.agris.cz/detail.php?iSub=518&id=162617>>.

⁴⁴ *Kaufland - Wikipedie, otevřená encyklopedie* [online]. poslední aktualizace 8. 12. 2008. [cit. 2009-04-03]. Dostupné z URL: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Kaufland>>.

⁴⁵ *www.KAMworld.com* [online]. [cit. 2009-04-03]. Dostupné z URL: <<http://www.kamworld.com/cz/retezce/lidl-ceska-republika-v-o-s/>>.

⁴⁶ *Lidl - Wikipedie, otevřená encyklopedie* [online]. poslední aktualizace 17. 1. 2009. [cit. 2009-04-03]. Dostupné z URL: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Lidl>>.

⁴⁷ *TESCO* [online]. © 2008 Tesco Stores [cit. 2009-04-03]. Dostupné z URL: <<http://www.itesco.cz/articles/detail?id=993>>.

Hejl

Jaromír Hejl provozuje celkem čtyři prodejny smíšeného zboží, a to ve Svitavách, České Třebové, Lanškrouně a Radiměři. Charakterem zboží se tato prodejna podobá provozovněm Jednoty. Prodejní plocha provozovny ve Svitavách odpovídá spíše menšímu supermarketu.

Hruška, spol. s r.o.

Společnost Hruška vstoupila na trh v roce 1991 a podle odborníků patří mezi nejúspěšnější firmy v českém maloobchodě. Zavedla například prodej zboží pod vlastní obchodní značkou a přebírá obchody, jež dříve vyklidila silnější konkurence⁴⁸ (Pramen Olomouc, královehradecký Konzum, Jednota v Novém Jičíně).⁴⁹ Ještě před třemi lety tvořila síť Hrušky asi stovka prodejen, začátkem letošního roku jich bylo 126.⁵⁰

Nyní společnost Hruška, spol. s r.o. provozuje 3 velkoobchodní sklady ovoce, zeleniny, potravin, drogerie a 297 maloobchodních prodejen.⁵¹

Jednota, spotřební družstvo ve Svitavách

Řetězcová maloobchodní síť spotřebních družstev se významně podílí na maloobchodním obratu družstevního systému. V roce 2008 bylo ve všech řetězcových družstevních prodejnách (COOP TUTY, COOP TIP, COOP DISKONT, COOP TERNO, COOP STAVEBNINY) prostřednictvím COOP Centra družstvo realizováno cca 10,5 mld. Kč maloobchodního obratu.

Ve svitavském okrese se vyskytují pouze prodejny Jednota COOP a Jednota COOP TUTY. COOP DISKONT byl ve Svitavách na podzim 2008 nahrazen řetězcem Hruška.

Do obchodního řetězce COOP TUTY, charakteristické neanonymním vztahem k zákazníkům, jsou zařazeny prodejny smíšeného zboží o prodejní ploše 120 až 300 m², které nabízejí potravinářské a nepotravinářské zboží denní potřeby za příznivé ceny. K 1.1.2009 je v tomto řetězci zapojeno 311 prodejen z 24 spotřebních družstev.

⁴⁸ *MODERNÍ OBCHOD* [online]. © MODERNÍ OBCHOD [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <<http://www.mobchod.cz/index.php?itemid=4115>>.

⁴⁹ *MODERNÍ OBCHOD* [online]. © MODERNÍ OBCHOD [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <<http://www.mobchod.cz/index.php?itemid=5128>>.

⁵⁰ *MODERNÍ OBCHOD* [online]. © MODERNÍ OBCHOD [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <<http://www.mobchod.cz/index.php?itemid=4115>>.

⁵¹ *Hruška, spol. s r.o.* [online]. © 2004-2008 Hruška, spol. s r.o. [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <<http://hruska.info/>>.

Cílem řetězce COOP TUTY je optimální nabídka čerstvého zboží ve všech prodejnách i přes určitou složitost jeho distribuce po celém území ČR. Dostatečná prodejní doba, vstřícná obsluha i soustavné vytváření vztahu k zákazníkům jsou další znaky společné všem družstevním řetězcům.⁵²

Konzum o.d. Ústí nad Orlicí

Historie Konzumu se datuje už od roku 1844. Vzniklo s cílem zajistit pro své členy potraviny a věci denní spotřeby za výhodnější ceny. Dnes působí za hranice okresu Ústí nad Orlicí. Dnes má přes 100 prodejen.⁵³

Kubík a.s.

Provozuje ryze český řetězec na území východních Čech. Síť prodejen potravin zahrnuje provozovny o ploše 100 až 850 m² a nabízí 7,5 tisíce položek. V současné době má 18 prodejen.⁵⁴

NOPEK a.s.

Hlavním programem je výroba pekařských, cukrářských a perníkářských výrobků, při použití tradičních i průmyslových způsobů výroby. Dalšími aktivitami společnosti je obchod, včetně velkoobchodní činnosti. Oblast působnosti je Vysoké Mýto a okolí. NOPEK provozuje zejména pekárny a cukrárny, ale vlastní také jednu prodejnu potravin, která je v Jevíčku.⁵⁵

QANTO CZ s.r.o.

Tato společnost se zaměřuje na velkoobchodní činnost s tabákovými výrobky. Kromě toho také provozuje 17 maloobchodních prodejen po celé České republice.⁵⁶

⁵² COOP, TUTY, maloobchodní řetězec, smíšené zboží [online]. © 2008 COOP Czech Republic [cit. 2009-04-03]. Dostupné z URL: <<http://www.coop-tuty.cz/34-o-nas>>.

⁵³ Konzum [online]. © Konzum obchodní družstvo Ústí nad Orlicí [cit. 2009-04-12]. Dostupné z URL: <<http://www.konzumuo.cz>>.

⁵⁴ Kubík a.s. [online]. poslední aktualizace 4. 2. 2009. [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <<http://www.kubik.cz/czk/o-spolecnosti/sit-prodejen-potravin>>.

⁵⁵ NOPEK [online]. © 2009 NOPEK a.s. [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <<http://www.nopek.cz/o-spolecnosti.htm>>.

⁵⁶ QANTO CZ s.r.o. - velkoobchod - potraviny alkohol cigarety gastro nápoje [online]. © 2005 Qanto CZ s.r.o. [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <www.qanto.cz>.

5. Analýza zastoupení bioproduktů v obchodních řetězcích okresu Svitavy

5.1. Úvod do problematiky biopotravin

Češi utratili v roce 2008 za biopotraviny 1,8 miliardy korun, tedy o celých 510 milionů korun více v roce 2007. Za poslední dva roky tak spotřeba vzrostla o více než 1 miliardu korun. Trh s biopotravinami je v České republice trvale rostoucí, od roku 2005 se obrat zvýšil o více než 250 %. Průměrná spotřeba na osobu tedy vloni činila 176 korun a podíl biopotravin na celkové spotřebě potravin a nápojů vzrostl o více než třetinu na 0,75 %.

Podíl biopotravin z dovozu na celkové spotřebě vloni zastavil v minulosti stoupající tendenci a klesl o 5 procent na 57 procent. Podíl v České republice vyrobených biopotravin tak dosáhl podílu 43 procent, nicméně je třeba si uvědomit, že řada v České republice „vyráběných“ biopotravin obsahuje dovážené suroviny nebo se v tuzemsku pouze přebaluje. Podíl čistě českých biopotravin tak stále zůstává výrazně pod polovičním podílem.

Počet domácích výrobců biopotravin ale razantně roste a s tím i objem české bioprodukce. Zejména v kategoriích hovězího masa, pečiva, mléka a koření je vysoký podíl domácích biopotravin.

Největší kategorií biopotravin zůstávají „Zpracované biopotraviny“, i když její podíl nepatrně klesl na 46 procent. Stabilní nárůst zaznamenává kategorie „Mléko a mléčné výrobky“, její podíl vloni dosáhl 22 procent, a kategorie „Ovoce, zelenina“, její podíl vloni činil 6 %. Absolutně největší subkategorií v objemu spotřeby biopotravin jsou kojenecké a dětské výživy - ukazuje se, že maminky při nákupech pro své děti sahají po vyšší kvalitě.⁵⁷

Nejvíce biopotravin kupují vysokoškolsky vzdělaní lidé mladší 49 let a dále domácnosti s alespoň jedním dítětem mladším 14 let. Mají nadprůměrný příjem, bydlí v městě čítajícím mezi 20 a 100 tis. obyvatel nebo naopak v malé obci s 1 až 5 tis. obyvateli. Průměrná spotřeba na osobu vloni činila 126 Kč.⁵⁸

⁵⁷ Tiskovou zprávu z 25. března 2009 poskytl Tom Václavík z agentury Green marketing.

⁵⁸ MODERNÍ OBCHOD & Zprávy & Trh s biopotravinami v České republice čeká velký růst [online]. © MODERNÍ OBCHOD, [cit. 2009-04-06]. Dostupné z URL: <<http://www.mobchod.cz/index.php?itemid=4974>>.

5.2. Současné trendy v biopotravinách

Díky novým výrobkům, rozšiřující se nabídce maloobchodních značek a stále více restauracím nabízejícím bioprodukty se Češi s biopotravinami v místech nákupů a občerstvení setkávali stále častěji. Stejně tak loni výrazně narostl počet ekologických farem a výrobců biopotravin.

Trend: Spotřebitelé nacházejí v maloobchodech stále více biopotravin

- Maloobchodní řetězce nabízí stále se rozšiřující sortiment biopotravin přes všechny produktové kategorie.
- Biopotraviny do svého sortimentu zařadila většina prodejen potravin v českých městech, i když menší prodejny často nabízí jen například biomléko nebo biomüsli.

Trend: Stále více restaurací připravuje pokrmy z bioproduktů

Trend: Výrazný nárůst počtu českých ekologických zemědělců

Trend: Zvyšuje se počet výrobců biopotravin ⁵⁹

5.3. Řetězce a biopotraviny

Albert a Hypernova

Ve všech prodejnách Albert a Hypernova můžeme najít od prosince 2008 biopotraviny pod značkou *Albert Bio*. Výrobky *Albert Bio* najdeme například v sortimentu ovoce a zelenina, uzeniny, luštěniny, pečivo, nápoje, sladkosti, čaje atd. ⁶⁰ Mimo svých biopotravin nabízejí řetězce i bio od cizích výrobců a to v Hypernově od roku 2004 a v Albertu od roku 2005. ⁶¹ V Albertu Litomyšl byla převážná část biopotravin od českých výrobců, pouze 14 % sortimentu zahraničních. V Albertu Svitavy byl poměr podobný, pouze 11 % výrobků bylo od cizích dodavatelů.

Hypernova nabízí 19 % biopotravin od zahraničních výrobců. Zde už je nabídka větší, což je dáno tím, že hypermarket obecně nabízí více výrobků.

⁵⁹ *Ekologické zemědělství* [online]. [cit. 2009-04-05]. Dostupné z URL:

<<http://www.agronavigator.cz/ekozem/default.asp?ch=99&typ=1&val=87624&ids=910>>.

⁶⁰ *HYPERNOVA* [online]. © 2005 AHOLD Czech Republic, a.s. [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <www.ihypernova.cz>.

⁶¹ Zákaznické centrum Ahold ČR 6. dubna 2009.

Billa

Společnost Billa uvedla na přelomu března a dubna 2009 na trh řadu biopotravin pod novou, vlastní značkou *Naše bio*. V první fázi se jednalo o 9 výrobků z kategorie mléčných výrobků, 3 produkty z kategorie mouky a 4 druhy sušenek. Podle vyjádření společnosti Billa se bude portfolio biopotravin pod značkou *Naše bio* postupně rozrůstat a zahrne biopotraviny všech kategorií, včetně masa a ovoce a zeleniny.

Podle vyjádření provozního ředitele společnosti Billa, pana Zoltána Csóky na konferenci Bio Summit, čerpala Billa inspiraci na vlastní biořadu u svých mateřských společností v Německu a Rakousku. Nicméně, značka *Naše bio* byla vytvořena v České republice a bude používána jen pro prodejny Billa v ČR a na Slovensku. Billa tak chce dát prostor domácím výrobcům a místním specialitám.

Billa je tak jediný tuzemský maloobchodní řetězec, který uvedl na trh vlastní, neimportovanou bioznačku. Konkurenti Billa, jako Tesco, Interspar a Albert sice vlastní bioznačku nabídli již dříve, ovšem jedná se o bioznačky převzaté od mateřských společností v zahraničí.

Pan Csóka řekl, že Billa chce maximálně spolupracovat s českými výrobci a podporovat tak rozvoj českého ekologického zemědělství. Dosud uvedené biopotraviny pod značkou *Naše bio* jsou, až na biojogurty, vyrobeny v České republice. Mouky dodává společnost TopBio, sušenky Biopekárna Zemanka a kozi výrobky pan Maštálíř z Petrovic u Sedlčan. Pět druhů jogurtů vyrábí pro značku *Naše bio* mlékárna PINZGAU MILCH Produktions GmbH v rakouském Pinzgau, která zároveň vyrábí mléčné biovýrobky pro rakouskou Billu pod značkou *Ja! Natürlich*, ta byla uvedena do Čech v září 2005.

Jako největší překážky spolupráce s domácími biovýrobci uvedl pan Csoka především složitost vyhledávání dodavatelů, často nepružné jednání, nedostatečnou nabídku a problém akceptovat vlastní obal a vlastní recepturu na výrobek. Společnost Billa měla na konci roku 2008 v nabídce celkem 253 biopotravin.⁶² Mimo to nabízí Billa biopotraviny jak českých tak zahraničních výrobců, které nespádají pod jejich značku a to již od roku 2004.⁶³

⁶² *Bio-info: Billa uvádí vlastní bioznačku Naše bio* [online]. [cit. 2009-04-06]. Dostupné z URL: <<http://www.bio-info.cz/zpravy/billa-uvadi-vlastni-bioznačku-nase-bio>>.

⁶³ Informace od získány od Product manager BIO 7. dubna 2009.

Billa v Litomyšli má zastoupení zahraničních biopotravin 38 %, Billa v Moravské Třebové 33 % a prodejna ve Svitavách 35 %.

Hruška

V jejich sortimentu jsou biovýrobky od loňského roku, ale pouze v omezeném množství. Nemají řadu privátních značek bio potravin. Prodávají klasický sortiment našich výrobců. Např. bio mléko firmy Olma, Bio via jogurt Olma a pod.⁶⁴ Hruška v Jevíčku nabízí pouze jeden biovýrobek a to české značky. Hruška ve Svitavách už má nabídku větší a čeští dodavatelé zde mají 86 % zastoupení.

Jednota COOP TUTY

Maloobchodní řetězce COOP TUTY, COOP TIP nabízejí od listopadu 2007 v rámci nového projektu Bio COOP téměř 50 druhů nových biovýrobků. Ty pochází v převážné většině od tuzemských ekofarmářů a biovýrobců a na prodejnách jsou vystaveny ve speciálních tmavězelených regálech. Sortiment zahrnuje kompletní nabídku základních potravin tak, aby z nich bylo možno připravit chutný biooběd či večeři. Nabízí ale rovněž i zdravé svačiny pro děti či mléčné výrobky k snídani.⁶⁵

"Působíme hlavně na venkově, v menších městech a obcích. Chceme proto, aby vesnický občan kupoval právě český výrobek, pocházející z české prvovýroby. Přitáhne to ale k nám i náročnějšího zákazníka, který tento sortiment hledá," poznamenal Juračka. Ekologicky vyrobené zboží bude pro prodejny COOP nakupovat centrála COOP Centrum.⁶⁶

V současnosti má v nabídce 50 trvanlivých a 20 čerstvých potravin celkem ve 420 prodejnách. Do budoucna chce zavést prodej biopotravin v jedné třetině prodejen.⁶⁷

Podíl českých biopotravin se pohybuje kolem 66 %. (Jevíčko 62 %, Litomyšl 63 %, Litomyšl 60 %, Moravská Třebová 78 %, Polička 68 %, Svitavy 62 %).

⁶⁴ Informace poskytl tiskové oddělení Hrušky 9. dubna 2009.

⁶⁵ *COOP Družstvo* [online]. © COOP Centrum družstvo [cit. 2009-04-07]. Dostupné z URL: <<http://www.coop.cz/bio-coop/>>.

⁶⁶ *MODERNÍ OBCHOD & Zprávy & Biopotraviny – Od listopadu je začnou nabízet i řetězce COOP* [online]. © MODERNÍ OBCHOD [cit. 2009-04-07]. Dostupné z URL: <<http://www.mobchod.cz/index.php?itemid=4225>>.

⁶⁷ *MODERNÍ OBCHOD & Zprávy & Zlatý dukát 2009: časopis Moderní obchod opět ocenil obchodníky a dodavatele* [online]. © MODERNÍ OBCHOD [cit. 2009-04-07]. Dostupné z URL: <<http://www.mobchod.cz/index.php?itemid=5704>>.

Kaufland

Hypermarket Kaufland nabízí biopotraviny ve velkém množství od roku 2005, ale ne pod vlastní značkou, i když v Německu už privátní značka *Kaufland Bio* existuje.⁶⁸

Kaufland ve Svitavách nabízí kolem 38 % biopotravin zahraničních výrobců.

Kubík

V prodejnách Kubík v Poličce a v Moravské Třebové se biopotraviny nevyskytují, v prodejnách Kubík v Litomyšli však ano a to od října 2007. Myslím, že je to dáno hlavně velikostí prodejních ploch, protože v Poličce a v Moravské Třebové jde o malé prodejny, charakterem spíše superety a v Litomyšli je prodejní plocha i charakter prodejny srovnatelný se supermarketem. Kubík nemá vlastní privátní značku biopotravin, nabízí bio od cizích výrobců. Zastoupení českých biopotravin v Kubících v Litomyšli je 83 % a 75 %.

Lidl

Lidl nemá vlastní značku biopotravin a nabízí bio ve velmi omezeném množství teprve od února 2009. Prodejny Lidl v Moravské Třebové a ve Svitavách poskytuje 100 % biopotravin z České republiky, což je dáno tím, že diskont Lidl zastupuje pouze jeden biododavatel, kterým je Olma Olomouc.

Nopek

Nopek provozuje prodejnu potravin v Jevíčku. Je zajímavé, že se jedná o velmi malou samoobsluhu, prodejní plochou připomíná spíše prodejnu s pultovou obsluhou, avšak biopotraviny zde nabízejí, jedná se však zatím jen o jeden výrobek české značky.

Penny Market

Celá síť prodejen Penny Market nabízí od ledna roku 2008 biopotraviny. Cílem řetězce je do konce měsíce června letošního roku nabízet v prodejnách 35 bio výrobků a to z větší části pod vlastní značkou. Převážnou část nabídky přejmuli od společnosti Plus Discount, kde *BioBio* řada získala v minulém roce velkou oblibu zákazníků.

⁶⁸ *Bio-info: Kaufland zavádí vlastní bioznačku* [online]. [cit. 2009-04-06]. Dostupné z URL: <<http://www.bio-info.cz/zpravy/kaufland-zavadi-vlastni-bioznacku>>.

Pravidelně také zařazují bio výrobky do tematických letákových akcí. Např. v letákové akci od 27.3. zařadili do akce bioprodukty na celé stránce.⁶⁹

Penny Market v Litomyšli nabízí 43 % biopotravin zahraničních značek, Penny Market v Moravské Třebové 57 % a prodejna v Poličce 23 %.

Plus Discount

V současné době fungují v okrese ještě dvě prodejny Plus Discount. V Plusu v Poličce mají české biopotraviny podíl pouze 22 % a ve Svitavách 26 %. To je dáno vysokým zastoupením vlastní značky *BioBio*, jejichž produkty pochází z Německa. Tato značka byla zavedena od dubna 2007 současně byly na trh uvedeny další výrobky od cizích dodavatelů.

Tesco

Tesco nabízí biopotraviny cizích výrobců a od září 2007 také bio pod vlastní značkou *Tesco Organic*.⁷⁰

Sortiment biopotravin Tesco Organic nyní zahrnuje více než 100 výrobků a bude dále rozšiřován. Objevíme v něm ovoce a zeleninu, maso a masné výrobky, pečivo, nápoje, sladkosti i slané výrobky. Tyto výrobky však najdeme pouze v obchodních domech a hypermarketech.⁷¹ Proto se v Tescu v Poličce nevyskytují biopotraviny jejich značky, ale najdeme zde jak české biovýrobky, tak zahraniční, které supermarket nabízí od února 2008. Přičemž české výrobky zastupují 29 % nabídky biopotravin.

Zdravá výživa

Širší sortiment biopotravin najdeme ve specializovaných prodejnách zdravé výživy nebo v Bioobchodech.

V Litomyšli jsou dvě prodejny zdravé výživy, které vlastní soukromé osoby. Ve zdravé výživě p. Chladové mají české výrobky 40% zastoupení. V Potravinách ELÁN 75% zastoupení.

Údaje ze Zdravé výživy paní Horské v Moravské Třebové se bohužel nepodařilo získat. Tuto prodejnu provozuje s manželem již mnoho let a mají jistou

⁶⁹ Informace poskytl oddělení nákupu Penny Market s.r.o. 2. dubna 2009.

⁷⁰ Informace poskytl Tesco Brand Manager ČR/SR 6. dubna 2009.

⁷¹ *TESCO Organic | Pomáháme Vám žít zdravěji* [online]. © Tesco Stores ČR [cit. 2009-04-06]. Dostupné z URL: <<http://www.itesco.cz/organic/cz/index.html>>.

obavu z toho, že by někdo mohl využít data v mé diplomové práci ohledně nabídky biopotravin v jejich obchodě a konkurovat jim tak. V jejich sortimentu mají asi 10% biopotravin, zejména od českých producentů. Upřednostňují zdravou výživu nad biokvalitou, proto v jejich nabídce nenajdeme například bio uherák a další výrobky tohoto druhu.

V Poličce jsou dvě prodejny zdravé výživy. Bioobchod nabízí velmi široký sortiment biopotravin. České výrobky se zde podílí 44 %. Ve druhém obchodě Vitamínku je prodej biopotravin spíše doplňkový a české výrobky zde mají 81% podíl.

Ve Svitavách je jedna prodejna zdravé výživy, kde mají české výrobky 72% podíl v sortimentu.

V obchodech **Hejl a Qanto** se žádné biopotraviny neprodávají. V prodejnách **Jednota COOP** a **Konzum** se také žádné biovýrobky nevyskytují, nejspíše z důvodu malé poptávky obyvatel obcí.

Tedy v Březové nad Svitavou, Bystrém, Dolním Újezdě, Hradci nad Svitavou a Sloupnici žádné biopotraviny nenajdeme (i když v Pekařství v Dolním Újezdě pečou ze špaldové biomouky, ale produkty označení *bio* nenesou).⁷²

⁷² BIOSPOTREBITELE.CZ [online]. [cit. 2009-04-06]. Dostupné z URL: <<http://www.biospotrebitel.cz/page.php?selected=1241&detail=110>>.

název obchodu (město)	mléčné výrobky	masné výrob., vejce	pečivo	racionální strava	těstoviny, luštěn., přílohy	obilniny	ochucovadla, pochutiny	ovoce a zelenina	nápoje	celkem
Hruška (Jevíčko)	1 (2)									1 (2)
Jednota COOP TUTY (Jevíč.)	1 (1)			3 (3)	2 (2)		7 (9)			13 (15)
Potraviny NOPEK (Jevíčko)	1 (1)									1 (1)
Albert (Litomyšl)	4 (4)	3 (3)	1 (1)	13 (17)	10 (10)	5 (5)	10 (10)		4 (7)	50 (57)
Billa (Litomyšl)	22 (26)	1 (1)		21 (27)	10 (11)	5 (6)	25 (28)	7 (7)	4 (5)	95 (111)
Jednota COOP TUTY (Litom.)				11 (12)	4 (5)		11 (14)		4 (4)	30 (35)
Jednota COOP TUTY (Litom.)				10 (10)	5 (6)	2 (2)	10 (11)		3 (3)	30 (32)
Kubík (Litomyšl)				3 (5)			2 (5)			5 (10)
Kubík (Litomyšl)				3 (5)			3 (5)		1 (1)	7 (11)
Penny Market (Litomyšl)	5 (6)	1 (1)	1 (1)	2 (3)	1 (1)			1 (1)	3 (4)	14 (17)
SN Chladová (Litomyšl)			3 (3)	27 (31)	10 (10)	19 (19)	9 (17)	1 (1)	6 (8)	75 (89)
SN Potraviny Elán (Litomyšl)				2 (2)	3 (3)	3 (3)	7 (7)		1 (1)	16 (16)
Billa (Moravská Třebová)	19 (23)	1 (1)		14 (18)	8 (9)	6 (7)	22 (25)	7 (7)	3 (4)	80 (94)
Jednota COOP TUTY (MT)				3 (4)	1 (1)		3 (3)		2 (2)	9 (10)
Lidl (Moravská Třebová)	3 (4)									3 (4)
Penny Market (MT)	11 (13)	4 (4)	1 (1)	2 (3)	1 (1)		3 (4)	2 (2)	4 (5)	28 (33)
Jednota COOP TUTY (Polič.)				14 (16)	5 (6)	3 (3)	10 (12)	1 (1)	5 (5)	38 (43)
Penny Market (Polička)	7 (8)			3 (4)				3 (3)		13 (15)
Plus Discount (Polička)	8 (10)	4 (4)	1 (1)	4 (6)	1 (1)		9 (13)	3 (3)	2 (3)	32 (41)
Tesco (Polička)	2 (2)			1 (1)			1 (1)		3 (4)	7 (8)
SN Bioobchod (Polička)	14 (17)		3 (4)	49 (55)	29 (32)	16 (16)	43 (55)	6 (7)	14 (17)	174 (203)
SN Vitamínek (Polička)			1 (1)	4 (4)	2 (2)		6 (6)		2 (2)	15 (15)
Albert (Svitavy)	4 (5)	3 (3)	2 (2)	10 (12)	10 (10)	6 (6)	12 (12)			47 (50)
Billa (Svitavy)	18 (21)	1 (1)		19 (23)	8 (9)	5 (6)	22 (26)	9 (9)	3 (4)	85 (99)
Hruška (Svitavy)				5 (6)					2 (3)	7 (9)
Hypernova (Svitavy)	12 (13)	5 (5)		15 (18)	8 (8)	9 (10)	31 (40)	13 (13)	6 (10)	99 (117)
Jednota COOP TUTY (Svitav.)				2 (3)	1 (1)		8 (9)		2 (2)	13 (15)
Kaufland (Svitavy)	7 (7)		1 (1)	49 (64)	10 (10)	9 (10)	26 (33)	1 (1)	10 (14)	113 (140)
Lidl (Svitavy)	2 (3)									2 (3)
Plus Discount (Svitavy)	11 (13)	3 (3)	1 (1)	6 (6)	1 (1)		7 (10)	4 (4)	5 (6)	38 (44)
Zdravá výživa (Svitavy)			1 (1)	17 (19)	8 (8)	12 (12)	6 (7)		5 (7)	49 (54)

Tab. 8: Počet biopotravin v obchodních řetězcích okresu Svitavy. V závorce je uvedena váha výrobků.

6. Kategorizace obchodních řetězců

6.1. Kategorizace řetězců podle doby zavedení biopotravin

Zavedení biopotravin v řetězci:

1. Pod řetězce, které zavedly biopotraviny mezi prvními, a to již v letech 2004-2005, spadá Albert, Billa, Hypernova a Kaufland. Přičemž prvním průkopníkem byl supermarket Billa.
2. Do skupiny, kde zařadily bio do své nabídky v letech 2006-2007, patří Plus Discount, Jednota COOP TUTY a Kubík.
3. V letech 2008-2009 začaly nabízet bio obchody Penny Market, Hruška, Tesco a Lidl.

Zavedení privátní značky biopotravin v řetězci:

Privátní značku bioproduktů nemají zdaleka všechny řetězce, konkrétně jde o superety Jednota COOP TUTY, hypermarket Kaufland, diskont Lidl, Hrušku a Kubíka.

Naopak diskonty Plus uvedly svoji značku *BioBio* na trh jako první a to již v dubnu 2007. Tato značka se těší velké oblibě zákazníků hlavně díky cenové dostupnosti, proto ji převzaly diskonty Penny Market. Ahold ČR zařadil svoji značku *AlbertBio* do sortimentu hypermarketů Hypernova a supermarketů Albert v prosinci roku 2008. Billa uvedla značku *Naše bio* v dubnu 2009.

6.2. Kategorizace řetězců podle umístění biopotravin v prodejně

Mezi řetězce, kde je zřízen pouze vyhrazený biokoutek patří Penny Market, Billa, Jednota COOP TUTY a Kubík. Tyto regály zahrnující pouze biopotraviny jsou poměrně výrazně označeny. Suroviny, které musí být v chladu jsou umístěny také v dobře viditelném prostoru v chladicím boxu. To znamená, že v těchto obchodech jsou biokoutky vždy dva.

V obchodech Plus Discount, Albert a Hypernova najdeme jak vyhrazený biokoutek, tak i samostatné rozmístění v regálech, kde se buď opakují výrobky z biokoutku nebo zde najdeme další produkty. Většinou je biopolice vyhrazena privátní značce (v Albertu a Hypernově značce *AlbertBio*, v Plusu značce *BioBio*) a výrobky v ostatních regálech jsou od „cizích“ dodavatelů. Opět je zde zajištěný prostor v chladicím boxu.

Rozmístění biopotravin pouze v policích má řetězec Hruška, Tesco, Lidl a Kaufland. Hruška a Lidl nemají bioprodukty označeny zelenou značkou bio, proto jsou špatně rozeznatelné, nicméně nabízí pouze pár druhů biopotravin. Tesco a Kaufland mají některé výrobky označeny, ale všechny bohužel také ne. Myslím, že v tomhle směru mají řetězce ještě dost velké mezery. Ovšem neplatí to paušálně, např. v Albertu v Litomyšli měli viditelně označený každý výrobek. Liší se i kvalita označení v prodejnách stejného typu. Např. nesrovnatelně horší (žádné) označení v Albertu Svitavy.

Podle mého názoru může být záměrem některých prodejen neoznačovat bioprodukty až tak viditelně, protože zákazník si označení bio na výrobku nemusí všimnout a o tom, že si koupí bioprodukt se dozví až když je pozdě, což je pro pokladnu řetězce obvykle výhodnější (bioprodukty jsou obecně dražší). Může to být i reklamní tah, poněvadž existuje mnoho zákazníků, kteří mají k bio nedůvěru a takto výrobek vyzkouší, aniž by sami chtěli a může je to motivovat pro další nákup biopotravin.

6.3. Kategorizace řetězců podle množství biopotravin

Největší počet biopotravin se nachází v Bioobchodě v Poličce a to celkem 174. Jedná se o obchod specializovaný na prodej bioproduktů, proto zastoupení potravin v bio kvalitě je kolem 85 %.

Druhé největší zastoupení biopotravin má Kaufland Svitavy, celkově nabízí 113 výrobků. Hned za ním je Hypernova Svitavy s 99 biopotravinami. Následují řetězce Billa průměrně s 87 výrobky (Billa Litomyšl 95, Billa Moravská Třebová 80, Billa Svitavy 85 výrobků). Soukromá majitelka Chladová v Litomyšli nabízí ve své zdravé výživě 74 biopotravin, její krámk je také zaměřen na biopotraviny, proto zaujímají asi 75 % nabídky. Zdravá výživa ve Svitavách nabízí pouze 49 biopotravin. Supermarket Albert poskytuje v průměru 49 výrobků (Albert Litomyšl 50 a Albert Svitavy 47 biopotravin).

Žebříček uzavírají diskonty Plus s 35 výrobky a Penny Market průměrně s 19 výrobky. Nejméně biopotravin najdeme v prodejnách Jednoty COOP TUTY - 22 biovýrobků. Nabídkou srovnatelný je Kubík, Hruška a Tesco, kteří mají kolem 7 výrobků v biokvalitě, Lidl v průměru tři produkty.

Překvapujícím faktem je, že Svitavy v nabídce pokulhávají za menšími městy jako je Polička nebo Litomyšl, kde jsou dokonce obchody se zdravou výživou dva.

Celkový počet biopotravin ve specializovaných prodejnách v Poličce je 195 a v Litomyšli 91, přičemž ve Svitavách jen 49.

Nejvíce biopotravin se tedy vyskytuje v hypermarketech a specializovaných bioobchodech, dále v supermarketech a prodejnách zdravé výživy. Nejméně bioproduktů najdeme v diskontu Lidl a prodejně NOPEK.

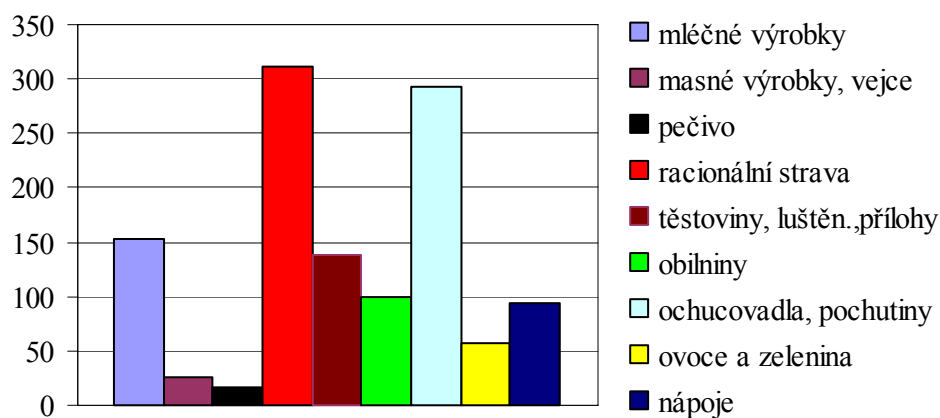
Co se týče procentuelního zastoupení biopotravin v rámci celého obchodu, tak poměr je vyrovnaný jak v hypermarketech, tak v menších superetách. Čím menší nabídka potravin, tím méně bioproduktů tam najdeme. To ovšem neplatí pro specializované bioprodejny.

6.4. Kategorizace řetězců podle variability biopotravin

Biopotraviny nalezené v obchodech byly rozděleny do devíti skupin (mléčné výrobky; masné výrobky a vejce; pečivo; racionální strava; těstoviny, luštěniny a přílohy; obilniny; ochucovadla a pochutiny; ovoce a zelenina; nápoje). Podle počtu skupin, ve kterých mají jednotlivé řetězce zastoupení rozlišují variabilitu:

1. Zastoupení v 1-3 skupinách: sem patří Hruška, NOPEK, Kubík a Lidl.
2. Zastoupení v 4-6 skupinách: Jednota COOP TUTY, zdravá výživa Elán, Tesco, zdravá výživa Vitamínek, Zdravá výživa Svitavy.
3. Zastoupení v 7-9 skupinách: supermarkety Albert, Billa, diskont Plus a Penny Market, Zdravá výživa Chladová, Bioobchod a hypermarkety Hypernova a Kaufland.

Skupiny biopotravin

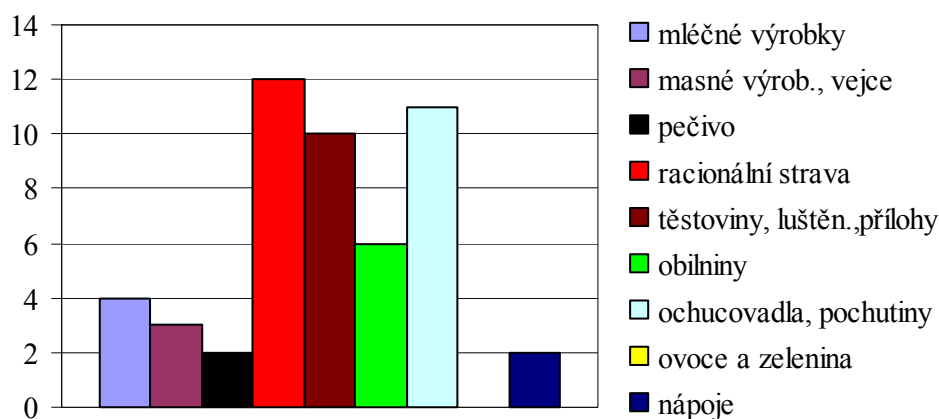

Graf 1: Zastoupení biopotravin v jednotlivých skupinách

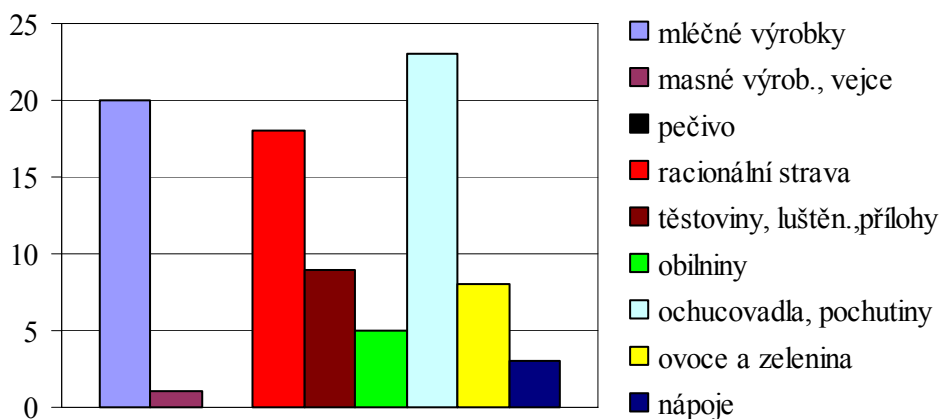
Největší zastoupení má obecně skupina racionální strava s 312 výrobky následovaná skupinou ochucovadel a pochutin s 293 výrobky. Dále mléčné výrobky 152 kusů, těstoviny, luštěniny a přílohy 138, obilniny 100, nápoje 94, ovoce a zelenina 58, masné výrobky a vejce 26. Nejmenší zastoupení má pečivo s pouhými 16 produkty.

Následující grafy reflektují počet biopotravin ve skupinách v jednotlivých řetězcích.. U obchodů, které se vyskytují vícekrát (Hruška, Jednota COOP TUTY, Albert, Billa, Kubík, Lidl, Penny Market a Plus Discount) jsou údaje aritmetickým průměrem jednotlivých prodejen.

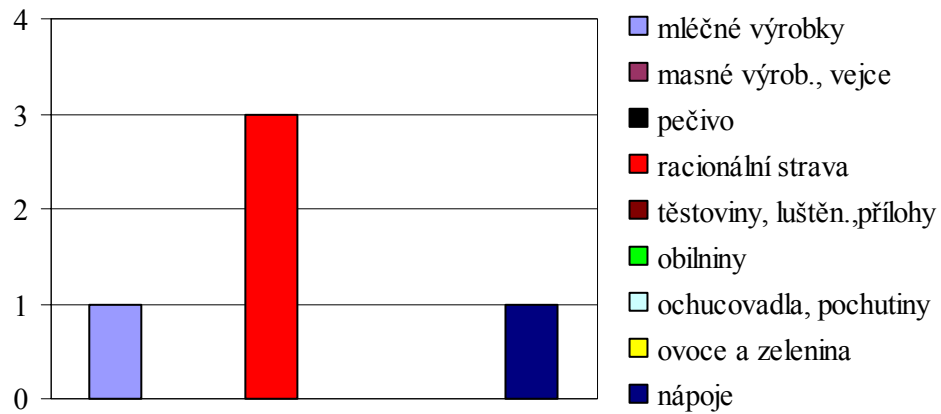
Albert

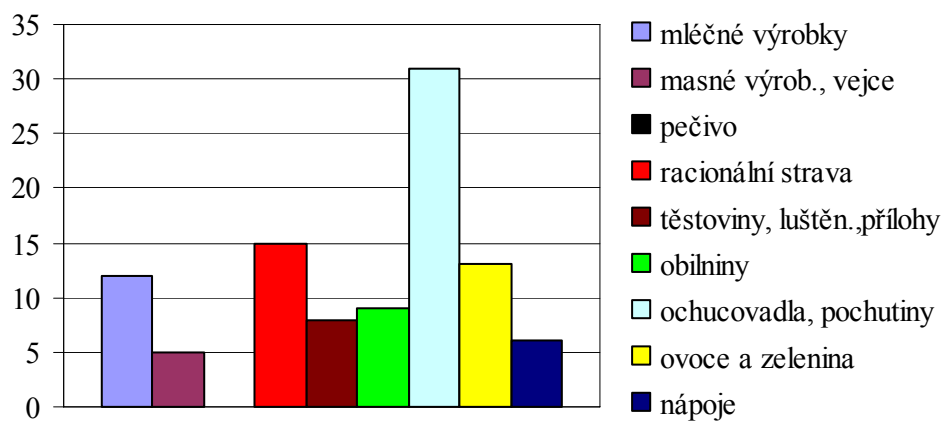
Billa

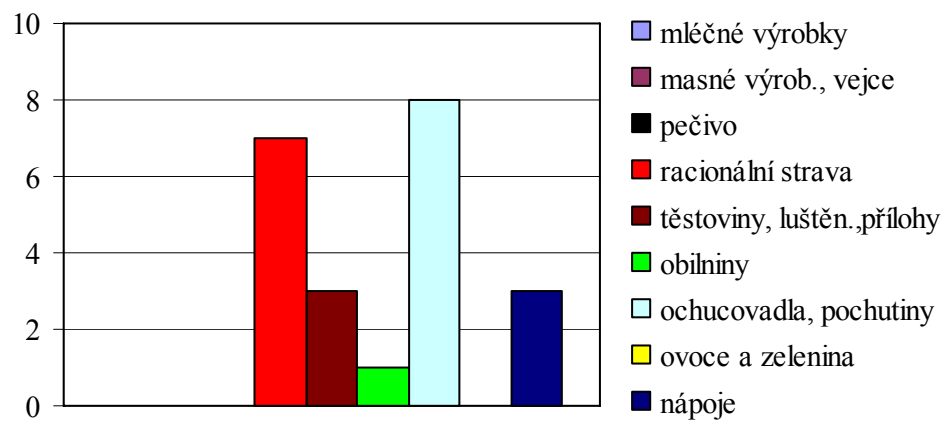
Hruška

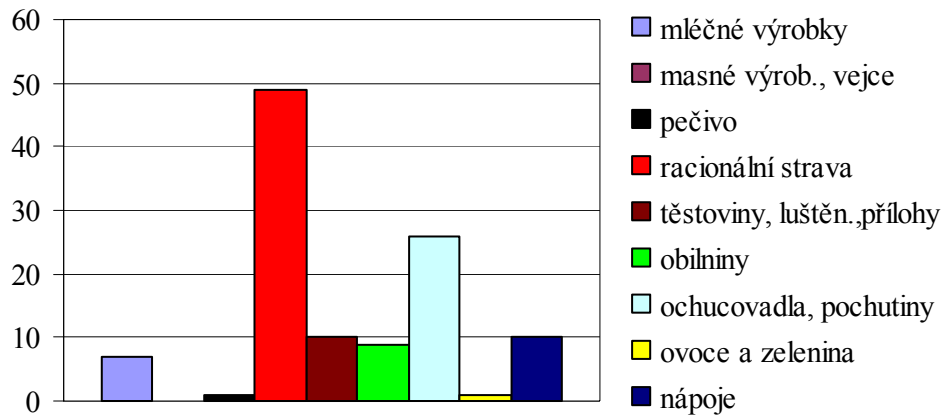
Hypernova

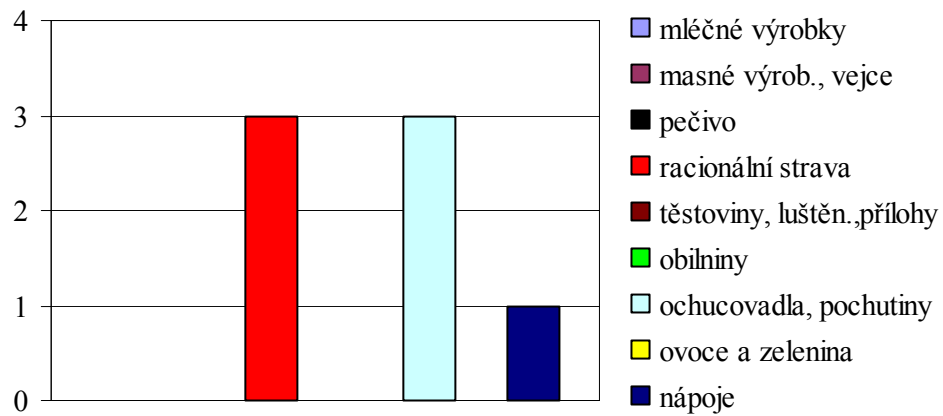
Jednota COOP TUTY

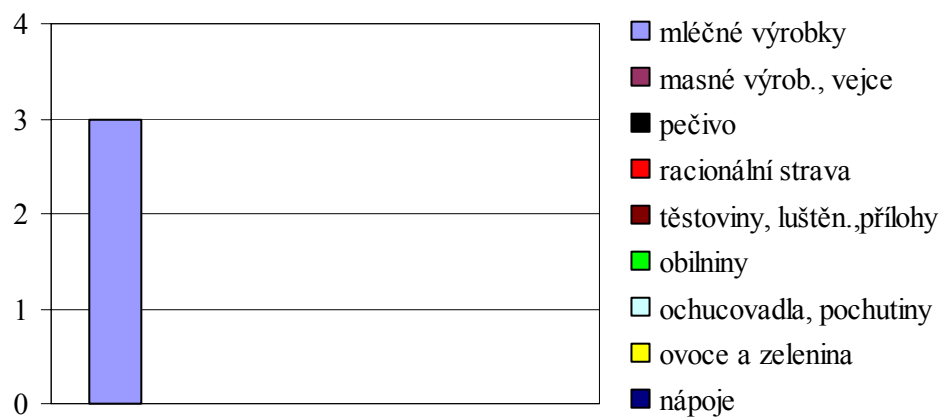
Kaufland

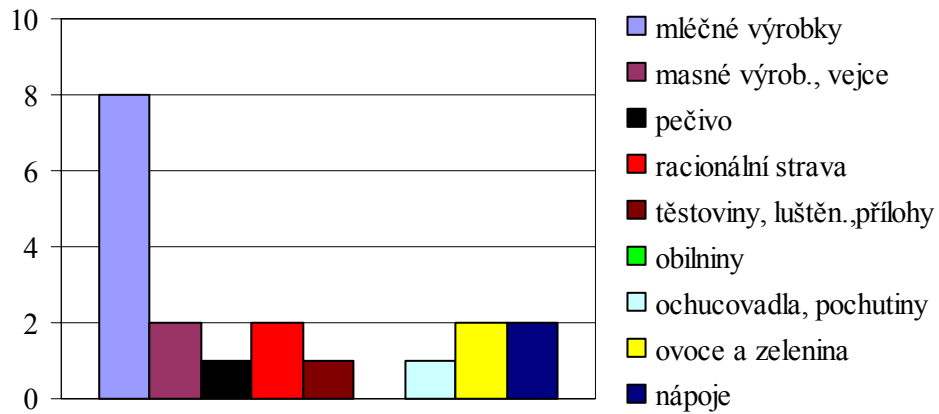
Kubík

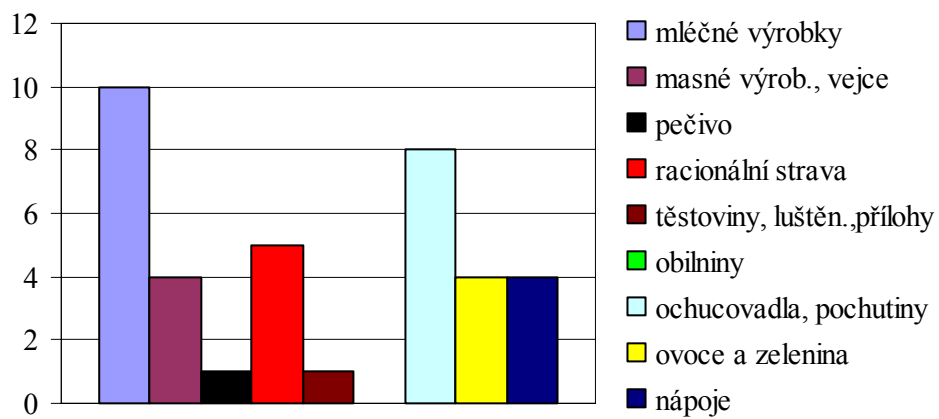
Lidl

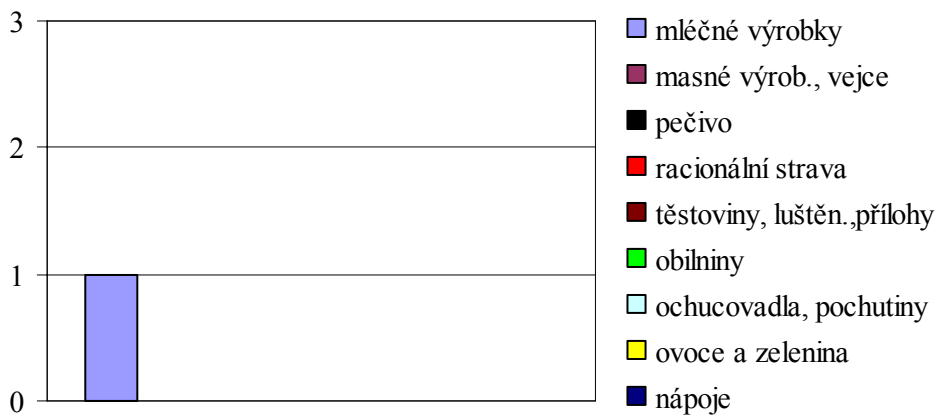
Penny Market

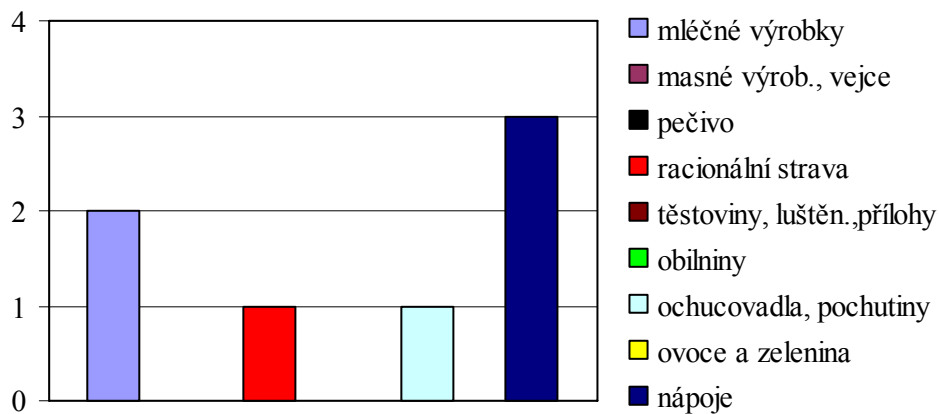
Plus Discount

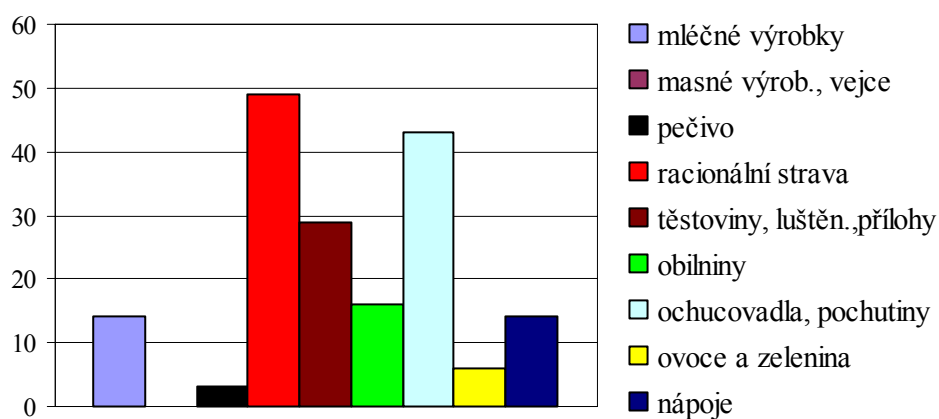
Potraviny NOPEK

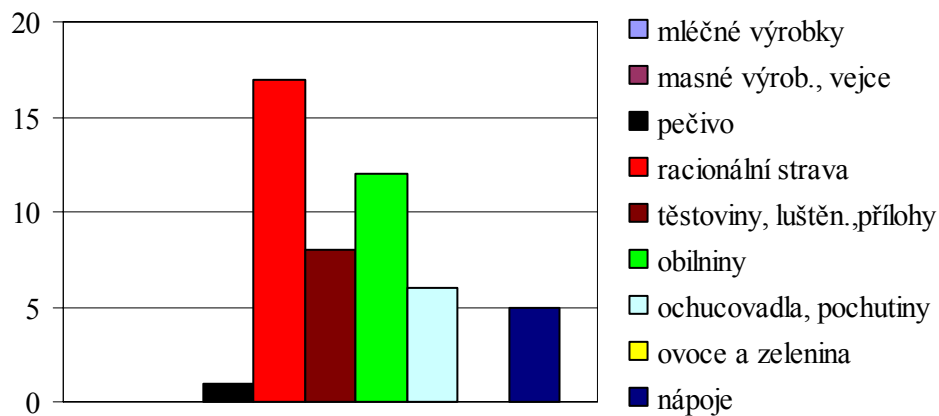
Tesco

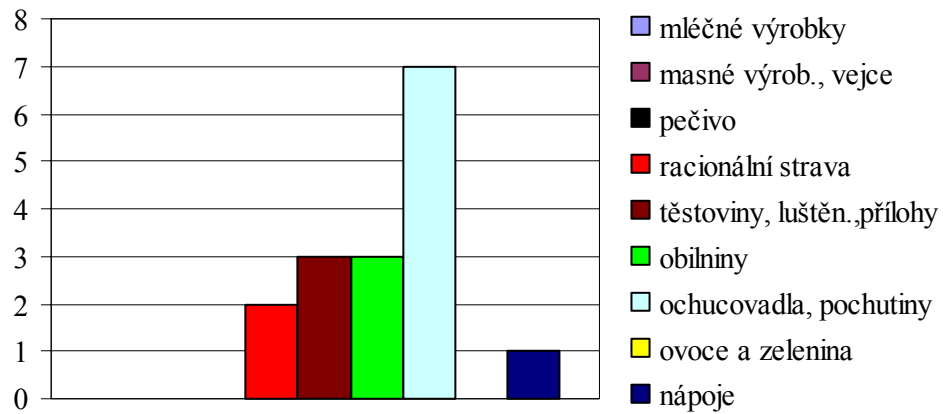
Bioobchod

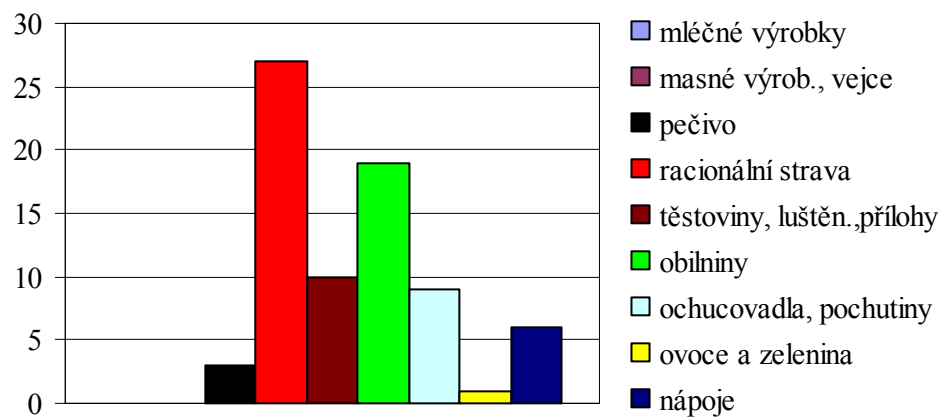
Zdravá výživa

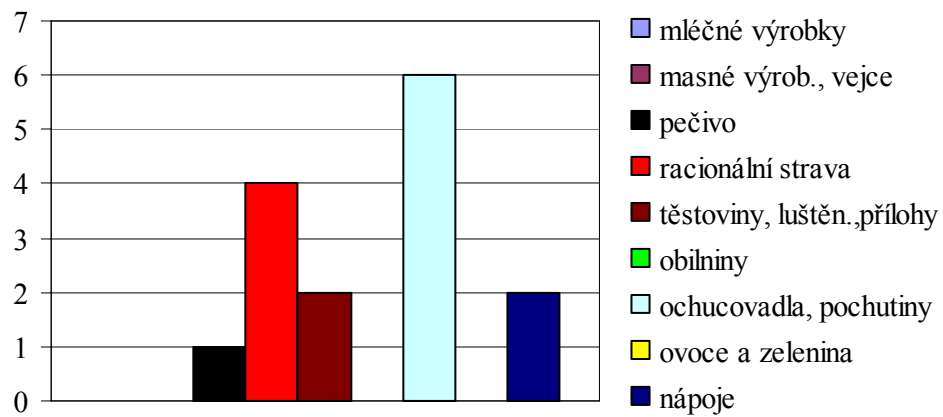
Zdravá výživa Elán

Zdravá výživa Chladová

Zdravá výživa Vitamínek

Potraviny NOPEK (Jevíčko) a diskont Lidl mají zastoupení pouze v kategorii mléčných výrobků, Kubík a Hruška nabízejí produkty 3 skupin. Shodné jsou třídy racionální stravy a nápojů, Hruška navíc nabízí mléčné výrobky a Kubík ochucovadla a pochutiny.

U řetězců, nabízejících bio ve 4-6 skupinách (Jednota COOP TUTY, zdravá výživa Elán, Tesco, zdravá výživa Vitamínek, Zdravá výživa Svitavy) mají ve většině případů největší podíl potraviny ze skupiny ochucovadel a pochutin, pouze ve zdravé výživě ve Svitavách dominuje racionální strava. Tesco celkově nabízí jen 7 výrobků, tedy vypovídací hodnota je zde velmi malá.

Supermarkety Albert a Billa jsou nabídkou srovnatelné, oba mají zástupce v 8 kategoriích, přičemž Albert nabízí navíc pečivo a Billa ovoce a zeleninu. Diskonty Penny Market a Plus Discount mají podle předpokladu nabídky víceméně totožné. Nejvíce nabízí mléčných výrobků, naopak zajímavostí je, že nenabízí obiloviny. V Hypernově a Bille dominují ochucovadla a pochutiny, mléčné výrobky a racionální strava. Překvapující je, že v nabídce Kauflandu zaujímá racionální strava 43 %. Od začátku dubna 2009 nabízí Kaufland i bioovoce a biozeleninu. Průzkum ale probíhal už v březnu 2009, proto tyto produkty nejsou do výsledku zahrnuty. Ve zdravé výživě paní Chladové a v Bioobchodě spadá nejvíce výrobků do racionální stravy. Obecně ve specializovaných obchodech zdravé výživy dominuje racionální strava společně s ochucovadly a pochutinami.

6.5. Kategorizace řetězců podle cenové hladiny biopotravin

Cenová hladina byla zkoumána pouze u výrobků, které se vyskytují ve více obchodech. Např. jogurt bílý Via Natur a mléko od společnosti Olma, zeleninový bujon a červená čočka od PRO-BIO, džus Multi rosso od Pfanner, kysaný nápoj od Mlékáren ve Valašském Meziříčí, vanilkový pudink od výrobce Amylon atd.

Cenová hladina biopotravin je obecně vyšší než u konvenčně produkovaných potravin, což je dáno vyšší náročností při pěstování bioproduktů, ze kterých se biopotraviny vyrábí. Největší rozdíl je v kategorii masné výrobky a vejce, kde biopotraviny jsou až od 200 % dražší než konvenční. Největší rozdíl je u biošunky, kde za 80 g zaplatíme 44,9 Kč. Všechny ceny jsou uvedeny v příloze.

Obecně nelze určit řetězec, který je dražší a nebo který nabízí produkty levnější. Kromě toho ceny nepovažuji za vypovídající hodnotu, neboť se neustále mění. Jen

pro příklad u mléka z Olmy a pudingu Amylon byla dražší Jednota COOP TUTY, oproti ostatním prodejnám, které tyto výrobky nabízely. Slunečnicový margarín nabízely řetězce Albert, Billa, Hypernova a Kaufland za 39,9 Kč, zatímco Penny Market za 34,9 Kč. Kysaný nápoj z Mlékárny Valašské Maziřící prodávala Billa, Penny a Plus za 14,9 Kč, jen Hypernova Svitavy za 16,9 Kč. Červená čočka od společnosti PRO-BIO zase byla levnější v Albertu a v Hypernově a to o 3 Kč oproti ostatním prodávajícím. Naopak bílý jogurt od Olmy byl dražší v Albertu o 1 Kč. Džus Multi rosso od firmy Pfanner byl levnější o 5 Kč v řetězci Hruška ve Svitavách. Stejně ceny zachovávají řetězce patřící stejné nadnárodní společnosti. Např. Billa a Penny, Albert a Hypernova apod. Ovšem nemusí tomu tak být výlučně. Např. bílý jogurt od výrobce Olma najdeme v Bille v Litomyšli a v Moravské Třebové za 9,5 Kč a v Bille Svitavy za 10,9 Kč.

6.6. Kategorizace řetězců podle původu dodavatelů biopotravin

Řetězce řadím do tříd podle procentuelního zastoupení českých dodavatelů:

21 – 40 %: Zdravá výživa Chladová, Tesco, Plus Discount

41 – 60 %: Bioobchod, Penny Market

61 – 80 %: Billa, Jednota COOP TUTY, Kaufland, Kubík, Zdravá výživa SY, zdravá výživa Elán

81 – 100 %: Albert, Hruška, Hypernova, Lidl, zdravá výživa Vitamínek

Dodavatelům se detailněji věnuji v kapitole 7.

6.7. Kategorizace řetězců podle podílu privátní značky

Privátní značku mají řetězce Plus Discount, Albert a Hypernova. Billa uvedla značku *Naše Bio* až po ukončení průzkumu, proto zde není uvedena.

Nejvyšší podíl výrobků privátní značky má diskont Plus. 86 % produktů spadá pod značku *BioBio* a 2 % pod značku *NaturGut*, což je privátní značka Penny Marketu v zahraničí. Značkou *AlbertBio* je v supermarketech Albert označeno 46 % produktů a v Hypernově je to 39 % výrobků. V Penny Marketu je 15 % biopotravin značky *BioBio* a 1 % značky *NaturGut*. Billa kromě nově zavedené privátní značky *Naše Bio* nabízí již řadu let zahraniční značku *Ja! Natürlich* (Ano! Přirozeně). Značka má asi 3% zastoupení a najdeme pod ní pouze mléčné výrobky rakouského původu.

6.8. Srovnání jednotlivých měst

Mezi řetězce, které vynikají jak množstvím, tak variabilitou patří supermarkety Albert, Billa, diskont Plus a Penny Market, Zdravá výživa Chladová, Bioobchod a hypermarkety Hypernova a Kaufland. Z těchto obchodů mají 5 ve Svitavách, 4 v Litomyšli, 3 v Poličce a 2 v Moravské Třebové. V Jevíčku se některá z výše uvedených prodejen nevyskytuje. Z toho plyne, že nejvíce bioproduktů a v nejširší nabídce poskytuje město Svitavy následované Litomyšlí a Poličkou. Zajímavé je, že Litomyšl i Polička mají mnohokrát lepší zastoupení v prodejnách zdravé výživy, ale i přesto je Svitavy poráží a to díky existenci hypermarketů.

7. Prostorová diferenciacie dodavatelů biopotravin do obchodních řetězců okresu Svitavy

7.1. Ekozemědělci dodávající do okresu Svitavy

Podíl výrobků přímo od českých ekozemědělců je mizivý. BIO RANCH dodává pouze vejce do řetězce Billa, Ing. Pavel Dobrovolný produkuje mléčné výrobky z kozího mléka a nabízí je Bioobchod v Poličce. Miloslav Košek se zabývá výrobky z rakytníku a ty najdeme také pouze v Bioobchodě. Tradice Bílých Karpat už má sortiment širší, vyrábí mošty a sirupy různých chutí. Má zastoupení v Bille, Jednotě COOP TUTY, Bioobchodě a Zdravé výživě ve Svitavách. Podobně je na tom i Úsovsko, které produkuje sice pouze müsli tyčinky, ale okruh působnosti má poměrně velký. Tyčinky najdeme ve všech prodejnách Jednoty COOP TUTY, Albertu, Bille a v prodejně Hypernova. Výrobky společnosti COUNTRY LIFE najdeme téměř ve všech řetězcích. Jde o nadnárodní skupinu, která má své zastoupení i v Čechách.

společnost	město	okres
BIO RANCH s.r.o.	Červená Voda	Ústí nad Orlicí
COUNTRY LIFE s.r.o.	Nenačovice	Beroun
Ing. Pavel Dobrovolný	Jaroměřice nad Rokytnou	Třebíč
Miloslav Košek - Ekoplanet	Turnov	Semily
Tradice Bílých Karpat s.r.o.	Bojkovice	Uherské Hradiště
Úsovsko a.s.	Klopina, Úsov	Šumperk

Tab. 9: Ekozemědělci dodávající do okresu Svitavy

7.2. Výrobci dodávající do okresu Svitavy

Mezi výrobci existují ohromné rozdíly. Výrobky značek bio nebo, COUNTRY LIFE, RO-BIO, RACIO najdeme ve většině obchodů. Jsou to společnosti orientující se na biopotravinu, mají tedy široký sortiment.

Naproti tomu existují firmy velmi úzce specializované jako je např. AROMATIS, který produkuje pouze sušenou syrovátku, EKOMILK mléko, GASTRO-MENU EXPRESS pomazánky, HOPI HOPI polévky, Ing. Vladimír Maštalíř sýr z kozího mléka, JIZERSKÉ PEKÁRNY směs na biochléb, Kostelecké uzeniny jemný salám, LABETA směs na pohankový chléb, MatMar Sušice kečup, Mediate čaje, Nový Věk limonádu, NUTREND müsli tyčinky, Pravé Hořické trubičky Hořické trubičky, TEREZIA COMPANY koření, United Bakeries chléb, VELTA PLUS EU čaje. Ostatní

producenti mají výběr svých produktů širší, ale většinou pouze v rámci jedné skupiny. Např. Tradice Bílých Karpat má zastoupení pouze v nápojích, Čerozfrucht a Ing. Jan Štěrba v ovoci a zelenině, Emco v racionální stravě, Lacrum, Mlékárna Valašské Meziříčí, Olma a POLABSKÉ MLÉKÁRNY pouze v mléčných produktech, Sušické uzeniny v masných výrobcích. Mezi společnosti které nabízí širokou škálu bioproduktů patří COUNTRY LIFE, PRO-BIO, bio nebio, ty však působí celostátně.

společnost	sídlo společnosti	okres
Amylon a.s.	Havlíčkův Brod	Havlíčkův Brod
AROMATIS s.r.o.	Praha	Praha-město
bio nebio s.r.o.	Březová	Beroun
Biopekárna ZEMANKA	Sedlčany	Příbram
BIO RANCH s.r.o.	Červená Voda	Ústí nad Orlicí
COUNTRY LIFE s.r.o.	Nenačovice	Beroun
ČEROZFRUCHT s.r.o.	Praha	Praha-město
EKOMILK s.r.o.	Frýdek-Místek	Frýdek-Místek
Emco spol. s.r.o.	Praha	Praha-město
EXTRUDO Bečice s.r.o.	Týn nad Vltavou	České Budějovice
GASTRO-MENU EXPRESS, a.s.	Třinec	Frýdek-Místek
HEALTH LINK s.r.o.	Olomouc	Olomouc
HOPI POPI a.s.	Olomouc	Olomouc
Ing. Jan Štěrba	Deblín	Brno-venkov
Ing. Milan Horský	Svitavy	Svitavy
Ing. Pavel Dobrovolný	Jaroměřice nad Rokytnou	Třebíč
Ing. Vladimír Maštalíř	Petrovice	Příbram
Jaromír Kaloš	Třešť	Jihlava
JIZERSKÉ PEKÁRNY spol. s.r.o.	Liberec	Liberec
Kostelecké uzeniny a.s.	Kostelec u Jihlavy	Jihlava
LABETA a.s.	Chrudim	Chrudim
Lacrum Velké Meziříčí s.r.o.	Velké Meziříčí	Žďár nad Sázavou
Lifefood CZ s.r.o.	Praha	Praha-město
Masokombinát Plzeň s.r.o.	Plzeň	Plzeň-město
MatMar Sušice s.r.o.	Sušice	Klatovy
Mediate s.r.o.	Libchavy	Ústí nad Orlicí
Miloslav Košek - Ekoplanet	Turnov	Semily
Mlékárna Valaš. Meziříčí spol. s.r.o.	Valašské Meziříčí	Vsetín
Natural Jihlava JK s.r.o.	Jihlava	Jihlava
Nový Věk s.r.o.	Vysoké Mýto	Ústí nad Orlicí
NUTREND D. S., a. s.	Olomouc	Olomouc
OLMA a.s.	Olomouc	Olomouc
Pekárna ASON	Lomnice nad Popelkou	Semily
POLABSKÉ MLÉKÁRNY a.s.	Poděbrady	Nymburk

PRAGOSOJA spol. s.r.o.	Praha	Praha-město
Pravé Hořické trubičky s.r.o.	Miletín	Jičín
PRO-BIO obchodní společnost s.r.o.	Staré Město pod Sněžníkem	Šumperk
RACIO s.r.o.	Břeclav	Břeclav
SEMIX PLUSO spol. s.r.o.	Otice	Opava
Sluneční brána s.r.o.	Čejkovice	Hodonín
STEVIKOM s.r.o.	Praha	Praha-město
SUNFOOD s.r.o.	Dobruška	Rychnov nad Kněžnou
Sušické uzeniny a.s.	Sušice	Klatovy
TEREZIA COMPANY s.r.o.	Praha	Praha-město
Tradice Bílých Karpat s.r.o.	Bojkovice	Uherské Hradiště
United Bakeries a.s.	Brno	Brno-město
Úsovsko a.s.	Klopina, Úsov	Šumperk
VELTA PLUS EU s.r.o.	Karlovy Vary	Karlovy Vary

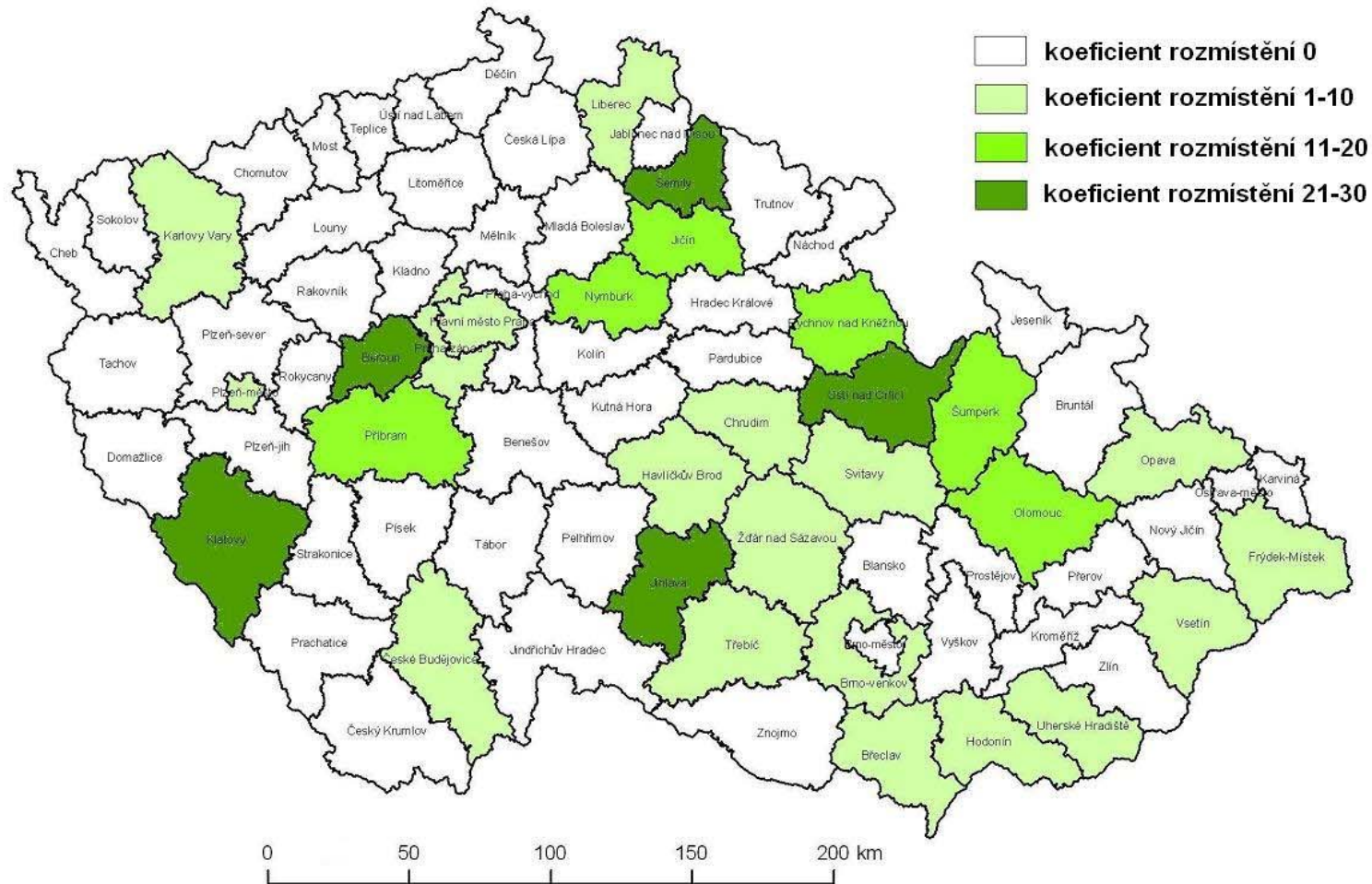
Tab. 10: Výrobci biopotravin dodávající do okresu Svitavy

Následující mapy vyjadřují prostorovou diferenciaci ekozemědělců a výrobců biopotravin, kteří dodávají do okresu (označeno jako dodavatelé). Vidíme, že největší zastoupení dodavatelů mají okresy Klatovy (MatMar Sušice a Sušické uzeniny), Beroun (bio nebio, COUNTRY LIFE), Jihlava (Jaromír Kaloš, Kostelecké uzeniny, Natural Jihlava JK), Semily (Miloslav Košek – Ekoplanet, Pekárna ASON) a Ústí nad Orlicí (BIO RANCH, Mediate, Nový Věk).

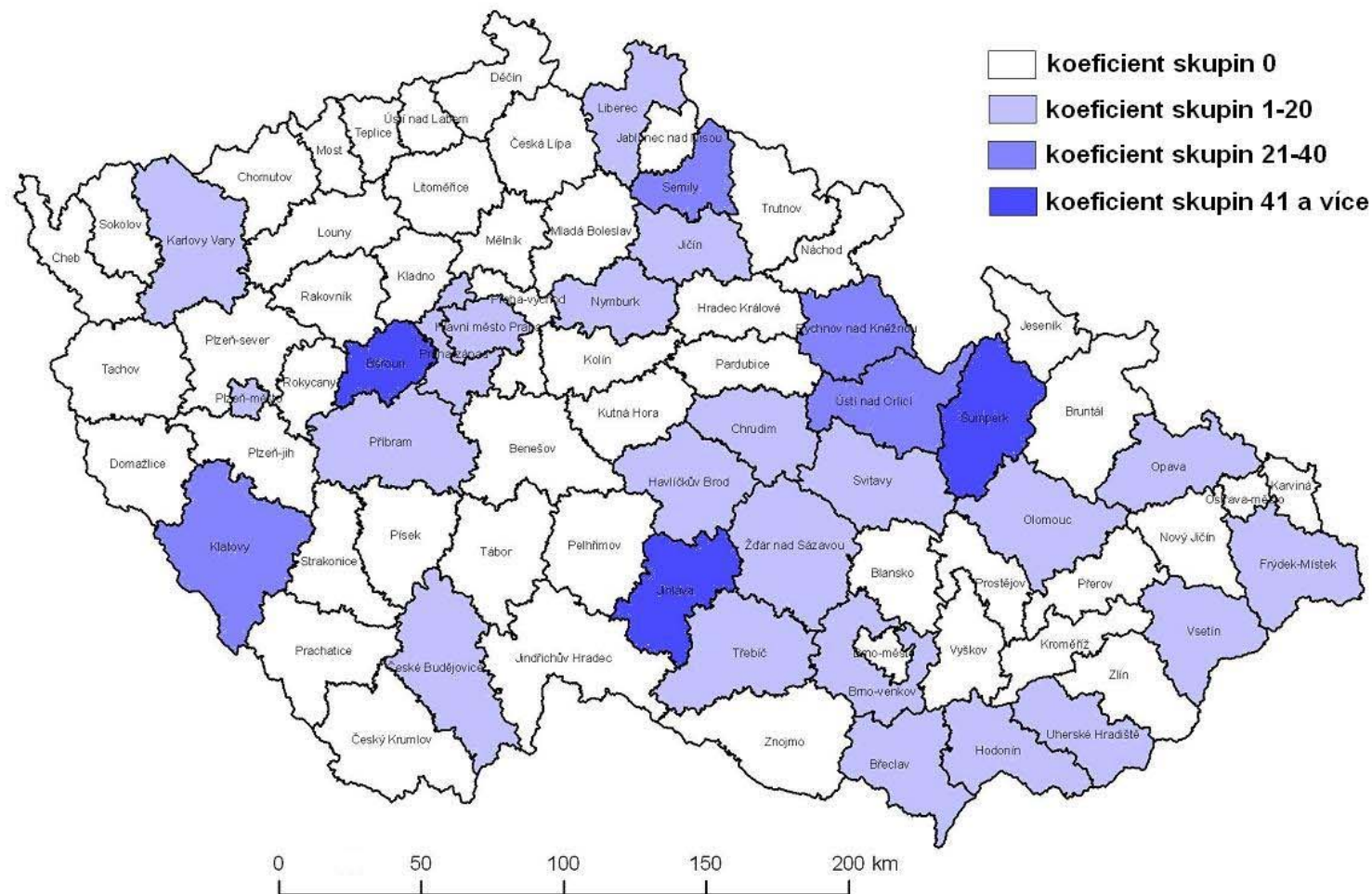
V mapě, reflektující kvalitativní srovnání dostáváme 3 okresy, které mají největší zastoupení. Jedná se o okres Jihlava, kdy koeficient skupin dosahuje 54, Šumperk, kde je koeficient 64, což je dáno existencí společnosti PRO-BIO, která má výrobky v sedmi z devíti skupin. Největší koeficient a to dokonce 148 má potom okres Beroun, ve kterém sídlí společnost bio nebio, která produkuje biopotravinu pěti skupin a COUNTRY LIFE sedmi skupin.

Co se týče kvantitativního zastoupení, dostáváme opět okresy Jihlava (koeficient 135), Šumperk (643), Beroun, kde koeficient váhy dosahuje dokonce 1390. Dále pak okres Hodonín s koeficientem 89 (díky společnosti Sluneční brána produkující čaje a koření mnoha druhů) a Svitavy – koeficient váhy 134 (příčinou je firma Ing. Milana Horského, která produkuje těstoviny mnoha druhů a tvarů).

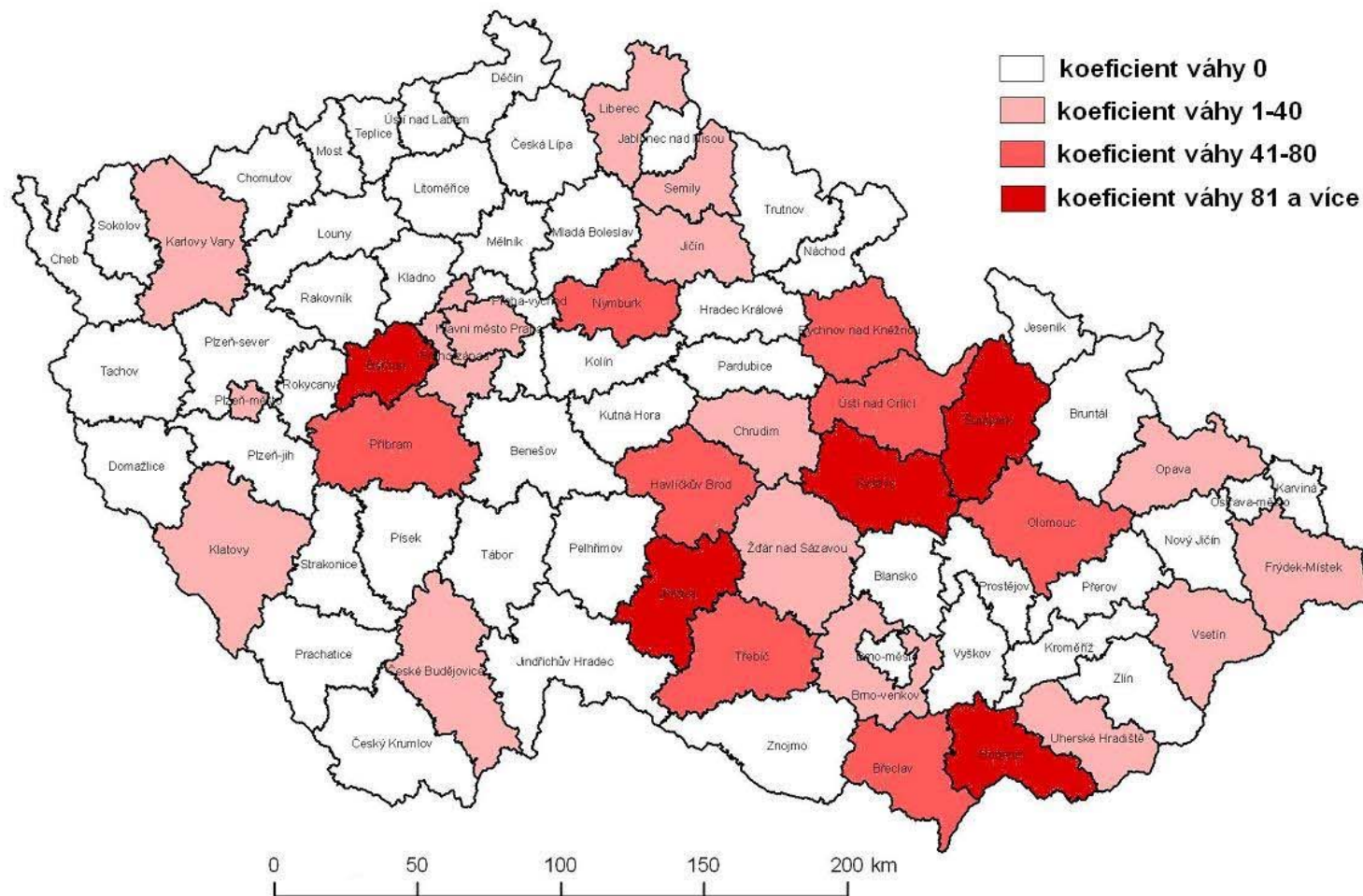
Dodavatelé biopotravin do okresu Svitavy

Kvalitativní zastoupení dodavatelů do okresu Svitavy

Kvantitativní zastoupení dodavatelů do okresu Svitavy

7.3. Dovozy biopotravin ze třetích zemí dodávající do okresu Svitavy

společnost	sídlo společnosti	okres
bio nebio s.r.o.	Březová	Beroun
COUNTRY LIFE s.r.o.	Nenačovice	Beroun
Hipp Czech s.r.o.	Praha	Praha-město
HOPI POPI a.s.	Olomouc	Olomouc
Lifefood CZ s.r.o.	Praha	Praha-město
PRO-BIO obchodní společnost s.r.o.	Staré Město pod Sněžníkem	Šumperk
Solex Agro s.r.o.	Opava	Opava
SUNFOOD s.r.o.	Dobruška	Rychnov nad Kněžnou

Tab. 11: Dovozy biopotravin ze třetích zemí dodávající do okresu Svitavy

7.4. Distributoři biopotravin do okresu Svitavy

Distributoři a dovozy biopotravin nejsou z hlediska prostorové diferenciací zajímaví, z toho důvodu, že se jedná o velké společnosti, které pouze distribuují výrobky jiných firem, nezáleží tedy na tom, kde mají oficiální sídlo společnosti, které je samozřejmě většinou ve větších městech. Mnoho distributorských firem je pouze odnoží mezinárodních koncernů. Jedná se např. o HiPP Czech, FRoSTA ČR, CANO CZ, Kaperi CZ apod. Mnoho firem pouze vyrábí bioprodukty a o jejich distribuci a propagaci se stará jiná společnost. Např. Amylon a AROMATIS distribuují PRO-BIO, výrobky Jaromíra Kaloše, Milana Horského nebo společnosti Palisova kombucha COUNTRY LIFE.

společnost	sídlo společnosti	okres
BIOrganic s.r.o.	Plzeň	Plzeň
CANO CZ s.r.o.	Pardubice	Pardubice
ČEROZFRUCHT s.r.o.	Praha	Praha-město
Emco spol. s.r.o.	Praha	Praha-město
FRoSTA ČR s.r.o.	Praha	Praha-město
GOLD STELLA spol. s.r.o.	Praha	Praha-město
Hamé a.s.	Kunovice	Uherské Hradiště
Hipp Czech s.r.o.	Praha	Praha-město
KáKá CZ s.r.o.	Jeneč u Prahy	Praha-západ
Kaperi CZ s.r.o.	Moravany	Brno-venkov
Solex Agro s.r.o.	Opava	Opava
TopBio a.s.	Brno	Brno-město
UNITED BAKERIES a.s.	Brno	Brno-město
ZLATÁ VEJCE a.s.	Benešov	Benešov

Tab. 12: Distributoři biopotravin do okresu Svitavy

7.5. Zahraniční výrobci

Zahraniční výrobci se podílí přibližně 34 % na celkové nabídce biopotravin. V některých případech je velmi obtížné určit, zda byl produkt vyroben v České republice nebo v zahraničí, protože na mnoha obalech najdeme pouze distributora a o výrobci nebo zemi původu nezjistíme nic. Samozřejmě mnoho surovin, ze kterých se české potraviny vyrábí nepochází z Čech, ale z ciziny. Mnoho zahraničních firem má u nás zastoupení a tyto společnosti zde jejich produkty distribuují. Jde např. o společnost Pfanner, Johann Kotáňy, McCain. Existují i výrobci, kterým zajišťuje distribuci jiná společnost (viz následující tabulka). Nejvíce se na dovozu biopotravin podílí Německo (36 %), Rakousko (25 %) a Itálie (11 %).

společnost	stát	distributor
Almaverde	Itálie	
Alnatura	Německo	
Alpenmilch	Rakousko	
Andriani Alimenti	Itálie	HEALTH LINK
ARDO n.v.	Belgie	
Bauck Hof	Německo	BIOrganic
BRAGG	USA	
Ed. Haas	Rakousko	
GranoVita	UK	COUNTRY LIFE
Hanf Natur	Německo	
Heissenberger	Rakousko	
Herbex s.r.o.	Slovensko	
J. Bauer	Německo	
Johann Kotáňy spol. s.r.o.	Rakousko	J. Kotáňy ČR Praha
Ludwig Weinrich	Německo	bio nebo
Maresi Foodbroker s.r.o.	Rakousko	
McCain	Kanada	McCain ČR
Pfanner	Rakousko	Pfanner Praha
Primavita	Německo	
Provamel	Belgie	COUNTRY LIFE
Rapunzel	Německo	bio nebo
Rinatura	Německo	BIOrganic
Seeburger	Německo	Machland
Sonntentor	Rakousko	
Tatranská mliekař a.s.	Slovensko	
Terra Creta	Řecko	
Valsoia Spa	Itálie	
VITAM	Německo	BIOrganic

Tab. 13: Zahraniční dodavatelé biopotravin do okresu Svitavy

8. Závěr

Ekologické zemědělství je systém, který dbá na životní prostředí a upřednostňuje kvalitu před kvantitou. Upravuje ho zákon č. 242/2000 Sb. o ekologickém zemědělství. Zájem spotřebitelů o biopotraviny v ČR a v dalších vyspělých zemích neustále roste. Jeden z hlavních argumentů zastánců ekologických potravin je jejich pozitivní přínos na zdraví člověka.

Analýzou bylo zjištěno, že biopotraviny nabízí řetězce Albert, Billa, Hruška, Hypernova, Jednota COOP TUTY, Kaufland, Kubík, Lidl, Penny Market, Plus Discount a Tesco. Dále pak dvě zdravé výživy v Poličce a v Litomyšli a jedna prodejna ve Svitavách. Tedy biopotraviny najdeme pouze ve městech Jevíčko, Litomyšl, Moravská Třebová, Polička a Svitavy.

Mezi první řetězce, které zavedly biopotraviny patří Albert, Billa, Hypernova a Kaufland. Privátní značku biopotravin vlastní Albert, Billa, Hypernova a Penny Market (Plus Discount). Největší množství potravin v bio kvalitě najdeme v Bioobchodě v Poličce, dále pak v hypermarketech Hypernova a Kaufland ve Svitavách. Vysokou variabilitu výrobků nabízí Albert, Billa, diskont Plus a Penny Market, Zdravá výživa Chladová, Bioobchod a hypermarkety Hypernova a Kaufland. Největší zastoupení mají skupiny racionální stravy a ochucovadel a pochutin. Největší podíl biopotravin od českých dodavatelů nabízí Albert, Hruška, Hypernova, Lidl a zdravá výživa Vitamínek, naopak nejméně Zdravá výživa Chladová, Tesco a Plus Discount.

Nejvíce dodavatelů pochází z okresů Klatovy, Beroun, Jihlava, Semily a Ústí nad Orlicí. Samotný okres Svitavy vyniká až v kvantitativním zastoupení. Ekozemědělců, dodávajících do okresu Svitavy je velmi málo. Dominují společnosti specializované na bioprodukty (COUNTRY LIFE, PRO-BIO, bio nebo apod). Zahraniční výrobci se podílí přibližně 34 % na celkové nabídce biopotravin. Z toho nejvíce se dováží z Německa a z Rakouska.

9. Shrnutí a klíčová slova

Název – Zastoupení bioproduktů v obchodních řetězcích okresu Svitavy

Zájem spotřebitelů o biopotraviny v ČR a v dalších vyspělých zemích neustále roste. Tyto produkty nabízí řetězce Albert, Billa, Hruška, Hypernova, Jednota COOP TUTY, Kaufland, Kubík, Lidl, Penny Market, Plus Discount a Tesco, zdravé výživy v Poličce, v Litomyšli a ve Svitavách. Nejvíce výrobků najdeme v hypermarketech a prodejnách zdravé výživy, kde je nejširší i jejich nabídka. Největší zastoupení mají skupiny racionální stravy a ochucovadel a pochutin.

Nejvíce dodavatelů pochází z okresů Klatovy, Beroun, Jihlava, Semily a Ústí nad Orlicí. Ekozemědělců, dodávajících do okresu Svitavy, je velmi málo. Dominují společnosti specializované na bioprodukty. Zahraniční výrobci se podílí přibližně 34 % na celkové nabídce biopotravin. Největší zastoupení má dovoz z Německa a z Rakouska. Nejlepší nabídku biopotravin mají Svitavy a Litomyšl.

Klíčová slova - ekologické zemědělství, bioprodukt, biopotravina, maloobchod, obchodní řetězec, dodavatel

Title - Bio-products in retail chains of Svitavy district

There is an increasing call for bio-food in the Czech Republic and other advanced states, nowadays. These products are offered by retail chains Albert, Billa, Hruška, Hypernova, Jednota COOP TUTY, Kaufland, Kubík, Lidl, Penny Market, Plus Discount, Tesco and by healthy diet stores in Polička, Litomyšl and Svitavy. The most products as well as the best offer we can find in hypermarkets and healthy diet stores. The groups of rational nutrition and flavours and ingredients represent the most important part.

The most providers come from the district of Klatovy, Beroun, Jihlava, Semily and Ústí nad Orlicí. At least eco-farmers supply to the region of Svitavy. Especially, companies that are concerned on special bio-products play a dominant role. Foreign producers participate in overall offer from 34%. The most important suppliers are from Germany and Austria. The best offer of bio-food belongs to Svitavy and Litomyšl.

Key words - ecological agriculture, bioprodukt, biofoodstuff, retail, retail chain, distributor

10. Seznam použitých zdrojů

Seznam publikací:

Kotler, P.: Marketing management. Victoria Publishing, Praha, 1998, str. 578.

Szczyrba, Z.: Geografie obchodu - se zaměřením na současné trendy v maloobchodě. UP, Olomouc, 2006, 91 str.

Urban, J., Šarapatka, B. a kol: Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi, I. díl (Základy ekologického zemědělství, agroenvironmentální aspekty a pěstování rostlin). MŽP ČR, Praha, 2003, 267 str.

Elektronické zdroje:

Agri - agrární www portál [online]. © AGRIS 2000-2009 [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <<http://www.agris.cz/detail.php?iSub=518&id=162617>>.

Ahold [online]. © 2005 AHOLD Czech Republic, a.s. [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <www.ahold.cz>.

Billa – to nejlepší pro mě [online]. [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <www.billa.cz>.

Bio-info: Billa uvádí vlastní bioznačku Naše bio [online]. [cit. 2009-04-06]. Dostupné z URL: <<http://www.bio-info.cz/zpravy/billa-uvadi-vlastni-bioznačku-nase-bio>>.

Bio-info: Kaufland zavádí vlastní bioznačku [online]. [cit. 2009-04-06]. Dostupné z URL: <<http://www.bio-info.cz/zpravy/kaufland-zavadi-vlastni-bioznačku>>.

BIOSPOTREBITELE.CZ [online]. [cit. 2009-04-06]. Dostupné z URL: <<http://www.biospotrebitel.cz/page.php?selected=1241&detail=110>>.

COOP Družstvo [online]. © COOP Centrum družstvo [cit. 2009-04-07]. Dostupné z URL: <<http://www.coop.cz/bio-coop/>>.

COOP, TUTY, maloobchodní řetězce, smíšené zboží [online]. © 2008 COOP Czech Republic [cit. 2009-04-03]. Dostupné z URL: <<http://www.coop-tuty.cz/34-o-nas>>.

Český statistický úřad [online]. © Český statistický úřad [cit. 2009-03-31]. Dostupné z URL: <[http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/1B002AE9B3/\\$File/130208065.xls](http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/1B002AE9B3/$File/130208065.xls)>.

Český statistický úřad - Pardubice [online]. © Český statistický úřad, poslední aktualizace 8. 4. 2008. [cit. 2008-07-04]. Dostupné z URL: <http://www.czso.cz/xe/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_svitavy>.

Český statistický úřad - Pardubice [online]. © Český statistický úřad, poslední aktualizace 7. 1. 2009. [cit. 2009-03-29]. Dostupné z URL: <http://www2.czso.cz/x/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_svitavy>.

ECONNECT - Spotřeba biopotravin v ČR vzrostla v roce 2008 o 40 procent a dosáhla 1,8 mld. korun [online]. [cit. 2009-04-05]. Dostupné z URL: <<http://zpravodajstvi.ecn.cz/?x=2172279>>.

Ekologické zemědělství [online]. [cit. 2009-04-05]. Dostupné z URL: <<http://www.agronavigator.cz/ekozem/default.asp?ch=99&typ=1&val=87624&ids=910>>.

Ekonomický deník [online]. © 2007-2009 Mladá fronta a.s. [cit. 2009-03-18]. Dostupné z URL: <<http://www.e15.cz/byznys/obchodni-retezce-loni-utrzily-nejvice-v-historii-73397/>>.

Ekonomika ČT 24 [online]. © 2009 Česká televize a dodavatelé ČTK Reuters, EBU, JSDI. [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <<http://www.ct24.cz/ekonomika/7586-diskont-plus-prevezme-nemecky-retezec-rewel/>>.

Hruška, spol. s r.o. [online]. © 2004-2008 Hruška, spol. s r.o. [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <<http://hruska.info/>>.

HYPERNOVA [online]. © 2005 AHOLD Czech Republic, a.s. [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <www.ihypernova.cz>.

Kaufland - Wikipedie, otevřená encyklopedie [online]. poslední aktualizace 8. 12. 2008. [cit. 2009-04-03]. Dostupné z URL: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Kaufland>>.

Konzum [online]. © Konzum obchodní družstvo Ústí nad Orlicí [cit. 2009-04-12]. Dostupné z URL: <<http://www.konzumuo.cz>>.

Kubík a.s. [online]. poslední aktualizace 4. 2. 2009. [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <<http://www.kubik.cz/czk/o-spolecnosti/sit-prodejen-potravin>>.

Lidl - Wikipedie, otevřená encyklopedie [online]. poslední aktualizace 17. 1. 2009. [cit. 2009-04-03]. Dostupné z URL: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Lidl>>.

Ministerstvo vnitra [online]. © Ministerstvo vnitra 2005 [cit. 2008-04-28]. Dostupné z URL: <<http://www.mvcr.cz/sbirka/2000/sb073-00.pdf>>.

Ministerstvo zemědělství České republiky: Aktuální stav ekologického zemědělství 2007 [online]. [cit. 2008-04-24]. Dostupné v PDF: <http://81.0.228.70/attachments/letak_aktualni_stav_EZ.pdf>.

Ministerstvo zemědělství České republiky: Statistická základna 31.12.2008 [online]. [cit. 2009-03-13]. Dostupné z URL: <<http://www.mze.cz/Index.aspx?ch=73&typ=1&val=43614&ids=0&katId=3343>>.

MODERNÍ OBCHOD [online]. © MODERNÍ OBCHOD [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <<http://www.mobchod.cz/index.php?itemid=4115>>.

MODERNÍ OBCHOD » Zprávy » Biopotraviny – Od listopadu je začnou nabízet i řetězce COOP [online]. © MODERNÍ OBCHOD [cit. 2009-04-07]. Dostupné z URL: <<http://www.mobchod.cz/index.php?itemid=4225>>.

MODERNÍ OBCHOD » Zprávy » Trh s biopotravinami v České republice čeká velký růst [online]. © MODERNÍ OBCHOD [cit. 2009-04-06]. Dostupné z URL: <<http://www.mobchod.cz/index.php?itemid=4974>>.

MODERNÍ OBCHOD » Zprávy » Zlatý dukát 2009: časopis Moderní obchod opět ocenil obchodníky a dodavatele [online]. © MODERNÍ OBCHOD [cit. 2009-04-07]. Dostupné z URL: <<http://www.mobchod.cz/index.php?itemid=5704>>.

MODERNÍ OBCHOD [online]. © MODERNÍ OBCHOD [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <<http://www.mobchod.cz/index.php?itemid=5128>>.

NOPEK [online]. © 2009 NOPEK a.s. [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <<http://www.nopek.cz/o-spolecnosti.htm>>.

Penny. cz [online]. [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <www.penny.cz>.

Portál MPSV – zaměstnanost [online]. [cit. 2009-03-29]. Dostupné z URL: <http://portal.mpsv.cz/sz/local/pa_info/nezamestnanost_v_cislech/statistiky/rok_2009/pardubicky_kraj>.

PRO-BIO: Biopotraviny: řetězce nabízejí úzký sortiment, a jen o málo nižší cenu [online]. © Svaz ekologických zemědělců ČR 2008 [cit. 2009-04-06]. Dostupné z URL: <<http://www.pro-bio.cz/cms/clanek/11723/biopotraviny-retezce-nabizeji-uzky-sortiment-a-jen-o-malo-nizsi-cenu?PHPSESSID=5dc3e9ab898e7ff57f6d47f8948c722e>>.

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců ČR [online]. © PRO-BIO [cit. 2008-04-28]. Dostupné z URL: <<http://www.pro-bio.cz/cesky.htm>>.

QANTO CZ s.r.o. - velkoobchod - potraviny alkohol cigarety gastro nápoje [online]. © 2005 Qanto CZ s.r.o. [cit. 2009-03-30]. Dostupné z URL: <www.qanto.cz>.

TESCO [online]. © 2008 Tesco Stores [cit. 2009-04-03]. Dostupné z URL: <<http://www.itesco.cz/articles/detail?id=993>>.

TESCO Organic | Pomáháme Vám žít zdravěji [online]. © Tesco Stores ČR [cit. 2009-04-06]. Dostupné z URL: <<http://www.itesco.cz/organic/cz/index.html>>.

To Chci Vědět! Cz [online]. [cit. 2008-11-25]. Dostupné z URL: <<http://www.tohcivedet.cz/do-pulky-pristiho-roku-bude-z-plus-diskontu-penny-market-tcv-4-11-4761-0qtengelmann.html>>.

www.KAMworld.com [online]. [cit. 2009-04-03]. Dostupné z URL:
<<http://www.kamworld.com/cz/retezce/lidl-ceska-republika-v-o-s/>>.

Zpravodajství - regionplzen.cz [online]. ©REGIONPLZEN.CZ 2000-2009
[cit. 2008-11-25]. Dostupné z URL:
<<http://www.regionplzen.cz/zpravodajstvi/archiv/index.asp?rok=2008&mesic=3&id=339805>>.

Ostatní zdroje:

Oddělení nákupu Penny Market s.r.o.

Produktový manager BIO společnosti Billa.

Tesco Brand Manager ČR/SR.

Tiskové oddělení řetězce Hruška.

Tom Václavík z agentury Green marketing.

Zákaznické centrum Ahold.

Přílohy

Vysvětlivky: název obchodu: DIS...diskont, SAM...samoobsluha, SAM-ZV...zdravá výživa samoobsluha
 SUP...supermarket, HYP...hypermarket, PULT...pultový prodej, PULT-ZV...zdravá výživa pultový prodej
 AB...privátní značka AlbertBio, BB...privátní značka BioBio, NG...privátní značka NaturGut, CL...COUNTRY LIFE

Zastoupení biopotravin v obchodech okresu Svitavy

Březová nad Svitavou						
název obchodu	obchod	název biopotraviny	výrobce (distributor)	země původu	váha (g)	cena (Kč)
Jednota	SAM	X				
Qanto	SAM	X				
SN Jedlinský	SAM	X				
Bystré						
název obchodu	obchod	název biopotraviny	výrobce (distributor)	země původu	váha (g)	cena (Kč)
Jednota	SAM	X				
Jednota	SAM	X				
SN Potraviny Kuklová	PULT	X				
Dolní Újezd						
název obchodu	obchod	název biopotraviny	výrobce (distributor)	země původu	váha (g)	cena (Kč)
Jednota	SAM	X				
SN Pekařství Kočová	SAM	X				
Hradec nad Svitavou						
název obchodu	obchod	název biopotraviny	výrobce (distributor)	země původu	váha (g)	cena (Kč)
Jednota	SAM	X				

Jednota COOP	SAM	X				
SN Chlupová	PULT	X				
SN Vodehnalová	PULT	X				
Jevíčko						
název obchodu	obchod	název biopotraviny	výrobce (distributor)	země původu	váha (g)	cena (Kč)
Hruška	SAM	Tvaroh Milko jahoda, broskev-maracua	POLAB. MLÉKÁRNY	ČR	140 g	15,9
Jednota	SAM	X				
Jednota COOP	SAM	Cukr skořicový	Amylon (PRO-BIO)	ČR	20 g	8,9
		Cukr vanilkový	Amylon (PRO-BIO)	ČR	20 g	8,5
		Čaj ovocný s mátou, zázvorový s pomera.	Mediate	ČR	40 g	58,5
		Čaj pro kojící matky, pohankový, čistící	Mediate	ČR	30 g	58,5
		Čočka červená loupaná	(TopBio)		500 g	35,5
		Čokoláda hořká	bio nebo	Německo	100 g	37,5
		Čokoláda mléčná	bio nebo	Německo	100 g	37,5
		Fazole červené	(TopBio)	Itálie	400 g	29,9
		Meruňky sušené	(TopBio)		100 g	21,9
		Mléko	OLMA	ČR	1 000 ml	27,4
		Müsli tyčinka FIT s meruňkou	Úsovsko	ČR	30 g	10,9
		Semena dýňová	(TopBio)		100 g	19,9
		Sušenky čokoládové	bio nebo	ČR	130 g	30,9
Potraviny NOPEK	SAM	Mléko polotučné	Tatranská mliekareň	Slovensko	1 000 ml	23,9
SN Hebelka	SAM	X				
SN Potraviny KZ Plus	SAM	X				

Litomyšl						
název obchodu	obchod	název biopotraviny	výrobce (distributor)	země původu	váha (g)	cena (Kč)
Albert	SUP	Bujon zeleninový (AB)	PRO-BIO	Itálie	66 g	29,2
		Bulgur pšeničný (AB)	PRO-BIO	Turecko	50 g	43,9
		Cizrna (AB)	PRO-BIO	Turecko	500 g	39,9
		Cukr třtinový (AB)	PRO-BIO	Brazílie	500 g	34,9
		Čaj ovocný	VELTA PLUS EU	ČR	30 g	39,9
		Čaj zelený	VELTA PLUS EU	ČR	30 g	29,9
		Čaj zelený Veltatea	VELTA PLUS EU	ČR	30 g	16,9
		Čočka červená (AB)	PRO-BIO	Turecko	500 g	63,9
		Čočka červená	COUNTRY LIFE	Turecko	500 g	58,9
		Čoko-kokosky	Biopekárna ZEMANKA	ČR	100 g	32,9
		Dětská strava rýže s karot. a krutím mas.	HiPP (Hipp Czech)	Maďarsko	220 g	41,9
		Dětská strava zelenina s rýží	HiPP (Hipp Czech)	Německo	125 g	23,9
		Dětská strava zelenina s těst. a šunkou	HiPP (Hipp Czech)	Maďarsko	220 g	41,9
		Džus Multi gold	Pfanner	Rakousko	1 000 ml	48,9
		Džus Multi rosso	Pfanner	Rakousko	1 000 ml	48,9
		Fazole bílé (AB)	PRO-BIO	Čína	500 g	42,9
		Fazole červené (AB)	PRO-BIO	Čína	500 g	42,9
		Hranolky	McCain	Rakousko	600 g	79,9
		Hrudky jablečné s vločkami	Biopekárna ZEMANKA	ČR	100 g	32,9
		Chléb tradiční	United Bakeries	ČR	300 g	24,9
		Chlebičky čokoládové (AB)	RACIO		100 g	33,9
		Chlebičky rýžové bezlepkové	PRO-BIO		30 g	12,9
		Chlebičky rýžové s amarantem (AB)	RACIO		100 g	21,5
		Chlebičky rýžové s čokoládou bezlepkové	PRO-BIO		65 g	34,9

		Chlebičky rýžové s jogurt.-jahodov. čokol.	RACIO		100 g	34,9
		Chlebičky špaldové (AB)	RACIO		100 g	21,5
		Chlebičky špaldové	PRO-BIO		120 g	34,9
		Jogurt Via Natur bílý	OLMA	ČR	150 g	10,5
		Jogurt Via Natur jahoda	OLMA	ČR	150 g	12,9
		Koktejl zeleninový	PRO-BIO	Německo	500 ml	44,9
		Koření na pečení a grilování (AB)	PRO-BIO	Rakousko	40 g	39,9
		Koření na těstoviny a pizzu (AB)	PRO-BIO	Rakousko	25 g	43,9
		Lupínky kukuřičné	Emco	ČR	250 g	41,9
		Margarín slunečnicový	(KáKá CZ)	Dánsko	250 g	39,9
		Mléko polotučné	Tatranská mliekareň	Slovensko	1 000 ml	21,9
		Mouka pšeničná (AB)	PRO-BIO	ČR	1 000 g	23,9
		Mouka špaldová (AB)	PRO-BIO	ČR	1 000 g	51,4
		Mouka žitná (AB)	PRO-BIO	ČR	1 000 g	27,9
		Müsli s červeným ovocem (AB)	Emco	ČR	375 g	55,9
		Müsli s čokoládou a ořechy (AB)	Emco	ČR	375 g	55,9
		Müsli sypané se 35% ovoce (AB)	Emco	ČR	375 g	55,9
		Müsli tyčinka FIT s meruňkou, s jablky	Úsovsko	ČR	30 g	13,1
		Oplatky lískooříškové		Itálie	125 g	49,9
		Párky frankfurtské (AB)	Masokombinát Plzeň	ČR	320 g	44,9
		Pohanka loupaná (AB)	PRO-BIO	Polsko	400 g	29,4
		Pukance pšeničné medové (AB)	PRO-BIO	Nizozemí	100 g	25,9
		Rýže dlouhozrná	PRO-BIO	Itálie	500 g	44,9
		Salám Vysočina (AB)	Masokombinát Plzeň	ČR	80 g	39,9
		Špagety pšeničné celozrné	PRO-BIO	Itálie	500 g	48,9
		Šťáva hroznová	PRO-BIO	Španělsko	750 ml	72,9

		Šťáva jablečná	PRO-BIO	Španělsko	750 ml	59,9
		Šťáva mrkvová	PRO-BIO	Německo	500 ml	44,9
		Šťáva z červené řepy	PRO-BIO	Německo	500 ml	44,9
		Šunka (AB)	Masokombinát Plzeň	ČR	80 g	44,9
		Vločky ovesné	PRO-BIO	ČR	500 g	39,9
		Vločky pohankové	PRO-BIO	Čína	250 g	32,9
		Vločky směs	Jaromír Kaloš (CL)	ČR	300 g	39,9
		Vřetena pšeničná celozrnná (AB)	PRO-BIO	ČR	400 g	29,9
		Vřetena pšeničná se špenátem (AB)	PRO-BIO	ČR	250 g	39,9
Billa	SUP	Brambory	Almaverde	Itálie	1 000 g	39,9
		Bujon zeleninový	PRO-BIO	Španělsko	66 g	32
		Cibule	Almaverde	Itálie	500 g	31,9
		Citrony	Almaverde	Itálie	500 g	42,5
		Cizrna	PRO-BIO	Turecko	500 g	34,9
		Cukr třtinový	bio nebio	Argentina	500 g	29,9
		Čaj ovocný	Sluneční Brána		40 g	54,9
		Čaj pohankový se šípkiem	PRO-BIO		30 g	44,9
		Čaj Rooibos	Sluneční Brána	ČR	20 g	41,9
		Čočka červená	PRO-BIO	Turecko	500 g	66,9
		Čokoláda hořká	bio nebio	Německo	100 g	39,9
		Čokoláda mléčná	bio nebio	Německo	100 g	39,9
		Dětská str. karotka s rýží a telec.masem	HiPP (Hipp Czech)		190 g	34,9
		Dětská str. zelenin. omáčka s rýží a kuř.	HiPP (Hipp Czech)		125 g	26,9
		Dětská str. zelenin. se šunkou a těstov.	HiPP (Hipp Czech)		190 g	34,9
		Dětská strava karotka s bramborami	HiPP (Hipp Czech)		125g	26,9
		Dětská strava kaše s ovocem	HiPP (Hipp Czech)		250 g	82,9

		Dětská strava kukuřice, bram., krůtí maso	HiPP (Hipp Czech)		125 g	26,9
		Dětská strava zelenina s těst. a šunkou	HiPP (Hipp Czech)	Maďarsko	220 g	41,9
		Džem jahoda, meruňka	Kaperi	Itálie	330 g	99,9
		Džus Multi gold	Pfanner	Rakousko	200 ml	14,9
		Džus Multi rosso	Pfanner	Rakousko	1 000 ml	49,9
		Džus Multi rosso	Pfanner	Rakousko	200 ml	14,9
		Fazole bílé	PRO-BIO	Čína	500 g	35,9
		Fazole červené	PRO-BIO	Čína	500 g	35,9
		Hořické trubičky	Pravé Hořické trubičky	ČR	42 g	14,9
		Chlebičky rýžové	RACIO		140 g	24,9
		Chlebičky rýžové jablečno-skořicové	RACIO		57 g	24,9
		Chlebičky rýžové s čokoládou	RACIO		100 g	34,9
		Chlebičky rýžové s jogurt.-jahodov. čokol.	RACIO		57 g	24,9
		Chlebičky špaldové	PRO-BIO		120 g	34,9
		Chlebičky špaldové	RACIO		140 g	24,9
		Jablka	Almaverde	Itálie	600 g	56,9
		Jáhly	PRO-BIO	Čína	500 g	38,9
		Jogurt bílý	Ja! Natürlich	Rakousko	200 g	14,9
		Jogurt bílý	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	150 g	10,9
		Jogurt borůvka, jahoda	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	150 g	13,9
		Jogurt Via Natur bílý	OLMA	ČR	150 g	9,5
		Jogurt Via Natur jahoda	OLMA	ČR	150 g	11,9
		Jogurt višň-vanilka, borůvka, mal., jah.	Ja! Natürlich	Rakousko	200 g	18,9
		Jogurt-drink Via Natur bílý	OLMA	ČR	500 g	21,9
		Jogurt-drink Via Natur brusin.-černý ryb.	OLMA	ČR	500 g	26,9
		Jogurt-drink Via Natur jahoda	OLMA	ČR	500 g	26,9

		Karotka	Almaverde	Itálie	750 g	44,9
		Káva instantní	bio nebo	Polsko	100 g	64,9
		Káva mletá	Heissenberger		250 g	69,9
		Káva zrno	Heissenberger		250 g	69,9
		Kečup jemný OTMA	(Hamé)	ČR	310 g	34,4
		Keksy	HiPP (Hipp Czech)		180 g	49,9
		Kiwi	Almaverde	Itálie	300 g	36,9
		Krekry česnekové (AB)	Biopekárna ZEMANKA	ČR	100 g	39,9
		Krekry se sezamem a rozmarýnem		Itálie	250 g	54,9
		Krupice pohanková	PRO-BIO	Čína	500 g	34,9
		KUSKUS	(CANO CZ)	Itálie	500 g	44,9
		Len hnědý	COUNTRY LIFE	Argentina	300 g	29,9
		Lupínky kukuřičné	Emco	ČR	250 g	39,9
		Margarín slunečnicový	(KáKá CZ)	Dánsko	250 g	39,9
		Máslo Amálka	Lacrum		125 g	34,9
		Med květový	PRO-BIO	ČR	125 g	29,9
		Meruňky sušené	COUNTRY LIFE	Turecko	200 g	34,9
		Mléko	OLMA	ČR	1 000 ml	24,9
		Mléko kefirové	OLMA	ČR	1 000 ml	24,9
		Mléko kondenzované	Maresi	Rakousko	300 g	49,9
		Mošt hostětínský	Tradice Bílých Karpat	ČR	700 ml	39,9
		Mouka pšeničná	(TopBio)	ČR	1 000 g	26,9
		Mouka pšeničná hladká	(TopBio)	ČR	1 000 g	29,9
		Mouka špaldová	(TopBio)	ČR	1 000 g	44,9
		Mungo fazole	PRO-BIO	Čína	500 g	37,9
		Müsli s čokoládou a ořechy	Emco	ČR	375 g	56,9

	Müsli sypané se 35% ovoce	Emco	ČR	375 g	56,9
	Müsli tyčinka FIT s meruňkou, s jablky	Úsovsko	ČR	30 g	10,9
	Nápoj kysaný	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	400 g	14,9
	Nápoj kysaný jahoda	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	400 g	19,9
	Ocet balzamikový	(CANO CZ)	Itálie	250 ml	69
	Olej olivový	Terra Creta	Řecko	1 000 ml	299,9
	Olej olivový	PRO-BIO		250 ml	69,4
	Olej olivový sprej	Terra Creta	Řecko	250 ml	119,9
	Olej slunečnicový Crudigno	(TopBio)	Itálie	500 ml	74,9
	Oplatky lískooříškové		Itálie	125 g	49,9
	Palačinky-směs	Amylon (PRO-BIO)	ČR	250 g	39,9
	Pomeranče	Almaverde	Itálie	1 000 g	54,9
	Puding vanilkový, čokoládový	Amylon (PRO-BIO)	ČR	40 g	11,9
	Rozinky	COUNTRY LIFE	Írán	100 g	14,9
	Rýže bílá	(TopBio)	Itálie	500 g	42,9
	Semena dýňová	COUNTRY LIFE	Nizozemí	100 g	17,9
	Semena dýňová	(TopBio)		100 g	19,9
	Sezam	COUNTRY LIFE	Uganda	100 g	11,9
	Slunečnice	COUNTRY LIFE	Čína	100 g	14,9
	Smetana zakysaná	Ja! Natürlich	Rakousko	200 g	18,9
	Suchary špaldové	PRO-BIO	ČR	200 g	29,9
	Sušenky kakaové s kokosem (AB)	Biopekárna ZEMANKA	ČR	100 g	36,9
	Sýr	Alpenmilch	Rakousko	175 g	34
	Sýr Eidam plátky Amálka	Lacrum	ČR	100 g	29,9
	Sýr Ementál plátky Amálka	Lacrum	ČR	100 g	29,9
	Sýr z kozího mléka	Vladimír Maštaliř	ČR	150 ml	19,9

		Špagety	(CANO CZ)	Itálie	500 g	39,9
		Špagety	(TopBio)	Itálie	500 g	35,9
		Těstoviny Farfalle	(TopBio)	Itálie	500 g	39,9
		Těstoviny Penne, Farfalle, Spirale	(CANO CZ)	Itálie	500 g	39,9
		Tvaroh Milko	POLAB. MLÉKÁRNY	ČR	250 g	24,9
		Tvaroh Milko jahoda, broskev-maracua	POLAB. MLÉKÁRNY	ČR	140 g	18,9
		Tyčinky špaldové se lněným semínkem	PRO-BIO	ČR	60 g	11,9
		Vejce	BIO RANCH	ČR	6 ks	54,9
		Víno bílé Trebbiano d' Abruzzo		Itálie	700 ml	89,9
		Víno červené Montepulciano d' Abruzzo		Itálie	700 ml	89,9
		Vločky ovesné	PRO-BIO		500 g	29,9
Jednota COOP TUTY	SAM	Cukr třtinový	(TopBio)	Argentina	500 g	39,4
		Čaj bylinný	Sluneční Brána	ČR	20 g	35
		Čaj ovocný	Sluneční Brána	ČR	40 g	35
		Čaj sypaný	Sluneční Brána	ČR	50 g	45
		Čočka červená loupaná	(TopBio)		500 g	29,9
		Džus Multi rosso	Pfanner	Rakousko	1 000 ml	49,9
		Chlebičky rýžové s čokoládou	RACIO		100 g	31,9
		Chlebičky špaldové	RACIO		140 g	21,9
		Jablka kroužky	(TopBio)	Čína	60 g	34
		Kečup	Rapunzel (bio nebo)	Itálie	450 ml	63,9
		Koření bylinkové Herba Vegi	TEREZIA COMPANY		35 g	31
		Koření zeleninové Vegi vegi	TEREZIA COMPANY		35 g	31
		Lupínky kukuřičné	(TopBio)	Itálie	250 g	37,4
		Mošt hostětínský	Tradice Bílých Karpat	ČR	700 ml	34,2
		Müsli pohankové s anansem	SEMIX PLUSO	ČR	200 g	57,5

		Müsli tyčinka FIT s jablky	Úsovsko	ČR	30 g	13,1
		Müsli-banán, jahoda	SEMIX PLUSO	ČR	200 g	50,9
		Olej olivový	Rapunzel (bio nebio)	Itálie	500 ml	149,5
		Olej slunečnicový	Rapunzel (bio nebio)	Francie	500 ml	75
		Puding vanilkový	Amylon (PRO-BIO)	ČR	40 g	22,5
		Rozinky	(TopBio)	Turecko	100 g	13,9
		Rýže bílá	(TopBio)	Pákistán	500 g	40,1
		Semena dýňová	(TopBio)	Čína	100 g	19,8
		Semena slunečnicová	(TopBio)	Čína	100 g	11,2
		Sirup hostětínskýz listů máty peprné	Tradice Bílých Karpat	ČR	500 ml	89
		Sušenky čokoládové	bio nebio	ČR	130 g	29,9
		Sušenky javorové	bio nebio	ČR	100 g	34,9
		Sušenky javorové	bio nebio	Slovensko	130 g	34,9
		Sušenky kokosové	bio nebio	ČR	130 g	29,9
		Syrovátka sušená Amálka	AROMATIS (PRO-BIO)	EU	500 g	116
		Vločky ovesné	SEMIX PLUSO	ČR	200 g	34,5
		Vřetena pšeničná celozrnná	PRO-BIO		400 g	22,1
		Vřetena pšeničná celozrnná MIX	PRO-BIO		400 g	31,9
		Vřetena pšeničná se špenátem	PRO-BIO		300 g	32,9
Jednota COOP TUTY	SAM	Cukr třtinový	(TopBio)	Argentina	500 g	39,4
		Čaj bylinný	Sluneční Brána	ČR	20 g	35
		Čaj ovocný	Sluneční Brána	ČR	40 g	35
		Čaj sypaný	Sluneční Brána	ČR	50 g	45
		Čočka červená loupaná	(TopBio)		500 g	29,9
		Džus Multi rosso	Pfanner	Rakousko	1 000 ml	49,9
		Chlebičky rýžové	RACIO		100 g	28,5

		Chlebičky rýžové jablečno-skořicové	RACIO		57 g	19,9
		Chlebičky špaldové	RACIO		140 g	21,9
		Jablka kroužky	(TopBio)	Čína	60 g	34
		Kečup	Rapunzel (bio nebio)	Itálie	450 ml	63,9
		Koření bylinkové Herba Vegi	TEREZIA COMPANY		35 g	31
		Koření zeleninové Vegi vegi	TEREZIA COMPANY		35 g	31
		Lupínky kukuřičné	(TopBio)	Itálie	250 g	37,4
		Mouka pšeničná	(TopBio)		1 000 g	22,5
		Mouka špaldová	(TopBio)		1 000 g	34,9
		Müsli pohankové s ananasem	SEMIX PLUSO	ČR	200 g	57,5
		Müsli tyčinka FIT s jablky	Úsovsko	ČR	30 g	13,1
		Olej olivový	Rapunzel (bio nebio)	Itálie	500 ml	149,5
		Olej slunečnicový	Rapunzel (bio nebio)	Francie	500 ml	75
		Puding vanilkový	Amylon (PRO-BIO)	ČR	40 g	22,5
		Rýže bílá	(TopBio)	Pákistán	500 g	40,1
		Rýže natural	(TopBio)	Itálie	500 g	33,9
		Semena dýňová	(TopBio)	Čína	100 g	19,8
		Semena slunečnicová	(TopBio)	Čína	100 g	11,2
		Sušenky javorové	bio nebio	ČR	100 g	34,9
		Syrovátka sušená Amálka	AROMATIS (PRO-BIO)	EU	500 g	116
		Syrovátka sušená jahoda	AROMATIS (PRO-BIO)	EU	500 g	169
		Vločky ovesné	SEMIX PLUSO	ČR	200 g	34,5
		Vřetena pšeničná celozrnná	PRO-BIO	ČR	400 g	22,1
		Vřetena pšeničná celozrnná MIX	PRO-BIO	ČR	400 g	31,9
		Vřetena pšeničná se špenátem	PRO-BIO	ČR	300 g	32,9
Kubík	SAM	Čaj čistící, zázvorový s pomerančem	Mediate	ČR	30 g	54,8

		Čaj dětský, máťový, kopřivový	Herbex	Slovensko	30 g	39,1
		Čaj ovocný s mateřídouškou, s mátou	Mediate	ČR	40 g	54,8
		Čaj pro kojící matky, pohankový	Mediate	ČR	30 g	54,8
		Lupínky kukuřičné	Emco	ČR	250 g	26,2
		Müsli s červeným ovocem	Emco	ČR	375 g	59,4
		Müsli s čokoládou a ořechy	Emco	ČR	375 g	59,4
		Müsli sypané se 35% ovoce	Emco	ČR	375 g	59,4
		Výživa dětská Hamánek s hruškami	(Hamé)	ČR	190 g	25,3
		Výživa dětská Hamánek s jablky	(Hamé)	ČR	190 g	24,3
Kubík	SAM	Čaj čistící, zázvorový s pomerančem	Mediate	ČR	30 g	54,8
		Čaj dětský, máťový, kopřivový	Herbex	Slovensko	30 g	39,1
		Čaj ovocný s mateřídouškou, s mátou	Mediate	ČR	40 g	54,8
		Kečup jemný OTMA	(Hamé)	ČR	310 g	33,4
		Lupínky kukuřičné	Emco	ČR	250 g	26,2
		Müsli s čokoládou a ořechy	Emco	ČR	375 g	59,4
		Müsli sypané se 35% ovoce	Emco	ČR	375 g	59,4
		Šťáva březová	(Solex Agro)	Ukrajina	1 000 ml	39,9
		Výživa dětská Hamánek s hruškami	(Hamé)	ČR	190 g	25,3
		Výživa dětská Hamánek s jablky	(Hamé)	ČR	190 g	24,3
Penny	DIS	Brambory	Čerozfrucht	Rakousko	1 000 g	24,9
		Džus jablečný (BB)		Německo	1 000 ml	32,9
		Džus ovocný s karotkou (BB)		Německo	1 000 ml	32,9
		Džus pomerančový (BB)		Německo	1 000 ml	32,9
		Chléb mix-směs		Německo	500 g	26,9
		Chlebičky rýžové	RACIO		100 g	16,9
		Chlebičky rýžové s čokoládou	RACIO		100 g	25,9

		Jogurt Via Natur jahoda	OLMA	ČR	150 g	11,9
		Jogurt Via Natur mix malina ostružina	OLMA	ČR	150 g	11,9
		Jogurt Via Natur s ovocem a müsli	OLMA	ČR	150 g	11,9
		Jogurt-drink Via Natur bílý	OLMA	ČR	500 g	18,9
		Lupínky kukuřičné	PRAGOSOJA	ČR	250 g	34,9
		Mléko	EKOMILK	ČR	1 000 ml	24,9
		Nápoj kysaný	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	400 g	14,9
		Nápoj kysaný jahoda	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	400 g	19,9
		Rýže dlouhozrná (BB)		Itálie	500g	19,9
		Vejce			6ks	36,9
		Víno bílé Trebbiano d´Abruzzo		Itálie	700 ml	79,9
		Víno červené Montepulciano d´Abruzzo		Itálie	700 ml	79,9
SN Chladová	SAM-ZV	Ananas kroužky	COUNTRY LIFE	Srí Lanka	100 g	47,5
		Biochléb-směs	PRO-BIO		500 g	38,1
		Boby sojové	COUNTRY LIFE	Rakousko	500 g	20,2
		Bulgur pšeničný	COUNTRY LIFE	Turecko	500 g	26,2
		Cizrna	COUNTRY LIFE	Rusko	500 g	26,5
		Cukr třtinový	COUNTRY LIFE	Paraguay	500 g	31,4
		Cukr třtinový s melasou	COUNTRY LIFE	Kostarika	500 g	38,1
		Čaj zelený, bylinkový, ovocný, černý	Sluneční Brána		20 g	36
		Čaj ženský, mužský	Sluneční Brána		12 g	36
		Čočka červená	COUNTRY LIFE	Turecko	500 g	27,3
		Dezert pohankový-směs	PRO-BIO		140 g	29,4
		Dezert sojový-karamel, vanilka, čokol.	Provamel (CL)	EU	525 g	37
		Dýně	COUNTRY LIFE	Japonsko	1 000 g	22,5
		Fíky	COUNTRY LIFE	Turecko	100 g	30

		Grünkern	PRO-BIO	Německo	300 g	50,7
		Hrách zelený	COUNTRY LIFE	Kanada	500 g	24,3
		Chléb dýňový-směs	PRO-BIO		400 g	39
		Chléb slunečnicový-směs	PRO-BIO		400 g	36,7
		Chlebiček špaldový křehký	PRO-BIO	ČR	120 g	29
		Jahelník-směs	PRO-BIO		260 g	36,7
		Jáhly	COUNTRY LIFE		500 g	24,5
		Kamut zrno	COUNTRY LIFE	Kanada	500 g	34,4
		Koření salátové, na pizzu, fenykl, kmín			20 g	36
		Krupice celozrnná špaldová	PRO-BIO	ČR	400 g	34,2
		Krupice pohanková	PRO-BIO	Čína	400 g	32,2
		Kukuřice BIO	PRO-BIO (CL)	Rakousko	100 g	16,9
		Kuskus celozrnný	COUNTRY LIFE	Francie	500 g	34,3
		Lepek pšeničný	COUNTRY LIFE	Itálie	200 g	43,7
		Mango plátky	COUNTRY LIFE	Burkina Fas.	80 g	39,2
		Meruňky sušené	COUNTRY LIFE	Turecko	100 g	21,5
		Mouka pohanková	PRO-BIO	Čína	500 g	32
		Mouka pšeničná	COUNTRY LIFE	ČR	1 000 g	26,1
		Mouka rýžová	COUNTRY LIFE	Rakousko	400 g	27,8
		Mouka špaldová	COUNTRY LIFE	Rakousko	1 000 g	50,5
		Mouka žitná	COUNTRY LIFE	Rakousko	1 000 g	24,8
		Nápoj sojový	Provamel (CL)		1 000 ml	33
		Nápoj sojový banán, čok, van, jah	Provamel (CL)		250 ml	16,4
		Olej z dýňových semen	COUNTRY LIFE		200 ml	99,9
		Olej z pšeničných klíčků	COUNTRY LIFE		200 ml	153,5
		Olej ze světlice barvířské	COUNTRY LIFE		200 ml	47,4

		Otruby pšeničné	COUNTRY LIFE	Rakousko	300 g	11,8
		Oves bezpluchý	COUNTRY LIFE	Rakousko	500 g	22,4
		Pohanka loupaná kroupy	COUNTRY LIFE	Čína	500 g	29,6
		Pohanka loupaná lámanka	COUNTRY LIFE	Čína	400 g	23,7
		Polenta	PRO-BIO (CL)	Rakousko	400 g	28,3
		Polévka přírodní	HOPI HOPI	ČR	150 g	19,4
		Pšenice ozimá	COUNTRY LIFE	ČR	1 000 g	27,3
		Pšenice špalda	COUNTRY LIFE	ČR	1 000 g	56,5
		Pukance pohankové	PRO-BIO	Čína	50 g	18,5
		Pukance špaldové	PRO-BIO	Nizozemí	100 g	21,2
		Rozinky	COUNTRY LIFE	USA	100 g	18,4
		Rýže dlouhozrná	COUNTRY LIFE	Itálie	500 g	29,4
		Rýže kulatozrná	COUNTRY LIFE	Itálie	500 g	25,5
		Řezance pšeničné	COUNTRY LIFE		200 g	13,5
		Sirup datlový	COUNTRY LIFE	Belgie	500 g	60,8
		Sirup javorový	COUNTRY LIFE	Kanada	400 g	165,7
		Sirup kukuřičný	COUNTRY LIFE	Belgie	500 g	60,8
		Sirup rýžový	COUNTRY LIFE	Belgie	500 g	57
		Slunečnice	COUNTRY LIFE	ČR	250 g	20,9
		Slupky pohankové	PRO-BIO	ČR	160 g	10,5
		Smetana sojová	Provamel (CL)		250 ml	26,5
		Suchary špaldové	PRO-BIO		200 g	41
		Syrovátka sušená Amálka	AROMATIS (PRO-BIO)	EU	500 g	112
		Šlehačka sojová	GranoVita (CL)	Německo	300 ml	26,5
		Špaldoto zeleninové	PRO-BIO		210 g	44,2
		Šťáva březová s brusinkou	(Solex Agro)		330 ml	40,5

		Tyčinky špaldové	PRO-BIO	ČR	50 g	12,2
		Tyčinky špaldové se lněným semínkem	PRO-BIO	ČR	60 g	12,2
		Vločky ječné	COUNTRY LIFE	Rakousko	250 g	13
		Vločky ovesné	COUNTRY LIFE	ČR	500 g	29,2
		Vločky ovesné s klíčky	COUNTRY LIFE	Anglie	500 g	22
		Vločky pohankové	PRO-BIO	Čína	250 g	32,2
		Vločky pšeničné	PRO-BIO	Německo	250 g	11,5
		Vločky sojové	COUNTRY LIFE	Rakousko	250 g	20,2
		Vločky špaldové	PRO-BIO	Německo	250 g	22,4
		Vločky žitné	PRO-BIO	Německo	250 g	11,1
		Vřetena pohankovo-špaldová	Milan Horský (CL)		300 g	24,8
		Vřetena žitná	Milan Horský (CL)		400 g	18,8
		Žito ozimé	COUNTRY LIFE	Rakousko	500 g	16
SN Hájek	PULT	X				
SN Potraviny Elán	SAM-ZV	Bujon kuřecí	PRO-BIO	Španělsko	66 g	29,9
		Bujon zeleninový	PRO-BIO	Španělsko	66 g	27,5
		Bulgur pšeničný	PRO-BIO	Turecko	500 g	34,5
		Čaj dětský	Herbex	Slovensko	30 g	39
		Čaj sypaný-jahodový s mátou	Mediate		100 g	49
		Kafe špaldové instantní	PRO-BIO	Španělsko	100 g	69
		Kafe špaldové mleté	PRO-BIO	ČR	300 g	32
		Kernotto špaldové	PRO-BIO	ČR	500 g	31
		Kvásek žitný sušený	Natural Jihlava JK		40 g	14,4
		Mouka pšeničná	PRO-BIO		1 000 g	24,2
		Müsli pohankové s amarantem	SEMIX PLUSO	ČR	200 g	56
		Otruby špaldové	Natural Jihlava JK		200 g	9

		Pukance pohankové	PRO-BIO	Čína	50 g	19,2
		Soja zelená Mungo	Natural Jihlava JK		250 g	19
		Syrovátka sušená vanilka, banán	AROMATIS (PRO-BIO)	EU	500 g	190
		Špaldoto zeleninové	PRO-BIO		210 g	46
SN Potraviny ESSA	SAM	X				
SN Potraviny Kasal	SAM	X				
SN Potraviny Kasal	SAM	X				
Moravská Třebová						
název obchodu	obchod	název biopotraviny	výrobce (distributor)	země původu	váha (g)	cena (Kč)
Billa	SUP	Brambory	Almaverde	Itálie	1 000 g	39,9
		Bujon zeleninový	PRO-BIO	Španělsko	66 g	32
		Cibule	Almaverde	Itálie	500 g	31,9
		Citrony	Almaverde	Itálie	500 g	42,9
		Cizrna	PRO-BIO	Turecko	500 g	34,9
		Cukr třtinový	bio nebio	Argentina	500 g	39,4
		Čaj ovocný	Sluneční Brána		40 g	54,9
		Čaj pohankový se šípkem	PRO-BIO		30 g	44,9
		Čaj Rooibos	Sluneční Brána	ČR	20 g	41,9
		Čaj zelený Kombucha	STEVIKOM (PRO-BIO)	ČR	500 ml	34,9
		Čočka červená	PRO-BIO	Turecko	500 g	66,9
		Čokoláda hořká	bio nebio	Německo	100 g	39,9
		Čokoláda mléčná	bio nebio	Německo	100 g	39,9
		Dětská str. karotka s rýží a telec.masem	HiPP (Hipp Czech)		190 g	34,9
		Dětská str. zelenin. omáčka s rýží a kuř.	HiPP (Hipp Czech)		125 g	26,9
		Dětská str. zelenin. se šunkou a těstov.	HiPP (Hipp Czech)		190 g	34,9

		Dětská strava karotka s bramborami	HiPP (Hipp Czech)		125g	26,9
		Dětská strava kaše s ovocem	HiPP (Hipp Czech)		250 g	82,9
		Dětská strava kukuřice, bram., krůtí maso	HiPP (Hipp Czech)		125 g	26,9
		Džem jahoda, meruňka	Kaperi	Itálie	330 g	99,9
		Džus Multi gold	Pfanner	Rakousko	200 ml	14,9
		Džus Multi rosso	Pfanner	Rakousko	200 ml	14,9
		Fazole bílé	PRO-BIO	Čína	500 g	35,9
		Fazole červené	PRO-BIO	Čína	500 g	35,9
		Hořické trubičky	Pravé Hořické trubičky	ČR	42 g	14,9
		Chlebičky rýžové	RACIO		140 g	24,9
		Chlebičky rýžové s čokoládou	RACIO		100 g	34,9
		Chlebičky špaldové	PRO-BIO		120 g	34,9
		Jablka	Almaverde	Itálie	600 g	56,9
		Jáhly	PRO-BIO	Čína	500 g	38,9
		Jogurt bílý	Ja! Natürlich	Rakousko	200 g	14,9
		Jogurt bílý	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	150 g	10,9
		Jogurt jahoda	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	150 g	13,9
		Jogurt Via Natur bílý	OLMA	ČR	150 g	9,5
		Jogurt Via Natur jahoda	OLMA	ČR	150 g	11,9
		Jogurt Via Natur s ovocem a müsli	OLMA	ČR	150 g	11,9
		Jogurt višň-vanilka, borůvka, mal., jah.	Ja! Natürlich	Rakousko	200 g	18,9
		Jogurt-drink Via Natur bílý	OLMA	ČR	500 g	21,9
		Jogurt-drink Via Natur brusin.-černý ryb.	OLMA	ČR	500 g	26,9
		Jogurt-drink Via Natur jahoda	OLMA	ČR	500 g	26,9
		Karotka	Almaverde	Itálie	750 g	44,9
		Káva instantní	bio nebio	Polsko	100 g	64,9

		Káva mletá	Heissenberger		250 g	69,9
		Káva zrna	Heissenberger		250 g	69,9
		Kečup jemný OTMA	(Hamé)	ČR	310 g	34,4
		Keksy	HiPP (Hipp Czech)		180 g	49,9
		Kiwi	Almaverde	Itálie	300 g	36,9
		Krekry česnekové (AB)	Biopekárna ZEMANKA	ČR	100 g	39,9
		Krekry se sezamem a rozmarýnem		Itálie	250 g	54,9
		Krupice pohanková	PRO-BIO	Čína	500 g	34,9
		KUSKUS	(CANO CZ)	Itálie	500 g	44,9
		Lupínky kukuřičné	Emco	ČR	250 g	39,9
		Margarín slunečnicový	(KáKá CZ)	Dánsko	250 g	39,9
		Máslo Amálka	Lacrum		125 g	34,9
		Meruňky sušené	COUNTRY LIFE	Turecko	200 g	34,9
		Mléko	OLMA	ČR	1 000 ml	24,9
		Mléko kefirové	OLMA	ČR	1 000 ml	24,9
		Mošt hostětínský	Tradice Bílých Karpat	ČR	700 ml	39,9
		Mouka pšeničná	(TopBio)	ČR	1 000 g	26,9
		Mouka pšeničná hladká	(TopBio)	ČR	1 000 g	29,9
		Mouka špaldová	(TopBio)	ČR	1 000 g	44,9
		Mungo fazole	PRO-BIO	Čína	500 g	37,9
		Müsli s čokoládou a ořechy	Emco	ČR	375 g	56,9
		Müsli sypané se 35% ovoce	Emco	ČR	375 g	56,9
		Müsli tyčinka FIT s meruňkou, s jablky	Úsovsko	ČR	30 g	10,9
		Nápoj kysaný	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	400 g	14,9
		Nápoj kysaný jahoda	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	400 g	19,9
		Ocet balzamikový	(CANO CZ)	Itálie	250 ml	69

		Olej olivový	Terra Creta	Řecko	1 000 ml	299,9
		Olej olivový sprej	Terra Creta	Řecko	250 ml	119,9
		Olej slunečnicový Crudigno	(TopBio)	Itálie	500 ml	74,9
		Palačinky-směs	Amylon (PRO-BIO)	ČR	250 g	39,9
		Pohanka loupaná kroupy	PRO-BIO	Čína	500 g	34,9
		Pomeranče	Almaverde	Itálie	1 000 g	54,9
		Puding vanilkový, čokoládový	Amylon (PRO-BIO)	ČR	40 g	11,9
		Rozinky	COUNTRY LIFE	Irán	100 g	14,9
		Rýže bílá	(TopBio)	Itálie	500 g	42,9
		Semena dýňová	(TopBio)		100 g	19,9
		Sirup javorový	bio nebio	Kanada	250 ml	144,9
		Smetana zakysaná	Ja! Natürlich	Rakousko	200 g	18,9
		Sušenky kakaové s kokosem (AB)	Biopekárna ZEMANKA	ČR	100 g	36,9
		Sýr Eidam plátky Amálka	Lacrum	ČR	100 g	29,9
		Sýr Ementál plátky Amálka	Lacrum	ČR	100 g	29,9
		Špagety	(CANO CZ)	Itálie	500 g	39,9
		Těstoviny Penne, Farfalle, Spirale	(CANO CZ)	Itálie	500 g	39,9
		Tvaroh Milko	POLAB. MLÉKÁRNY	ČR	250 g	24,9
		Tvaroh Milko jahoda, broskev-maracua	POLAB. MLÉKÁRNY	ČR	140 g	18,9
		Tyčinky špaldové se lněným semínkem	PRO-BIO	ČR	60 g	11,9
		Veje	BIO RANCH	ČR	6 ks	54,9
		Vločky ovesné	PRO-BIO	ČR	500 g	29,9
Jednota COOP TUTY	SAM	Dětská strava Hamánek s brokolicí	(Hamé)	ČR	125 g	24,4
		Jablka kroužky	(TopBio)		60 g	34
		Kečup	Rapunzel (bio nebio)	Itálie	450 ml	63,9
		Koření zeleninové Vegi vegi	TEREZIA COMPANY		35 g	31

		Nápoj dětský Hamánek s jablky	(Hamé)	ČR	210 ml	25,8
		Sirup hostětinskýz listů máty peprné	Tradice Bílých Karpat	ČR	500 ml	89
		Sušenky čokoládové	bio nebo	ČR	130 g	29,9
		Vřetena pšeničná se špenátem	PRO-BIO		300 g	32,9
		Výživa dětská Hamánek hruška, jablko	(Hamé)	ČR	190 g	25,8
Kubík	SAM	X				
Liedl	DIS	Jogurt Via Natur bílý	OLMA	ČR	150 g	9,5
		Jogurt Via Natur jahoda	OLMA	ČR	150 g	11,5
		Jogurt Via Natur mix malina ostružina	OLMA	ČR	150 g	11,5
		Jogurt Via Natur s ovocem a müsli	OLMA	ČR	150 g	11,5
		Mléko	OLMA	ČR	1 000 ml	24,9
Penny	DIS	Citrony (BB)		Itálie	500 g	26,9
		Čaj ovocný (BB)		Německo	30 g	27,9
		Džus jablečný (NG)		Německo	1 000 ml	32,9
		Džus pomerančový (NG)		Německo	1 000 ml	34,9
		Chléb mix-směs		Německo	500 g	26,9
		Chlebičky rýžové	RACIO		100 g	16,9
		Chlebičky rýžové s čokoládou	RACIO		100 g	25,9
		Jogurt Via Natur bílý	OLMA	ČR	150 g	9,5
		Jogurt Via Natur jahoda	OLMA	ČR	150 g	11,9
		Jogurt Via Natur mix malina ostružina	OLMA	ČR	150 g	11,9
		Jogurt Via Natur s ovocem a müsli	OLMA	ČR	150 g	11,9
		Jogurt-drink Via Natur bílý	OLMA	ČR	500 g	18,9
		Lupínky kukuřičné	PRAGOSOJA	ČR	250 g	39,9
		Margarín slunečnicový	(KáKá CZ)	Dánsko	250 g	34,9
		Máslo (BB)		Německo	250 g	40,9

		Mléko	EKOMILK	ČR	1 000 ml	24,9
		Nápoj kysaný	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	400 g	14,9
		Nápoj kysaný jahoda	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	400 g	19,9
		Párky frankfurtské	Masokombinát Plzeň	ČR	220 g	49,9
		Puding smetanový - kakao, vanilka (BB)		Rakousko	150 g	12,9
		Rýže dlouhozrná (BB)		Itálie	500 g	19,9
		Salám jemný	Sušické uzeniny	ČR	100 g	24,9
		Směs bylinek (BB)		Německo	50 g	14,9
		Směs zeleninová italská (BB)		Německo	450 g	49,9
		Sýr Coburger plátky		Německo	200 g	49,9
		Šťáva pomerančová (BB)		Německo	1 000 ml	32,9
		Šunka	Masokombinát Plzeň	ČR	80 g	44,9
		Tvaroh (BB)		ČR	250 g	16,9
		Tvaroh Milko jahoda, broskev-maracua	POLAB. MLÉKÁRNY	ČR	140 g	16,9
		Vejce			6ks	36,9
		Víno bílé Trebbiano d' Abruzzo		Itálie	700 ml	79,9
		Víno červené Montepulciano d' Abruzzo		Itálie	700 ml	79,9
SN Dirr	PULT	X				
SN Horská	PULT-ZV	biopotraviny mají, ale údaje nebyly poskytnuty				
SN Konečný	SAM	X				
SN Konečný	SAM	X				
SN Krčmář	SAM	X				
SN Potraviny B+B	SAM	X				
SN Potraviny Bílková	SAM	X				
SN Vondráčková	PULT	X				

Polička						
název obchodu	obchod	název biopotraviny	výrobce (distributor)	země původu	váha (g)	cena (Kč)
Jednota	SAM	X				
Jednota COOP TUTY	SAM	Čaj bylinný	Sluneční Brána	ČR	20 g	35
		Čaj ovocný	Sluneční Brána	ČR	40 g	35
		Čaj sypaný	Sluneční Brána	ČR	50 g	45
		Čočka červená loupaná	(TopBio)		500 g	33
		Dětská strava Hamánek s mrkví a rýží	(Hamé)	ČR	125 g	24,4
		Chlebičky rýžové s čokoládou	RACIO		100 g	28,5
		Chlebičky rýžové s jablky a skořicí	RACIO		57 g	19,9
		Chlebičky špaldové	RACIO		140 g	25,2
		Jablka kroužky	(TopBio)	Čína	60 g	34
		Kečup	Rapunzel (bio nebio)	Itálie	450 ml	63,9
		Koření bylinkové Herba Vegi	TEREZIA COMPANY		35 g	31
		Koření zeleninové Vegi vegi	TEREZIA COMPANY		35 g	31
		Lupínky kukuřičné	(TopBio)	Itálie	250 g	40,7
		Mošt hostětínský	Tradice Bílých Karpat	ČR	700 ml	34,2
		Mouka pšeničná	(TopBio)		1 000 g	22,5
		Mouka pšeničná	PRO-BIO		1 000 g	29,8
		Mouka špaldová	(TopBio)		1 000 g	38,5
		Müsli - banán, jahoda	SEMIX PLUSO	ČR	200 g	50,9
		Müsli pohankové s amarantem	SEMIX PLUSO	ČR	200 g	57,5
		Müsli tyčinka FIT s meruňkou, s jablky	Úsovsko	ČR	30 g	13,1
		Nápoj dětský Hamánek s jablky	(Hamé)	ČR	210 ml	25,8
		Olej olivový	Rapunzel (bio nebio)	Itálie	500 ml	149,5
		Olej slunečnicový	Rapunzel (bio nebio)	Francie	500 ml	75

		Puding vanilkový	Amylon (PRO-BIO)	ČR	40 g	22,5
		Rozinky	(TopBio)	Turecko	100 g	13,9
		Rýže bílá	(TopBio)	Pákistán	500 g	39,4
		Rýže natural	(TopBio)	Itálie	500 g	39,9
		Semena dýňová	(TopBio)	Čína	100 g	19,8
		Semena slunečnicová	(TopBio)	Čína	100 g	11,2
		Sirup hostětínskýz listů máty peprné	Tradice Bílých Karpat	ČR	500 ml	89
		Sušenky čokoládové	bio nebo	ČR	130 g	29,9
		Sušenky javorové	bio nebo	Slovensko	130 g	34,9
		Sušenky kokosové	bio nebo	ČR	130 g	29,9
		Syrovátka sušená Amálka	AROMATIS (PRO-BIO)	EU	500 g	116
		Syrovátka sušená jahoda	AROMATIS (PRO-BIO)	EU	500 g	169
		Vločky ovesné	SEMIX PLUSO	ČR	200 g	34,5
		Vřetena pšeničná celozrnná	PRO-BIO		400 g	25,5
		Vřetena pšeničná celozrnná MIX	PRO-BIO		400 g	31,9
		Vřetena pšeničná se špenátem	PRO-BIO		300 g	32,9
		Výživa dětská Hamánek s jablky	(Hamé)	ČR	190 g	25,8
		Zelí kysané	Seeburger (Machland)	Rakousko	500 g	22,3
Kubík	SAM	X				
Penny Market	DIS	Banány	Čerozfrucht	Ekvádor	1 000 g	37,9
		Jogurt Via Natur mix malina ostružina	OLMA	ČR	150 g	11,9
		Jogurt-drink Via Natur bílý	OLMA	ČR	500 g	18,9
		Lupínky kukuřičné	PRAGOSOJA	ČR	250 g	34,9
		Lupínky pšeničné celozrnné	PRAGOSOJA	ČR	250 g	34,9
		Margarín slunečnicový	(KáKá CZ)	Dánsko	250 g	34,9
		Mléko	EKOMILK	ČR	1 000 ml	23,9

		Nápoj kysaný	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	400 g	14,9
		Nápoj kysaný jahoda	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	400 g	19,9
		Plátky grahamové	PRAGOSOJA	ČR	105 g	12,9
		Plátky kukuřičné	PRAGOSOJA	ČR	105 g	12,9
		Rajčata		Itálie	250 g	19,9
		Tvaroh Milko broskev-maracua	POLAB. MLÉKÁRNY	ČR	140 g	17,9
		Zelenina mražená Wok mix		Belgie	600 g	54,9
Plus Diskont	DIS	Banány (BB)		Ekvádor	1 000 g	37,9
		Bítek hovězí (BB)		ČR	100 g	16,6
		Čaj bylinkový (BB)		Německo	30 g	27,9
		Čaj ovocný (BB)		Německo	30 g	27,9
		Džem ovocný-jahoda-brusinka (BB)		Německo	250 g	29,9
		Džem ovocný-meruňka-broskev (BB)		Německo	250 g	29,9
		Chléb žitný celozrnný (BB)		Německo	500 g	19,9
		Chlebičky rýžové (BB)		Německo	100 g	16,9
		Chlebičky rýžové s čokoládou (BB)		Belgie	100 g	25,9
		Jogurt bílý (BB)		ČR	150 g	9,5
		Jogurt s ovocem (BB)		ČR	150 g	11,5
		Jogurt s ovocem a müsli (BB)		ČR	150 g	11,5
		Klobása (BB)		Rakousko	200 g	59,9
		Lupínky celozrnné (BB)		Německo	379 g	54,9
		Lupínky ovocné (BB)		Německo	379 g	54,9
		Majoránka drcená, oregáno (BB)		Německo	10 g	19,9
		Máslo (BB)		Německo	250 g	49,9
		Mléko (BB)		ČR	1 000 ml	23,9
		Müsli ovocné (BB)		Německo	375 g	39,9

		Nápoj jogurtový (BB)		Německo	250 g	24,9
		Párky (BB)		ČR	200 g	49,9
		Pepř černý-celý (BB)		Německo	55 g	19,9
		Puding smetanový - kakao, vanilka (BB)		Rakousko	150 g	12,9
		Rýže dlouhozrnná (BB)		Itálie	500 g	19,9
		Salám Mortadella (BB)		ČR	125 g	32,9
		Směs bylinek (BB)		Německo	50 g	14,9
		Směs zeleninová italská (BB)		Německo	450 g	49,9
		Sušenky máslové s čokoládou (BB)		Švýcarsko	130 g	59,9
		Sýr Hofdammer (BB)		Německo	200 g	49,9
		Špenát listový (BB)		Německo	450 g	32,9
		Šťáva jablečná (BB)		Německo	1 000 ml	32,9
		Šťáva mrkvová s medem (BB)		Německo	500 ml	19,9
		Šťáva ovocná s mrkví (BB)		Německo	1 000 ml	32,9
		Šťáva pomerančová (BB)		Německo	1 000 ml	39,9
		Šťáva rajčatová (BB)		Německo	1 000 ml	29,9
		Šťáva zeleninová (BB)		Německo	1 000 ml	32,9
		Tofu (BB)		Německo	400 g	34,9
		Tvaroh (BB)		ČR	250 g	17,9
		Tvaroh krém -lesní plody, broskev (BB)		Rakousko	150 g	17,9
		Zelenina máslová (BB)		Německo	300 g	24,9
		Zmrzlina-vanilka, jahoda, čokoláda (BB)		Německo	500 ml	44,9
SN Bioobchod	SAM-ZV	Fazole adzuki	COUNTRY LIFE		500 g	29
		Alfalfa	Sonnentor		120 g	40
		Boby sojové	COUNTRY LIFE	Rakousko	500 g	31
		Bonbóny gumové	(BIOrganic)		100 g	35

		Brouci curry	Lifefood ČR		100 g	43
		Brouci chilli	Lifefood ČR		100 g	46
		Bujon zeleninový Würzl	Primavita	Německo	250 g	79
		Bulgur pšeničný	COUNTRY LIFE	Turecko	500 g	47
		Bulgur pšeničný	PRO-BIO	Turecko	500 g	43
		Cukr třtinový	COUNTRY LIFE	Brazílie	300 g	37
		Cukr třtinový s melasou	COUNTRY LIFE	Brazílie	300 g	49
		Čaj ovocný, lesní plody, rodinný apod.	Sluneční Brána		100 g	65
		Čaj zelený, černý, Raráškův, Rooibos ap.	Sluneční Brána		100 g	65
		Čína zázvorová	bio nebio		100 g	37
		Čočka tmavozelená	COUNTRY LIFE	Kanada	500 g	43
		Čokoláda	Hanf Natur	EU	100 g	69
		Čokoláda hořká	L. Weinrich (bio nebio)	Německo	280 g	176
		Čokoláda hořká s mátou, s oříšky	bio nebio	Německo	100 g	35
		Čokoláda pomer., oříšk., s konop. semín.	Lifefood ČR		70 g	57
		Dezert rýžový s čokoládou, s vanilkou	NaturGreen	Španělsko	250 g	55
		Dezert s ovčího mléka čokoládový	COUNTRY LIFE	Francie	125 g	30
		Droždí	COUNTRY LIFE	Francie	150 g	46
		Džem malina, jahoda, šípek	Sluneční Brána		250 g	69
		Fazole navy	COUNTRY LIFE	Čína	500 g	45
		Fazole pinto	COUNTRY LIFE	Kanada	500 g	42
		Fíky	COUNTRY LIFE	Turecko	100 g	36
		Gomasio dýňové	bio nebio	ČR	100 g	30
		Granola ovocná s brusinkami	COUNTRY LIFE		350 g	54
		Granola špaldová s jablky	Natural Jihlava JK		300 g	52
		Granola špaldová s meruňkami	Jaromír Kaloš (CL)		350 g	54

		Hrách žlutý	COUNTRY LIFE	Kanada	500 g	30
		Chipsy kokosové	COUNTRY LIFE	Srí Lanka	150 g	27
		Chléb svatojánský		Španělsko	250 g	36
		Chlebiček	Alnatura		100 g	19
		Ježek kamutový	Milan Horský (CL)		250 g	38
		Jogurt kozí bílý	Pavel Dobrovolný	ČR	150 g	15
		Jogurt kozí meruňka, jahoda, černý rybíz	Pavel Dobrovolný	ČR	150 g	16
		Jogurt ovčí bílý	COUNTRY LIFE	Francie	150 g	26
		Jogurt třešeň, černý rybíz	COUNTRY LIFE	Francie	125 g	25
		Jukance	bio nebio (CL)	Nizozemí	50 g	20
		Kamut	COUNTRY LIFE	Rakousko	500 g	34,5
		Karbanátky konopné	Hanf Natur	EU	200 g	95
		Karbanátky slunečnicové	COUNTRY LIFE		200 g	44
		Karbanátky zeleninové	COUNTRY LIFE		200 g	47
		Kaše celozrnná-rýžová	Milan Horský (CL)		300 g	41
		Kaše rýžovo-karbonová	Milan Horský (CL)		200 g	37
		Kaše šestizrnná	Milan Horský (CL)		300 g	38
		Kaše špaldová	Milan Horský (CL)		300 g	43
		Káva	Sluneční Brána	Rakousko	500 g	179
		Kávová náhražka instantní	bio nebio		90 g	82
		Kečup	Rapunzel	Německo	390 ml	75
		Kernotto špaldové	PRO-BIO	ČR	500 g	46
		Klíčky pšeničné	COUNTRY LIFE	ČR	200 g	9
		Kombucha	STEVIKOM	ČR	500 ml	32
		Kombucha-meduňka, kopřiva, šípek	STEVIKOM	ČR	2 000 ml	59
		Koření bobkový list apod.	Sluneční Brána		10 g	38

		Koření kopr apod.	Sluneční Brána		20 g	38
		Koření majoránka apod.	Sluneční Brána		12 g	38
		Koření na brambory Würzl	Primavita	Německo	35 g	28
		Koření provensálské apod.	Sluneční Brána		25 g	38
		Koření satirejka, dobromysl apod.	Sluneční Brána		20 g	41
		Krekry lněné	Lifefood ČR		90 g	47
		Kroupy ječné	PRO-BIO		500 g	23
		Krupice kukuřičná	COUNTRY LIFE		400 g	23
		Krupice pohanková	PRO-BIO	Čína	500 g	38
		Krupice pšeničná	COUNTRY LIFE		400 g	28
		Křupky kukuřičné	Milan Horský (CL)		50 g	15
		Křupky kukuřičné - vanilka	bio nebio		60 g	19
		Křupky rýžovo-pohankové	Milan Horský (CL)		50 g	16
		Kuba zeleninový	Natural Jihlava JK		200 g	39
		Kůra pomerančová, citronová	Natural Jihlava JK		100 g	38
		Kvásek žitný sušený	Natural Jihlava JK		40 g	13
		Lasagne	Rapunzel	Itálie	250 g	55
		Len hnědý	COUNTRY LIFE	Argentina	300 g	30
		Máslo Amálka	Lacrum		125 g	34,9
		Melasa třtinová	bio nebio	Paraguay	450 g	69
		Mix klíčivý	Sonnentor		120 g	40
		Mléko jogurtové kozí	Pavel Dobrovolný	ČR	450 ml	28
		Mléko kokosové	Rapunzel	Srí Lanka	400 ml	55
		Mléko kozí sušené		Slovensko	1 ks	20
		Mošt hostětínský	Tradice Bílých Karpat	ČR	700 ml	35
		Mouka grahamová	PRO-BIO		1 000 g	24

		Mouka konopná	Hanf Natur	EU	500 g	65
		Mouka kukuřičná	COUNTRY LIFE		400 g	13
		Mouka pšeničná	PRO-BIO		1 000 g	24
		Mouka špaldová	PRO-BIO	ČR	1 000 g	40
		Mrkvánky	Lifefood ČR		85 g	38
		Nápoj rýžový	Provamel (CL)		1 000 ml	57
		Nápoj sojový	Provamel (CL)		1 000 ml	47
		Nápoj sojový-vanilka, banán	Provamel (CL)		250 ml	17
		Nudle pšeničné vlasové	Milan Horský (CL)		200 g	15
		Ocet balzamikový	Sonnentor	Rakousko	250 ml	95
		Ocet jablečný	BRAGG	USA	473 ml	95
		Olej olivový	COUNTRY LIFE	Francie	200 ml	79
		Olej slunečnicový	Rapunzel (bio nebio)	Francie	500 ml	78
		Olej slunečnicový Crudigno	(TopBio)	Itálie	500 ml	80
		Olivy červené	Lifefood ČR	Peru	150 g	57
		Ořechy kokosové	COUNTRY LIFE	Indonésie	200 g	25
		Oves bezpluchý	COUNTRY LIFE	Rakousko	500 g	21
		Papriky červené, barevné	bio nebio	Turecko	340 g	82
		Pasta sendvičová, mexická, žampionová	GranoVita (CL)		200 g	63
		Písmenka celozrnná	Rapunzel (bio nebio)	Itálie	250 g	28
		Placky italské, rozmarýnové	Lifefood ČR		100 g	52
		Pohanka loupaná kroupy	COUNTRY LIFE	Čína	500 g	38
		Pohanka loupaná lámanka	COUNTRY LIFE	Čína	400 g	28
		Pohanka neloupaná	COUNTRY LIFE	ČR	400 g	18
		Pohoda BIO	COUNTRY LIFE		150 g	35
		Polento	COUNTRY LIFE		400 g	33

		Pomazánka dýňová, cizrnová	Vitam (BIOrganic)	Německo	125 g	41
		Pomazánka karobovo-lísková	COUNTRY LIFE	Nizozemí	350 g	110
		Pomazánka kozí sýr	Pavel Dobrovolný	ČR	100 g	23
		Pomazánka s červenou čočkou	Vitam (BIOrganic)	Německo	120 g	41
		Pomazánka s medvědí česnekem	Vitam (BIOrganic)	Německo	100 g	41
		Pomazánka s paprikou a olivami	Vitam (BIOrganic)	Německo	110 g	41
		Popcorn slaný	Milan Horský (CL)		50 g	14
		Povidla jablečná	bio nebio	ČR	150 g	40
		Prášek kakaový	bio nebio	Domin. rep.	150 g	31
		Prášek kypřicí	Natural Jihlava JK		10 g	16
		Protlak rajský	Rapunzel (bio nebio)	Itálie	360 g	53
		Pukance pohankové	PRO-BIO		50 g	23
		Pyré ovocné jablko, meruňka	Bauck Hof	Německo	350 g	40
		Quinoa	bio nebio	Bolívie	500 g	42
		Quinoa	COUNTRY LIFE	Bolívie	250 g	24
		Raciolky špaldové	Sluneční Brána		60 g	25
		Rajčata sušená	bio nebio	Turecko	100 g	35
		Rapaduráčky	Lifefood ČR (bio nebio)	Slovensko	100 g	26
		Rapadura-třtin. Šťáva	bio nebio		300 g	32
		Rozinky	bio nebio	Turecko	200 g	29
		Rozinky	COUNTRY LIFE		200 g	23
		Rozinky	COUNTRY LIFE	USA	100 g	22
		Rýže	bio nebio	Itálie	500 g	35
		Rýže hnědá	COUNTRY LIFE	Pákistán	500 g	47
		Rýže kulatozrná	COUNTRY LIFE	Itálie	500 g	26
		Rýže Thaibonnet	bio nebio	Itálie	500 g	29

		Řepa červená	Alnatura		330 g	30
		Sekaná pohanková	PRO-BIO	ČR	160 g	43
		Semena dýňová	COUNTRY LIFE	Čína	100 g	21
		Semena slunečnicová	COUNTRY LIFE	Čína	100 g	13
		Semínko konopné pikantní, slané, sladké	Hanf Natur	EU	100 g	59
		Sirup borůvkový	bio nebio	Kanada	250 ml	97
		Sirup datlový	COUNTRY LIFE	Belgie	500 g	75
		Sirup hostětínský z červené řepy	Tradice Bílých Karpat	ČR	500 ml	48
		Sirup hostětínský z listů máty peprné	Tradice Bílých Karpat	ČR	500 ml	48
		Sirup kamutový	COUNTRY LIFE	Belgie	500 g	74
		Sirup rýžový	COUNTRY LIFE	Belgie	500 g	69
		Sirup z agáve	bio nebio		175 ml	68
		Sirup z agáve	Lifefood ČR	Mexiko	250 g	79
		Smě chlebová konopná	Hanf Natur	EU	500 g	139
		Směs na karbanátek ze zelené špaldy	Bauck Hof (BIOrganic)	Německo	180 g	50
		Směs na pizzu	Bauck Hof (BIOrganic)	Německo	350 g	45
		Směs na trhance s rozinkami	Bauck Hof (BIOrganic)	Německo	160 g	33
		Smetana do kávy	Alnatura		165 g	25
		Smetana zakysaná třešeň, černý rybíz	COUNTRY LIFE	Francie	125 g	56
		Strouhanka kukuřičná	Milan Horský (CL)		200 g	26
		Sušenky kokosovo-citronové, oříško-pom.	COUNTRY LIFE		175 g	53
		Sušenky müsli	COUNTRY LIFE		260 g	53
		Sušenky s rozinkami	COUNTRY LIFE		240 g	53
		Sušenky špaldové zázvorové s ořechy	COUNTRY LIFE		175 g	53
		Sýr Eidam plátky Amálka	Lacrum	ČR	100 g	34
		Sýr Ementál plátky Amálka	Lacrum	ČR	100 g	39

		Škrob kuzu	SUNFOOD	Indie	150 g	72
		Špagety	Rapunzel (bio nebio)	Německo	500 g	44
		Špagety špaldové	Rinatura (BIOrganic)	Německo	250 g	39
		Špaldoto houbové	PRO-BIO	ČR	210 g	59,7
		Špaldoto zeleninové	PRO-BIO		210 g	55,9
		Šťáva rakytníková	M. Košek - Ekoplanet	ČR	250 ml	92
		Tempeh uzený	SUNFOOD		190 g	49
		Těstoviny bandnudeln	Rapunzel	Itálie	500 g	53
		Těstoviny dinkel spirelli	Rapunzel		500 g	65
		Těstoviny ježek	Milan Horský (CL)		400 g	28
		Těstoviny kukuřičné	HEALTH LINK	Itálie	500 g	68
		Těstoviny sedanini	Rapunzel	Itálie	500 g	43
		Těstoviny spirelle	Rapunzel	Itálie	500 g	34
		Těstoviny špaldové	Natural Jihlava JK		300 g	25
		Těstoviny taglioni	Milan Horský (CL)		400 g	31
		Těstoviny-kolínka	Milan Horský (CL)		400 g	23
		Těstoviny-kolínka, spirály	Rinatura (BIOrganic)		500 g	50
		Tyčinka	L. Weinrich (bio nebio)	Německo	45 g	23
		Tyčinka kokosová, Candy	COUNTRY LIFE	Nizozemí	40 g	19
		Tyčinky špaldové se lněným semínkem	PRO-BIO	ČR	60 g	14
		Vločky jáhelné	COUNTRY LIFE	Rakousko	250 g	24
		Vločky ječné	COUNTRY LIFE	Rakousko	250 g	16
		Vločky pohankové	PRO-BIO	Čína	250 g	33
		Vločky pšeničné	COUNTRY LIFE	Rakousko	250 g	13
		Vločky rýžové	COUNTRY LIFE	Rakousko	250 g	26
		Vločky směs	Jaromír Kaloš (CL)		300 g	36

		Vločky sojové	COUNTRY LIFE	Rakousko	250 g	27
		Vločky špaldové	COUNTRY LIFE		250 g	26
		Vločky žitné	COUNTRY LIFE	Rakousko	250 g	15
		Vřetena pohankovo-špaldová	Milan Horský (CL)		300 g	30
		Vřetena pšeničná mix	Milan Horský (CL)		400 g	25
		Vřetena žitná	Milan Horský (CL)		400 g	23
		Zelí kysané	Seeburger (Machland)	Rakousko	500 g	29
SN Potraviny Cink	SAM	X				
SN Potraviny Škorpík	SAM	X				
SN Vitamínek	SAM-ZV					
		Kafe špaldové instantní	PRO-BIO	Španělsko	100 g	65
		Kafe špaldové mleté	PRO-BIO	Polsko	500 g	31
		Kafe špaldové s cikorkou	PRO-BIO		100 g	83
		Kernotto špaldové	PRO-BIO	ČR	500 g	46
		Kombucha	STEVIKOM		2 000 ml	59
		Kuba mexický	Natural Jihlava JK		200 g	38
		Kukuřičný slad	SUNFOOD		415 g	79
		KUSKUS	SUNFOOD	Španělsko	300 g	31
		Kvásek žitný sušený	Natural Jihlava JK		40 g	13
		Limonáda POMO zázvor	Nový Věk		500 ml	30
		Melasa třtinová	Natural Jihlava JK	Paraguay	420 g	56
		Mouka grahamová	PRO-BIO		1 000 g	23
		Mouka špaldová	PRO-BIO	ČR	1 000 g	40
		Pohanka loupaná kroupy	PRO-BIO	Čína	500 g	39
		Pohanka neloupaná	PRO-BIO		400 g	31
		Prášek kypřicí	Natural Jihlava JK		10 g	16
		Směs na pohankový chléb	LABETA		450 g	40

		Vločky ječné	PRO-BIO		500 g	18
		Vločky pohankové	PRO-BIO	Čína	250 g	37
		Vločky žitné	PRO-BIO	Německo	250 g	17
		Žito ozimé	COUNTRY LIFE	Rakousko	500 g	19
TESCO	SUP	Jogurt Via Natur bílý	OLMA	ČR	150 g	9,5
		Mléko	OLMA	ČR	1 000 ml	24,9
		Nápoj sojový s kalciem	Provamel (CL)	Belgie	1 000 ml	52,9
		Nápoj sojový-vanilka,jahoda	Provamel (CL)		250 ml	21,9
		Slunečnice	COUNTRY LIFE		100 g	13,9
		Šťáva pro děti Trpaslík	COUNTRY LIFE	Německo	700 ml	94,9
		Zmrzlina čokoláda-višeň	VALSOIA	Itálie	320 g	155,5
Sloupnice						
název obchodu	obchod	název biopotraviny	výrobce (distributor)	země původu	váha (g)	cena (Kč)
Konzum	SAM	X				
Konzum	SAM	X				
SN Potraviny Mareček	PULT	X				
Svitavy						
název obchodu	obchod	název biopotraviny	výrobce (distributor)	země původu	váha (g)	cena (Kč)
Albert	SUP	Bujon zeleninový (AB)	PRO-BIO	Itálie	66 g	29,2
		Bulgur pšeničný (AB)	PRO-BIO	Turecko	50 g	43,9
		Cizrna (AB)	PRO-BIO	Turecko	500 g	39,9
		Cukr třtinový (AB)	PRO-BIO	Brazílie	500 g	34,9
		Čaj černý	VELTA PLUS EU	ČR	30 g	31,1
		Čaj ovocný	VELTA PLUS EU	ČR	30 g	39,9

		Čaj zelený	VELTA PLUS EU	ČR	30 g	29,9
		Čočka červená (AB)	PRO-BIO	Turecko	500 g	63,9
		Čočka červená	COUNTRY LIFE	Turecko	500 g	58,9
		Čoko-kokosky	Biopekárna ZEMANKA	ČR	100 g	32,9
		Dětská strava zelenina s těst. a šunkou	HiPP (Hipp Czech)	Maďarsko	220 g	41,9
		Fazole bílé (AB)	PRO-BIO	Čína	500 g	42,9
		Fazole červené (AB)	PRO-BIO	Čína	500 g	42,9
		Hranolky	McCain	Rakousko	600 g	79,9
		Hrudky jablečné s vločkami	Biopekárna ZEMANKA	ČR	100 g	32,9
		Chléb tradiční	United Bakeries	ČR	300 g	24,9
		Chlebičky čokoládové (AB)	RACIO		100 g	33,9
		Chlebičky rýžové jablečno-skořicové	RACIO		57 g	23,9
		Chlebičky rýžové s amarantem (AB)	RACIO		100 g	21,5
		Chlebičky rýžové s jogurt.-jahodov. čokol.	RACIO		100 g	34,9
		Chlebičky špaldové (AB)	RACIO		100 g	21,5
		Jogurt Via Natur bílý	OLMA	ČR	150 g	10,5
		Jogurt Via Natur jahoda	OLMA	ČR	150 g	12,9
		Jogurt Via Natur ovoce s müsli	OLMA	ČR	150 g	12,9
		Koření na těstoviny a pizzu (AB)	PRO-BIO	Rakousko	25 g	43,9
		Krekry špaldové s dýň. semín., česn. (AB)	Biopekárna ZEMANKA	ČR	100 g	32,9
		Krekry špaldové se semínky (AB)	Biopekárna ZEMANKA	ČR	100 g	32,9
		Margarín slunečnicový	(KáKá CZ)	Dánsko	250 g	39,9
		Mléko polotučné	Tatranská mliekareň	Slovensko	1 000 ml	21,9
		Mouka pšeničná (AB)	PRO-BIO	ČR	1 000 g	23,9
		Mouka špaldová (AB)	PRO-BIO	ČR	1 000 g	51,4
		Mouka žitná (AB)	PRO-BIO	ČR	1 000 g	27,9

		Müsli s červeným ovocem (AB)	Emco	ČR	375 g	55,9
		Müsli s čokoládou a ořechy (AB)	Emco	ČR	375 g	55,9
		Müsli sypané se 35% ovoce (AB)	Emco	ČR	375 g	55,9
		Müsli tyčinka FIT s meruňkou, s jablky	Úsovsko	ČR	30 g	11,9
		Oplatky lískooříškové		Itálie	125 g	49,9
		Párky frankfurtské (AB)	Masokombinát Plzeň	ČR	320 g	44,9
		Pohanka loupaná kroupy (AB)	PRO-BIO	Čína	500 g	36,9
		Pohanka loupaná lámanka (AB)	PRO-BIO	Polsko	400 g	29,4
		Pukance pšeničné medové (AB)	PRO-BIO	Nizozemí	100 g	25,9
		Rýže dlouhozrná	PRO-BIO	Itálie	500 g	44,9
		Salám Vysočina (AB)	Masokombinát Plzeň	ČR	80 g	39,9
		Směs na biochléb	Jizerské pekárny pekárny	ČR	500 g	34,9
		Sůl s 12 bylinkami	PRO-BIO	Rakousko	120 g	34,9
		Špagety pšeničné celozrné	PRO-BIO	Itálie	500 g	48,9
		Šunka (AB)	Masokombinát Plzeň	ČR	80 g	44,9
		Vločky směs	Jaromír Kaloš (CL)	ČR	300 g	39,9
		Vřetena pšeničná celozrná (AB)	PRO-BIO	ČR	400 g	29,9
		Vřetena pšeničná se špenátem (AB)	PRO-BIO	ČR	250 g	39,9
Billa	SUP	Brambory	Almaverde	Itálie	1 000 g	39,9
		Bujon zeleninový	PRO-BIO	Španělsko	66 g	32
		Cibule	Almaverde	Itálie	500 g	31,9
		Citrony	Almaverde	Itálie	500 g	42,9
		Cizrna	PRO-BIO	Turecko	500 g	34,9
		Cukr třtinový	bio nebo	Argentina	500 g	39,4
		Čaj heřmánek	Sluneční Brána	ČR	20 g	34
		Čaj ovocný	Sluneční Brána		40 g	54,9

		Čaj pohankový se šípkiem	PRO-BIO		30 g	44,9
		Čaj Rooibos	Sluneční Brána	ČR	20 g	38,9
		Čaj zelený Kombucha	STEVIKOM (PRO-BIO)	ČR	500 ml	34,9
		Čočka červená	PRO-BIO	Turecko	500 g	66,9
		Čokoláda hořká	bio nebio	Německo	100 g	39,9
		Čokoláda mléčná	bio nebio	Německo	100 g	39,9
		Dětská str. karotka s rýží a telec.masem	HiPP (Hipp Czech)		190 g	34,9
		Dětská str. zelenin. omáčka s rýží a kuř.	HiPP (Hipp Czech)		125 g	26,9
		Dětská str. zeleninina se šunkou a těstovin.	HiPP (Hipp Czech)		190 g	34,9
		Dětská strava karotka s bramborami	HiPP (Hipp Czech)		125g	26,9
		Dětská strava kaše s ovocem	HiPP (Hipp Czech)		250 g	82,9
		Dětská strava kukuřice, bram., krutí maso	HiPP (Hipp Czech)		125 g	26,9
		Džem jahoda, meruňka	Kaperi	Itálie	330 g	99,9
		Džus Multi gold	Pfanner	Rakousko	200 ml	14,9
		Džus Multi rosso	Pfanner	Rakousko	1 000 ml	49,9
		Džus Multi rosso	Pfanner	Rakousko	200 ml	14,9
		Fazole bílé	PRO-BIO	Čína	500 g	35,9
		Fazole červené	PRO-BIO	Čína	500 g	35,9
		Hořické trubičky	Pravé Hořické trubičky	ČR	42 g	14,9
		Chlebičky rýžové jablečno-skořicové	RACIO		57 g	24,9
		Chlebičky rýžové s čokoládou	RACIO		100 g	34,9
		Chlebičky špaldové	PRO-BIO		120 g	34,9
		Chlebičky špaldové	RACIO		140 g	24,9
		Jablka	Almaverde	Itálie	600 g	56,9
		Jáhly	PRO-BIO	Čína	500 g	38,9
		Jogurt bílý	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	150 g	10,9

	Jogurt borůvka, jahoda	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	150 g	13,9
	Jogurt Via Natur bílý	OLMA	ČR	150 g	10,9
	Jogurt Via Natur jahoda	OLMA	ČR	150 g	11,9
	Jogurt višň-vanilka, borůvka	Ja! Natürlich	Rakousko	200 g	18,9
	Jogurt-drink Via Natur brusin.-černý rybíz	OLMA	ČR	500 g	26,9
	Jogurt-drink Via Natur jahoda	OLMA	ČR	500 g	26,9
	Karotka	Almaverde	Itálie	750 g	44,9
	Káva instantní	bio nebio	Polsko	100 g	64,9
	Káva mletá	Heissenberger		250 g	79,9
	Káva zrno	Heissenberger		250 g	79,9
	Kečup jemný OTMA	(Hamé)	ČR	310 g	34,4
	Keksy	HiPP (Hipp Czech)		180 g	49,9
	Kiwi	Almaverde	Itálie	300 g	36,9
	Krekry česnekové (AB)	Biopekárna ZEMANKA	ČR	100 g	39,9
	Krekry se sezamem a rozmarýnem		Itálie	250 g	54,9
	KUSKUS	(CANO CZ)	Itálie	500 g	44,9
	Len hnědý	COUNTRY LIFE	Argentina	300 g	29,9
	Lupínky kukuřičné	Emco	ČR	250 g	39,9
	Mandarinky	Almaverde	Itálie	500 g	34,9
	Margarín slunečnicový	(KáKá CZ)	Dánsko	250 g	39,9
	Máslo Amálka	Lacrum		125 g	34,9
	Meruňky sušené	COUNTRY LIFE	Turecko	200 g	34,9
	Mléko	OLMA	ČR	1 000 ml	24,9
	Mléko kefirové	OLMA	ČR	1 000 ml	24,9
	Mléko kondenzované	Maresi	Rakousko	300 g	49,9
	Mošt hostětínský	Tradice Bílých Karpat	ČR	700 ml	39,9

		Mouka pšeničná	(TopBio)	ČR	1 000 g	26,9
		Mouka pšeničná hladká	(TopBio)	ČR	1 000 g	29,9
		Mouka špaldová	(TopBio)	ČR	1 000 g	44,9
		Mungo	PRO-BIO	Čína	500 g	37,9
		Müsli s čokoládou a ořechy	Emco	ČR	375 g	56,9
		Müsli sypané se 35% ovoce	Emco	ČR	375 g	56,9
		Müsli tyčinka FIT s meruňkou, s jablky	Úsovsko	ČR	30 g	10,9
		Nápoj kysaný	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	400 g	14,9
		Nápoj kysaný jahoda	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	400 g	19,9
		Ocet balzamikový	(CANO CZ)	Itálie	250 ml	69
		Olej olivový	Terra Creta	Řecko	1 000 ml	299,9
		Olej olivový sprej	Terra Creta	Řecko	250 ml	119,9
		Olej slunečnicový Crudigno	(TopBio)	Itálie	500 ml	74,9
		Palačinky-směs	Amylon (PRO-BIO)	ČR	250 g	39,9
		Pohanka loupaná kroupy	PRO-BIO	Čína	500 g	34,9
		Pomeranče	Almaverde	Itálie	1 000 g	54,9
		Puding vanilkový, čokoládový	Amylon (PRO-BIO)	ČR	40 g	11,9
		Rajčata Cherry	Almaverde	Itálie	250 g	49,9
		Rozinky	COUNTRY LIFE	Írán	100 g	14,9
		Rýže bílá	(TopBio)	Itálie	500 g	42,9
		Semena dýňová	COUNTRY LIFE	Nizozemí	100 g	17,9
		Semena dýňová	(TopBio)		100 g	19,9
		Sezam	COUNTRY LIFE	Uganda	100 g	11,9
		Sirup javorový	bio nebio	Kanada	250 ml	144,9
		Slunečnice	COUNTRY LIFE	Čína	100 g	14,9
		Suchary špaldové	PRO-BIO	ČR	200 g	29,9

		Sýr	Alpenmilch	Rakousko	175 g	40
		Sýr Eidam plátky Amálka	Lacrum	ČR	100 g	34
		Sýr Ementál plátky Amálka	Lacrum	ČR	100 g	39
		Špagety	(TopBio)	Itálie	500 g	35,9
		Těstoviny Penne, Farfalle, Spirale	(CANO CZ)	Itálie	500 g	39,9
		Tvaroh Milko	POLAB. MLÉKÁRNY	ČR	250 g	24,9
		Tvaroh Milko jahoda, broskev-maracua	POLAB. MLÉKÁRNY	ČR	140 g	18,9
		Vejce	BIO RANCH	ČR	6 ks	54,9
		Vločky ovesné	PRO-BIO	ČR	500 g	29,9
Hejl	SAM	X				
Hruška	SAM	Dětská strava Hamánek s mrkví a rýží	(Hamé)	ČR	125 g	22,9
		Džus Multi gold	Pfanner	Rakousko	1 000 ml	44,9
		Džus Multi rosso	Pfanner	Rakousko	1 000 ml	44,9
		Nápoj dětský Hamánek s jablky	(Hamé)	ČR	210 ml	22,9
		Plátek grahamový	EXTRUDO Bečice	ČR	100 g	24
		Plátek pohankový	EXTRUDO Bečice	ČR	100 g	22,3
		Plátek špaldový	EXTRUDO Bečice	ČR	100 g	21,9
		Výživa dětská Hamánek s broskvemi	(Hamé)	ČR	190 g	22,9
Hypernova	HYP	Bonbóny Medvídci	Ed. Haas		100 g	39,9
		Bonbóny Včelka Mája	Ed. Haas		60 g	39,9
		Brokolice mražená	ARDO	Belgie	600 g	99,9
		Bujon kuřecí (AB)	PRO-BIO	Itálie	66 g	29,2
		Bujon zeleninový (AB)	PRO-BIO	Itálie	66 g	29,2
		Bujon zeleninový Würzl	Primavita (CL)	Německo	66 g	31,9
		Bulgur pšeničný (AB)	PRO-BIO	Turecko	50 g	43,9
		Celer (AB)	Jan Štěrba	Rakousko	1 000 g	59,9

		Citrony (AB)	Jan Štěrba	Itálie	500 g	34,9
		Cizrna (AB)	PRO-BIO	Turecko	500 g	39,9
		Cukr skořicový	Amylon (PRO-BIO)	ČR	20 g	7,9
		Cukr třtinový (AB)	PRO-BIO	Brazílie	500 g	34,9
		Cukr třtinový	COUNTRY LIFE	Paraguay	500 g	41,9
		Cukr vanilkový	Amylon (PRO-BIO)	ČR	20 g	7,9
		Čaj černý	VELTA PLUS EU	ČR	30 g	31,9
		Čaj Darjeeling (AB)	PRO-BIO		30 g	49,9
		Čaj China gunpowder	PRO-BIO		50 g	41,9
		Čaj na uvítanou, pro lepší náladu ap. (AB)	PRO-BIO		50 g	49,9
		Čaj ovocný	VELTA PLUS EU	ČR	30 g	39,9
		Čaj pohankový se šípkem	PRO-BIO		30 g	42,9
		Čaj pro kojící matky	Mediate	ČR	30 g	49,9
		Čaj zázvorový s pomerančem	Mediate	ČR	30 g	49,9
		Čaj zelený	VELTA PLUS EU	ČR	30 g	29,9
		Čočka červená (AB)	PRO-BIO	Turecko	500 g	63,9
		Čoko-kokosky (AB)	Biopekárna ZEMANKA	ČR	100 g	26,9
		Čokoláda hořká citron, pomeranč	(GOLD STELLA)	Francie	100 g	59,9
		Džem	Kaperi		90 g	77,9
		Džus Multi gold	Pfanner	Rakousko	200 ml	14,9
		Džus Multi rosso	Pfanner	Rakousko	200 ml	14,9
		Fazole bílé (AB)	PRO-BIO	Čína	500 g	42,9
		Fazole červené (AB)	PRO-BIO	Čína	500 g	42,9
		Fazolky mražené	(FROSTA ČR)	Německo	550 g	64,9
		Hořické trubičky	Pravé Hořické trubičky	ČR	42 g	15,9
		Hrášek mražený	(FROSTA ČR)	Německo	550 g	64,9

		Hrášek sterilovaný (AB)	PRO-BIO		220 g	42,9
		Hrudky jablečné s vločkami	Biopekárna ZEMANKA	ČR	100 g	26,9
		Chlebiček špaldový křehký	PRO-BIO	ČR	120 g	33,9
		Chlebičky čokoládové (AB)	RACIO		100 g	33,9
		Chlebičky rýžové jablečno-skořic. (AB)	RACIO		57 g	23,9
		Chlebičky rýžové s amarantem (AB)	RACIO		100 g	19,9
		Chlebičky rýžové s jogurt.-jahodov. čokol.	RACIO		100 g	33,9
		Chlebičky špaldové (AB)	RACIO		100 g	19,9
		Jablka (AB)	Jan Štěrba	ČR	1 000 g	49,9
		Jogurt Via Natur bílý	OLMA	ČR	150 g	9,5
		Jogurt Via Natur jahoda	OLMA	ČR	150 g	11,9
		Jogurt Via Natur mix malina ostružina	OLMA	ČR	150 g	11,9
		Jogurt Via Natur s ovocem a müsli	OLMA	ČR	150 g	11,9
		Jogurt-drink Via Natur bílý	OLMA	ČR	500 g	18,9
		Kafe špaldové instantní	PRO-BIO	Španělsko	100 g	76,9
		Kečup	MatMar Sušice		330 g	41,9
		Koření na pečení a grilování (AB)	PRO-BIO	Rakousko	40 g	39,9
		Koření na těstoviny a pizzu (AB)	PRO-BIO	Rakousko	25 g	43,9
		Krekry slané se semínky (AB)	Biopekárna ZEMANKA	ČR	100 g	26,9
		Krekry špaldové s dýň. semín., čes. (AB)	Biopekárna ZEMANKA	ČR	100 g	26,9
		Krém arašídový	COUNTRY LIFE	Nizozemí	250 g	61,9
		Krupice pohanková (AB)	PRO-BIO	Čína	400 g	43,5
		Kukuřice sterilování (AB)	PRO-BIO		320 g	42,9
		Kuskus celozrnný	COUNTRY LIFE	Francie	500 g	41,5
		Lupínky kukuřičné	Emco	ČR	250 g	40,9
		Margarín slunečnicový	(KáKá CZ)	Dánsko	250 g	39,9

		Mléko	OLMA	ČR	1 000 ml	24,9
		Mléko plnotučné	Tatranská mliekareň	Slovensko	1 000 ml	23,9
		Mléko polotučné	Tatranská mliekareň	Slovensko	1 000 ml	21,9
		Mouka pšeničná (AB)	PRO-BIO	ČR	1 000 g	23,9
		Mouka pšeničná hladká (AB)	PRO-BIO	ČR	1 000 g	28,9
		Mouka špaldová (AB)	PRO-BIO	ČR	1 000 g	51,4
		Mouka špaldová	PRO-BIO	ČR	1 000 g	51,9
		Mouka žitná (AB)	PRO-BIO	ČR	1 000 g	27,9
		Mrkev mražená	(FROSTA ČR)	Německo	550 g	64,9
		Müsli s banány	PRO-BIO		350 g	55,9
		Müsli s červeným ovocem (AB)	Emco	ČR	375 g	55,9
		Müsli s čokoládou a ořechy (AB)	Emco	ČR	375 g	55,9
		Müsli sypané se 35% ovoce (AB)	Emco	ČR	375 g	54,9
		Müsli tyčinka FIT s meruňkou, s jablky	Úsovsko	ČR	30 g	11,9
		Nápoj kysaný	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	400 g	16,9
		Nápoj sojový	Provamel (CL)		1 000 ml	48,9
		Nápoj sojový-vanilka, jahoda, čokoláda	Provamel (CL)		250 ml	21,9
		Okurky sterilované (AB)	PRO-BIO	Polsko	900 g	69,9
		Olej olivový	PRO-BIO	Španělsko	250 ml	145
		Olej sezamový	PRO-BIO	Španělsko	250 ml	109,9
		Oplatky lískooříškové		Itálie	125 g	49,9
		Párky frankfurtské (AB)	Masokombinát Plzeň	ČR	320 g	53,9
		Pohanka loupaná kroupy (AB)	PRO-BIO	Čína	400 g	35,9
		Pohanka loupaná lámanka (AB)	PRO-BIO	Polsko	400 g	29,4
		Polévka přírodní Ó hladové já	HOPI HOPI	ČR	150 g	28,9
		Polévka přírodní Ontario	HOPI HOPI	ČR	150 g	38,9

		Polévka přírodní siesta	HOPI HOPI	ČR	150 g	31,9
		Pomeranče (AB)	Jan Štěrba	Itálie	3 ks	34,9
		Puding jahodový	Amylon (PRO-BIO)	ČR	40 g	16,9
		Puding vanilkový, čokoládový	Amylon (PRO-BIO)	ČR	40 g	12,9
		Pukance pšeničné medové (AB)	PRO-BIO	Nizozemí	100 g	25,9
		Rajčata Cherry (AB)	Jan Štěrba		250 g	39,9
		Rýže dlouhozrná	PRO-BIO	Itálie	500 g	44,9
		Rýže pestrobarevná	PRO-BIO	Itálie	500 g	62,5
		Salám jemný	Kostelecké uzeniny	ČR	80 g	25,9
		Salám Vysočina (AB)	Masokombinát Plzeň	ČR	80 g	39,9
		Sirup javorový	PRO-BIO	Kanada	250 ml	199,9
		Směs polévková mražená	ARDO	Belgie	600 g	69,9
		Smetana sojová	Provamel (CL)		250 ml	35,9
		Sůl s 12 bylinkami	PRO-BIO	Rakousko	120 g	34,9
		Sušenky medové	COUNTRY LIFE	Nizozemí	200 g	51,9
		Sýr čerstvý	(J. Bauer)		175 g	47,9
		Sýr Eidam plátky Amálka	Lacrum	ČR	100 g	34
		Sýr Mondava Milko	POLAB. MLÉKÁRNY	ČR	200 g	52,5
		Sýr smetanový s bylinkami	Alpenmilch	Rakousko	175 g	49
		Šťáva jablečná	PRO-BIO	Španělsko	750 ml	59,9
		Šťáva mrkvová	PRO-BIO	Německo	500 ml	44,9
		Šťáva pomerančová	PRO-BIO	Španělsko	750 ml	72,9
		Šťáva z červené řepy	PRO-BIO	Německo	500 ml	43,9
		Šunka (AB)	Masokombinát Plzeň	ČR	80 g	49,9
		Tyčinka kokosová	COUNTRY LIFE	Nizozemí	40 g	21,9
		Tyčinky špaldové se sezamem	PRO-BIO		50 g	13,9

		Vafle lískooříškové	COUNTRY LIFE	Nizozemí	60 g	22,9
		Vafle medové	COUNTRY LIFE	Nizozemí	60 g	21,9
		Vafle se sladem	COUNTRY LIFE	Nizozemí	60 g	22,5
		Vejce	(ZLATÁ VEJCE)	ČR	6 ks	55,9
		Vločky ovesné	PRO-BIO	ČR	500 g	39,9
		Vločky pohankové (AB)	PRO-BIO	Čína	250 g	36,9
		Vločky směs	Jaromír Kaloš (CL)	ČR	300 g	39,9
		Vřetena pšeničná celozrnná (AB)	PRO-BIO	ČR	400 g	29,9
		Vřetena pšeničná se špenátem (AB)	PRO-BIO	ČR	250 g	39,9
Jednota COOP	SAM	X				
Jednota COOP	SAM	X				
Jednota COOP TUTY	SAM	Cukr skořicový	Amylon (PRO-BIO)	ČR	20 g	8,9
		Čaj bylinný	Sluneční Brána	ČR	20 g	35
		Čaj ovocný	Sluneční Brána	ČR	40 g	35
		Čokoláda hořká	bio nebio	Německo	100 g	39,9
		Čokoláda mléčná	bio nebio	Německo	100 g	39,9
		Fazole červené	(TopBio)	Itálie	400 g	32,9
		Kečup	Rapunzel (bio nebio)	Itálie	450 ml	63,9
		Koření bylinkové Herba Vegi	TEREZIA COMPANY		35 g	31
		Koření zeleninové Vegi vegi	TEREZIA COMPANY		35 g	31
		Meruňky sušené	(TopBio)		100 g	21,9
		Mošt hostětínský	Tradice Bílých Karpat	ČR	700 ml	34,2
		Müsli tyčinka FIT s meruňkou, s jablky	Úsovsko	ČR	30 g	13,1
		Olej slunečnicový Crudigno	(TopBio)	Itálie	500 ml	74,9
		Sirup hostětínskýz listů máty peprné	Tradice Bílých Karpat	ČR	500 ml	89
Kaufland	HYP	Bujon kuřecí	PRO-BIO	Španělsko	66 g	34,9

		Bujon zeleninový	PRO-BIO	Španělsko	66 g	31,9
		Bulgur s červenou čočkou	PRO-BIO	ČR	210 g	39,9
		Cizrna	PRO-BIO	Turecko	500 g	36,9
		Cukr skořicový	Amylon (PRO-BIO)	ČR	20 g	9,9
		Cukr třtinový	bio nebo	Argentina	500 g	41,9
		Cukr třtinový	COUNTRY LIFE	Paraguay	500 g	38,9
		Čaj China gun powder	PRO-BIO		50 g	41,9
		Čaj meruňkový s jablkem, fenykl. s jabl.	Little Bee		500 ml	34,9
		Čaj pohankový se šípkem	PRO-BIO		50 g	47,9
		Čaj Rooibos Massai	PRO-BIO		30 g	47,9
		Čaj zelený Kombucha	STEVIKOM (PRO-BIO)	ČR	500 ml	39,5
		Čokoláda hořká	bio nebo	Německo	100 g	39,9
		Čokoláda mléčná	bio nebo	Německo	100 g	39,9
		Dětská str. karotka s rýží a telec.mas. ap.	HiPP (Hipp Czech)		190 g	33,9
		Dětská strava cuketa a brambor apod.	Little Bee		190 g	23,9
		Dětská strava Hamánek s mrkví a rýží	(Hamé)	ČR	125 g	21,9
		Dětská strava krůta, zelenina, rýže apod.	Little Bee		220 g	32,9
		Dětská strava rajčata s brambory a kuř.	HiPP (Hipp Czech)		220 g	38,9
		Dětská strava špagety se zeleninou a krůt.	Little Bee		190 g	32,9
		Dětská strava zelen. směs, krůta apod.	HiPP (Hipp Czech)	Maďarsko	125 g	23,9
		Dezert pohankový-směs	PRO-BIO		140 g	29,9
		Dezert sojový-vanilka, čokol.	Provamel (CL)	EU	525 g	49,9
		Džus Multi gold	Pfanner	Rakousko	1 000 ml	48,9
		Džus Multi rosso	Pfanner	Rakousko	1 000 ml	48,9
		Fazole červené	(TopBio)	Itálie	400 g	32,9
		Fazole červené	COUNTRY LIFE	Čína	500 g	36,9

		Chlebičky	RACIO		200 g	29,9
		Chlebičky rýžové s čokoládou	RACIO		100 g	32,9
		Chlebičky rýžové s jogurt.-jahodov. čokol.	RACIO		57 g	24,9
		Chlebičky rýžové s jogurtovou čokoládou	RACIO		57 g	24,9
		Jahelník-směs	PRO-BIO		260 g	39,9
		Jáhly	COUNTRY LIFE		500 g	26,9
		Jogurt Via Natur bílý	OLMA	ČR	150 g	9,5
		Kafe špaldové instantní	PRO-BIO	Španělsko	100 g	75,9
		Kaše krupicová s vanilkou	Little Bee		190 g	29,9
		Kaše mléčná jablko a hruška, banán, vanil.	HiPP (Hipp Czech)		190 g	37,9
		Kaše mléčná krupice, banán, ovoce apod.	Little Bee		300 g	54,9
		Kaše mléčná s banány a broskvemi	HiPP (Hipp Czech)		200 g	39,9
		Kaše mléčná vločky a jablko apod.	HiPP (Hipp Czech)	Chorvatsko	250 g	69,9
		Kaše rýžová nemléčná	HiPP (Hipp Czech)		200 g	39,9
		Koření zeleninové Vegi vegi	TEREZIA COMPANY		35 g	39,9
		Koření-bazalka, petržel	KOTÁNIY	Čína	7 g	21,9
		Koření-majoránka	KOTÁNIY	Egypt	4 g	21,9
		Koření-oregáno	KOTÁNIY	Turecko	9 g	21,9
		Koření-paprika	KOTÁNIY	ČR	25 g	21,9
		Koření-tymián	KOTÁNIY	Německo	8 g	21,9
		Krekry se sezamem		Itálie	250 g	54,9
		KUSKUS	(CANO CZ)	Itálie	500 g	49,9
		Len zlatý	PRO-BIO	Čína	350 g	31,9
		Lupínky kukuřičné	PRAGOSOJA	ČR	250 g	39,9
		Lupínky pšeničné celozrnné	PRAGOSOJA	ČR	250 g	39,9
		Margarín slunečnicový	(KáKá CZ)	Dánsko	250 g	39,9

		Med květový akátový, lesní		Itálie	450 g	109
		Med květový tekutý, pastový		Itálie	450 g	99,9
		Melasky sušené	bio nebio	ČR	130 g	27,9
		Meruňky sušené	bio nebio	Turecko	200 g	49,9
		Mléko	OLMA	ČR	1 000 ml	24,9
		Mléko polotučné	Tatranská mliekareň	Slovensko	1 000 ml	26,9
		Mouka pohanková	PRO-BIO	Čína	500 g	36,9
		Mouka pšeničná	(TopBio)	ČR	1 000 g	19,9
		Mouka pšeničná hladká	(TopBio)	ČR	1 000 g	19,9
		Mouka špaldová	(TopBio)	ČR	1 000 g	46,9
		Mungo fazole	PRO-BIO	Čína	500 g	37,9
		Müsli oříškové	PRO-BIO	ČR	300 g	49,9
		Müsli s červeným ovocem	Emco	ČR	375 g	53,9
		Müsli s čokoládou a ořechy	Emco	ČR	375 g	53,9
		Müsli sypané se 35% ovoce	Emco	ČR	375 g	53,9
		Nápoj dětský Hamánek s jablky	(Hamé)	ČR	210 ml	19,5
		Nápoj kombucha	Palisova Kombucha (CL)	ČR	1 500 ml	64,9
		Nápoj rýžový	Provamel (CL)		1 000 ml	59,9
		Nápoj sojový	Provamel (CL)		1 000 ml	22,5
		Nápoj sojový – jah., vanilka, čokol., ban.	Provamel (CL)		250 ml	21,5
		Nápoj sojový-vanilka	Provamel (CL)		1 000 ml	67,9
		Olej olivový Crudigno	(TopBio)	Itálie	500 ml	145
		Olej sezamový	COUNTRY LIFE	Francie	175 ml	54,9
		Olej slunečnicový Crudigno	(TopBio)	Itálie	500 ml	69,9
		Omáčka sojová	COUNTRY LIFE	ČR	175 ml	43,9
		Oplatky lískooříškové		Itálie	125 g	49,9

	Otruby pšeničné	(TopBio)	ČR	250 g	9,9
	Palačinky-směs	Amylon (PRO-BIO)	ČR	250 g	39,9
	Plátky banánové	PRO-BIO	Filipíny	150 g	27,9
	Plátky grahamové	PRAGOSOJA	ČR	105 g	13,9
	Plátky kukuřičné	PRAGOSOJA	ČR	105 g	13,9
	Pohanka loupaná kroupy	PRO-BIO	Čína	500 g	35,9
	Pohanka loupaná lámanka	PRO-BIO	Polsko	400 g	30,5
	Polenta kukuřičná instantní	PRO-BIO	Itálie	450 g	33,9
	Polévka pohanková	PRO-BIO	ČR	136 g	39,9
	Puding čokoládový	Amylon (PRO-BIO)	ČR	40 g	16,9
	Puding vanilkový	Amylon (PRO-BIO)	ČR	40 g	12,5
	Pukance pšeničné medové	PRO-BIO	Nizozemí	100 g	17,9
	Pukance špaldové	PRO-BIO	Nizozemí	100 g	24,9
	Rozinky	COUNTRY LIFE	Irán	100 g	13,5
	Rozinky	bio nebio	Turecko	200 g	25,9
	Rýže dlouhozrná	PRO-BIO	Itálie	500 g	44,9
	Rýže pestrobarevná	PRO-BIO	Itálie	500 g	61,9
	Sekaná pohanková	PRO-BIO	ČR	160 g	43,9
	Semena dýňová	(TopBio)		100 g	21,9
	Semena slunečnicová	COUNTRY LIFE	Čína	100 g	13,9
	Semena slunečnicová	bio nebio	Čína	150 g	19,9
	Směs na biochléb	Jizerské pekárny pekárny	ČR	500 g	34,9
	Smetana sojová	Provamel (CL)		250 ml	34,9
	Sůl s 12 bylinkami	PRO-BIO	Rakousko	120 g	34,5
	Sušenky medové	COUNTRY LIFE	Nizozemí	200 g	49,9
	Sýr Eidam plátky Amálka	Lacrum	ČR	100 g	34

		Sýr Ementál plátky Amálka	Lacrum	ČR	100 g	34
		Sýr Gouda plátky Amálka	Lacrum	ČR	100 g	34
		Špagety	PRO-BIO	Itálie	500 g	41,9
		Špaldoto zeleninové	PRO-BIO		210 g	55,9
		Šťáva jablečná	PRO-BIO	Španělsko	750 ml	58,9
		Šťáva mrkvová	PRO-BIO		500 ml	42,9
		Šťáva mrkvová, jablečná	Little Bee		500 ml	29,9
		Šťáva zeleninová	PRO-BIO		500 ml	42,9
		Těstoviny-kolínka	Milan Horský (CL)		400 g	23,9
		Toast	RACIO	Nizozemí	125 g	44,9
		Tyčinka kokosová	COUNTRY LIFE	Nizozemí	40 g	20,9
		Vafle lískooříškové	COUNTRY LIFE	Nizozemí	60 g	22,9
		Vafle medové	COUNTRY LIFE	Nizozemí	60 g	21,9
		Vafle se sladem	COUNTRY LIFE	Nizozemí	60 g	22,5
		Vločky ovesné	PRO-BIO	ČR	500 g	39,9
		Vločky pohankové	PRO-BIO	Čína	250 g	30,9
		Vločky pšeničné	PRO-BIO	Německo	250 g	15,9
		Vločky pšeničné	COUNTRY LIFE	Rakousko	250 g	15,9
		Vřetena mix	COUNTRY LIFE		200 g	17,9
		Výživa dětská Hamánek hruška, jabl. ap.	(Hamé)	ČR	190 g	21,9
		Výživa jablko a banán, ov. a suchar apod.	Little Bee		190 g	29,9
		Výživa mléčná	Little Bee		600 g	149
		Výživa s hrušk., jablky, brosk., meruňk.	HiPP (Hipp Czech)	Maďarsko	125 g	24,9
		Zelenina mražená Wok mix	ARDO	Belgie	600 g	79,9
Liedl	DIS	Jogurt Via Natur bílý	OLMA	ČR	150 g	9,5
		Jogurt Via Natur jahoda	OLMA	ČR	150 g	11,5

		Jogurt Via Natur mix malina ostružina	OLMA	ČR	150 g	11,5
		Jogurt Via Natur s ovocem a müsli	OLMA	ČR	150 g	11,5
Plus Diskont	DIS	Citrony (BB)		Itálie	500 g	24,9
		Čaj bylinkový (BB)		Německo	30 g	27,9
		Čaj ovocný (BB)		Německo	30 g	27,9
		Džus pomerančový (NG)		Německo	1 000 ml	34,9
		Chléb žitný celozrnný (BB)		Německo	500 g	19,9
		Chlebičky rýžové (BB)		Německo	100 g	16,9
		Chlebičky rýžové	RACIO		100 g	25,9
		Chlebičky rýžové s čokoládou (BB)		Belgie	100 g	25,9
		Jogurt bílý (BB)		ČR	150 g	9,5
		Karotka (BB)		Itálie	1 000 g	26,9
		Lupínky kukuřičné	PRAGOSOJA	ČR	250 g	39,9
		Lupínky ovocné (BB)		Německo	379 g	39,9
		Majoránka drcená, oregáno (BB)		Německo	10 g	13,9
		Máslo (BB)		Německo	250 g	39,9
		Mléko (BB)		ČR	1 000 ml	24,9
		Nápoj jogurtový (BB)		Německo	250 g	24,9
		Nápoj kysaný	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	400 g	14,9
		Nápoj kysaný jahoda	Mlékárna Valaš. Meziříčí	ČR	400 g	19,9
		Párky frankfurtské	Masokombinát Plzeň	ČR	220 g	49,9
		Pepř černý-celý (BB)		Německo	55 g	13,9
		Puding smetanový - kakao, vanilka (BB)		Rakousko	150 g	12,9
		Rýže dlouhozrnná (BB)		Itálie	500 g	19,9
		Salám jemný	Sušické uzeniny	ČR	100 g	24,9
		Směs bylinek (BB)		Německo	50 g	14,9

		Směs zeleninová italská (BB)		Německo	450 g	49,9
		Sýr Coburger plátky		Německo	200 g	49,9
		Sýr Hofdammer (BB)		Německo	200 g	49,9
		Šťáva mrkvová s medem (BB)		Německo	500 ml	19,9
		Šťáva ovocná s mrkví (BB)		Německo	1 000 ml	22,9
		Šťáva zeleninová (BB)		Německo	1 000 ml	32,9
		Tofu (BB)		Německo	400 g	34,9
		Tvaroh (BB)		ČR	250 g	17,9
		Tvaroh krém -lesní plody, broskev (BB)		Rakousko	150 g	16,9
		Tvaroh Milko jahoda, broskev-maracua	POLAB. MLÉKÁRNY	ČR	140 g	16,9
		Vejce (BB)		Německo	6 ks	36,9
		Víno bílé Trebbiano d´Abruzzo		Itálie	700 ml	79,9
		Víno červené Montepulciano d´Abruzzo		Itálie	700 ml	79,9
		Zelenina máslová (BB)		Německo	300 g	28,9
		Zmrzlina-vanilka, čokoláda (BB)		Německo	500 ml	44,9
Qanto	SAM	X				
SN Abrahámová	PULT	X				
SN Koloniál	PULT	X				
SN Potraviny Kolouch	SAM	X				
SN Potraviny Lucie	PULT	X				
SN Vomáčková	PULT	X				
Zdravá výživa	SAM-ZV	Alfalfa-semena vojtěšky	Sluneční Brána	Kanada	120 g	36,9
		Bujon zeleninový	PRO-BIO	Španělsko	66 g	32
		Bulgur pšeničný	PRO-BIO	Turecko	500 g	37,1
		Bulgur s červenou čočkou	PRO-BIO	ČR	210 g	39,9
		Čokoláda Meybona oranž, oříšek	PRO-BIO		130 g	33

		Dezert sojový-vanilka, čokol.	Provamel (CL)	EU	525 g	49,9
		Chléb	Pekárna ASON	ČR	350 g	18
		Chrupky žitné	Pekárna ASON	ČR	130 g	36
		Jáhly	PRO-BIO	Čína	500 g	38,9
		Ječmen bezpluchý	PRO-BIO	Polsko	500 g	23
		Kafe špaldové instantní	PRO-BIO	Španělsko	100 g	69
		Kafe špaldové mleté	PRO-BIO	ČR	300 g	33,5
		Karbanátky jihlavské	Natural Jihlava JK		200 g	32
		Kernotto špaldové	PRO-BIO	ČR	500 g	36,9
		Kolínka pšeničná	PRO-BIO		300 g	22,2
		KUSKUS	(CANO CZ)	Itálie	500 g	54,9
		KUSKUS	PRO-BIO		500 g	36,5
		Melasa třtinová	bio nebio	Paraguay	450 g	65,5
		Mošt hostětínský	Tradice Bílých Karpat	ČR	700 ml	39,9
		Mouka ječná	PRO-BIO		1 000 g	31
		Müsli tyčinka Wellness	NUTREND	ČR	50 g	27
		Mušličky špaldové	PRO-BIO		400 g	35,3
		Nápoj rýžový	Provamel (CL)		1 000 ml	59,9
		Nápoj sojový	Provamel (CL)		1 000 ml	37,6
		Nápoj sojový – jah., vanilka, čokol., banán	Provamel (CL)		250 ml	30,1
		Nudle žitné vlasové	PRO-BIO	ČR	300 g	14,9
		Oves bezpluchý	PRO-BIO	ČR	500 g	17,7
		Pohanka loupaná kroupy	PRO-BIO	Čína	500 g	31
		Pohanka loupaná lámanka	PRO-BIO	Polsko	400 g	24,9
		Pohanka neloupaná	PRO-BIO		400 g	15,9
		Pomazánka cizrnová	GASTRO-MENU EXP.	ČR	150 g	30,3

		Pomazánka s olivami	GASTRO-MENU EXP.	ČR	150 g	38,5
		Pomazánka s pestem	GASTRO-MENU EXP.	ČR	150 g	32,3
		Pomazánka s uzeným tofu	GASTRO-MENU EXP.	ČR	150 g	33,4
		Pšenice ozimá	PRO-BIO	ČR	1 000 g	34
		Pšenice špalda	PRO-BIO	ČR	1 000 g	63
		Pukance pohankové	PRO-BIO	Čína	50 g	17,9
		Pukance špaldové	PRO-BIO	Nizozemí	100 g	20,3
		Rozinky	PRO-BIO		200 g	21,2
		Rýže pestrobarevná	PRO-BIO	Itálie	500 g	62
		Semena dýňová	PRO-BIO		100 g	19,9
		Semena slunečnicová	PRO-BIO		100 g	11,7
		Syrovátka sušená jahoda, banán	AROMATIS (PRO-BIO)	EU	500 g	169
		Špagety		Itálie	500 g	64,1
		Špaldoto houbové	PRO-BIO	ČR	210 g	59,7
		Tempeh smažený	SUNFOOD		210 g	41,5
		Vločky pohankové	PRO-BIO	Čína	250 g	32,9
		Vločky pšeničné	PRO-BIO	Německo	250 g	13,1
		Vločky špaldové	PRO-BIO	Německo	250 g	22,3
		Vločky žitné	PRO-BIO	Německo	250 g	13,6
		Vřetena pšeničná se špenátem	PRO-BIO	ČR	250 g	35
		Zeleninové koření Würzl	Primavita	Německo	250 g	99,8